

Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam

Saturs

Ievads.....	3
1. Daugavpils pilsētas un Augšdaugavas novada vizītkarte	6
2. Stratēģiskā daļa	8
2.1. Vīzija	8
2.2. Stratēģiskie mērķi un ilgtermiņa prioritātes.....	13
2.3. Stratēģisko uzstādījumu sasaiste.....	16
3. Funkcionālās sadarbības saites	17
4. Telpiskās attīstības perspektīva	20
4.1. Priekšlikumi attīstības centru izvietojumam un apdzīvojuma struktūra.....	26
4.2. Galvenie transporta koridori un infrastruktūra.....	42
4.3. Industriālās teritorijas un galvenie inženiertīkli.....	49
4.4. Lauksaimniecības un mežsaimniecības teritorijas	59
4.5. Dabas, ainaviski vērtīgās, kultūrvēsturiski nozīmīgās un tūrisma teritorijas.....	63
4.6. Īpašas plānošanas teritorijas Daugavpilī.....	71
4.7. Prioritāri attīstāmās teritorijas.....	74
PIELIKUMI.....	75

Ievads

Attīstības plānošana ir principu, mērķu un to sasniegšanai nepieciešamās rīcības izstrāde nolūkā īstenot politiski noteiktas prioritātes un nodrošināt sabiedrības un teritorijas attīstību¹. Ilgtspējīgas attīstības stratēģija ir ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā noteikts Daugavpils un Augšdaugavas novada ilgtermiņa attīstības redzējums (vīzija), mērķi, prioritātes un telpiskās attīstības perspektīva.²

Stratēģijas izstrāde uzsākta un veikta saskaņā ar Daugavpils pilsētas, Ilūkstes novada un Daugavpils novada domju lēmumiem, ko iniciēja grozījumi Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumā - pēc 2021. gada 1. jūlija Daugavpils valstspilsētas pašvaldība ar Augšdaugavas novada pašvaldību, ko veidos Daugavpils novada un Ilūkstes novada pašvaldības, kuras sadarbojas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un attīstības programmas izstrādē, lai nodrošinātu administratīvi teritoriālās reformas mērķu sasniegšanu.^{3,4}

2019.-2021. gadā valstī īstenotā administratīvi teritoriālā reforma paredz, ka Augšdaugavas novada attīstības un vienlaikus administratīvais centrs ir Daugavpils valstspilsēta, kas ir nacionālas nozīmes attīstības centrs. Tāpēc likumā noteikts, ka valstspilsētām kā attīstības centriem ar piegulošām pašvaldībām izstrādājami kopīgi teritorijas attīstības plānošanas dokumenti.

Stratēģijas izstrādi publiskā iepirkuma rezultātā veic vadošais telpiskās plānošanas uzņēmums Latvijā SIA "Reģionālie projekti" ciešā sadarbībā ar trim iesaistītajām pašvaldībām. Stratēģijas projekta izstrāde noritējusi 2021. gada pirmajā pusē līdz ar jaunā Augšdaugavas novada izveidi (sākot ar 2021. gada 1. jūliju), kas apvieno Ilūkstes un Daugavpils novadus un Daugavpils kā valstspilsētas statusa noteikšanu.⁵

Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam (turpmāk arī – Stratēģija) ir izstrādāta, izvērtējot, integrējot un aktualizējot šādus Daugavpils valstspilsētas pašvaldības un jaunveidojamā Augšdaugavas novadā ietilpstošo pašvaldību spēkā esošos

¹ [Attīstības plānošanas sistēmas likums](#), 3.pants

² [Teritorijas attīstības plānošanas likums](#), 1.pants

³ [Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likums](#), Pārejas noteikumu 9.punkts

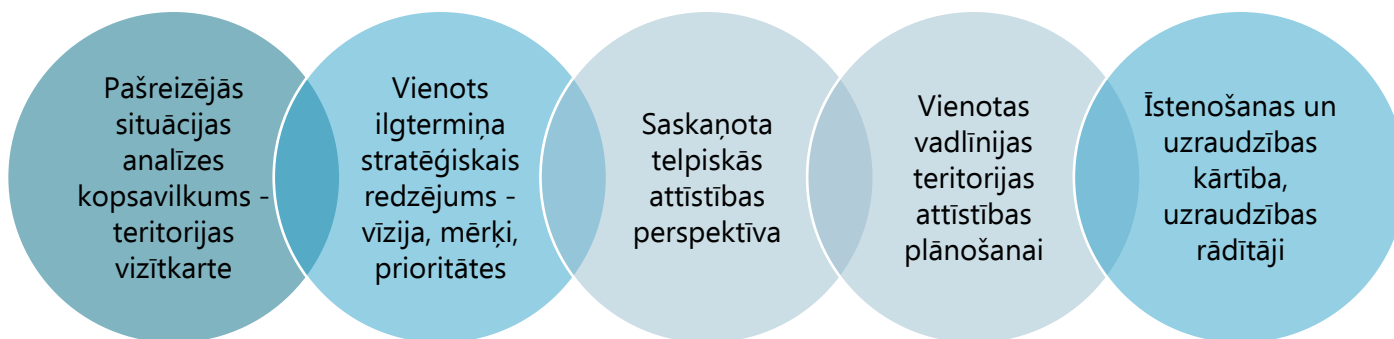
⁴ Daugavpils pilsētas domes 2021.gada 11.februāra lēmums Nr.58 "Par Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas izstrādes uzsākšanu", Ilūkstes novada domes 2021.gada 28.janvāra lēmums Nr.8 "Par Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas izstrādes uzsākšanu", Daugavpils novada domes 2021.gada 1.februāra lēmums Nr.2746 "Par Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas izstrādes uzsākšanu"

⁵ Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likums (2020), nosaka, ka līdz ar 2021. gada 1. jūliju Augšdaugavas novads sastāv no 27 teritoriālā iedalījuma vienībām: Ambeļu pagasts, Bebreņu pagasts, Biķernieku pagasts, Demenes pagasts, Dubnas pagasts, Dvietes pagasts, Eglaines pagasts, Ilūkstes pilsēta, Kalkūnes pagasts, Kalupes pagasts, Laucesas pagasts, Liksnas pagasts, Maļinovas pagasts, Medumu pagasts, Naujenes pagasts, Nicgales pagasts, Pilskalnes pagasts, Prodes pagasts, Salienas pagasts, Skrudalienas pagasts, Subates pilsēta, Svences pagasts, Šēderes pagasts, Tabores pagasts, Vaboles pagasts, Vecsalienas pagasts, Višķu pagasts.

ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentus:

- ◇ Daugavpils pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014.-2030. gadam (turpmāk arī - Daugavpils IAS 2014-2030),
- ◇ Daugavpils novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2015.-2030. gadam (turpmāk arī - Daugavpils novada IAS 2015-2030),
- ◇ Ilūkstes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013.-2030. gadam (turpmāk arī - Ilūkstes IAS 2013-2030).

Stratēģija sastāv no vairākām sadaļām (Attēls 1).

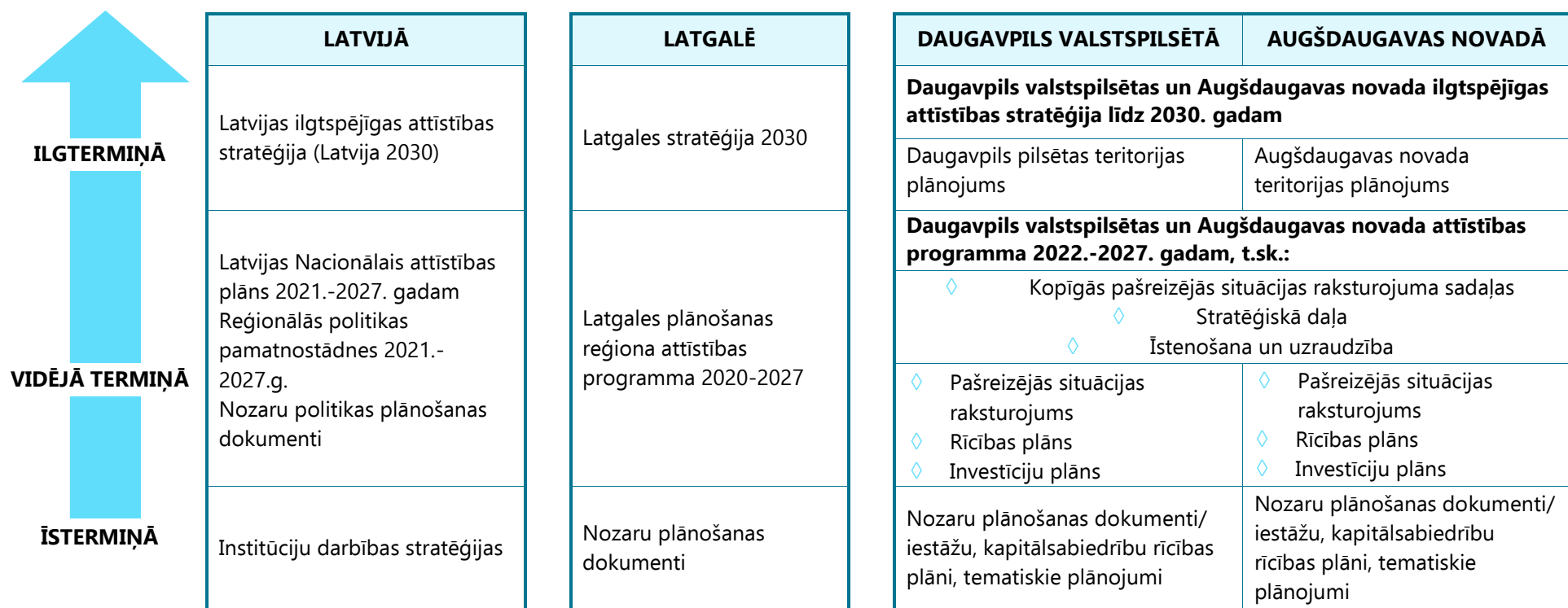

Attēls 1. Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam sastāvdaļas

Telpiskās attīstības perspektīva Daugavpils pilsētas līmenī ir saglabāta no Daugavpils IAS 2014-2030, savukārt Augšdaugavas novadam tā veidota, izvērtējot Ilūkstes novada IAS 2013-2030 un Daugavpils novada IAS 2015-2030, un izstrādājot kompleksus risinājumus jaunā Augšdaugavas novada attīstībai.

Stratēģija ir hierarhiski augstākais Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada teritorijas attīstības plānošanas dokuments. Pārējos abu pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentus (attīstības programmu, teritorijas plānojumu, lokālplānojumus, tematiskos plānojumus u.c.) izstrādā saskaņā ar Stratēģiju. Plānošanas dokumentu hierarhija attēlota Attēls 2.

Attēls 2. Teritorijas attīstības plānošanas dokumentu hierarhija

Stratēģija izstrādāta, ievērojot spēkā esošo normatīvo aktu prasības, kā arī nacionālajos attīstības plānošanas dokumentos - Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā (Latvija 2030), Latvijas Nacionālajā attīstības plānā 2021.-2027. gadam, Reģionālās politikas pamatnostādņēs 2021.-2027. gadam un Latgales plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumentos - Latgales stratēģijā 2030 un Latgales plānošanas reģiona attīstības programmā 2021-2027, izvirzītos ilgtermiņa attīstības mērķus un prioritātes. Dokuments sagatavots saskaņā ar labo praksi telpiskās attīstības plānošanā un attīstības plānošanas principiem. Ievēroti spēkā esošie tiesību akti, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) metodiskie ieteikumi "Vadlinijas pašvaldību ilgtspējīgas attīstības stratēģiju izstrādei" (2021. g. 10. marta redakcija).

1. Daugavpils pilsētas un Augšdaugavas novada vizītkarte

	Teritorijas novietojums un platība	Latvijas teritorijas Dienvidaustrumu daļā, Sēlijas un Latgales kultūrvēsturiskajā reģionā, 2598,88 km ²
	Teritorijas administratīvā struktūra	Ar 2021. gada 1.jūliju Daugavpils valstspilsētas pašvaldība un Augšdaugavas novada pašvaldība ar 27 teritoriālā iedalījuma vienībām (t.sk. 2 pilsētas – Ilūkste un Subate), kas apvieno bijušo Daugavpils novadu un Ilūkstes novadu. Teritorijas attīstības centrs - Daugavpils
	Iedzīvotāji	Iedzīvotāju skaits 2021. gada sākumā ⁶ - 80 627 iedzīvotāji Daugavpili un 25 927 Augšdaugavas novadā (no tiem 25% bijušā Ilūkstes novada teritorijā, 75% bijušā Daugavpils novada teritorijā)
	Robežas	Daugavpils robežojas ar Augšdaugavas novadu. Augšdaugavas novads robežojas ar Jēkabpils novadu Ziemeļrietumos, Līvānu novadu un Preiļu novadu Ziemeļos, ar Krāslavas novadu Austrumos (līdz ar 2021. gada 1. jūliju). Dienvidos un Dienvidrietumos robeža ar Baltkrievijas Republiku un Lietuvas Republiku aptuveni 118 km garumā.
	Autoceļi un sasniedzamība	Šķērso galvenais autoceļš A6, A13, A14 un reģionālie autoceļi, P58, P64, P66, P67, P68, P69, P70, P72; Rīga sasniedzama ~3h laikā ar automašīnu atkarībā no atrašanās vietas teritorijā Daugavpils atrodas 230 km attālumā no Rīgas, savukārt no Lietuvas Republikas tikai 25 km attālumā, no Baltkrievijas Republikas - 35 km un no Krievijas Federācijas robežas - 120 km.
	Uzņēmējdarbība un nodarbinātība	Bezdarba līmenis ⁷ 2021.gada janvārī – 9,4% Daugavpili, 11,1% Daugavpils novada teritorijā, 9,7% Ilūkstes novada teritorijā. Populārākās nozares Daugavpili ir apstrādes rūpniecība, transporta un loģistikas pakalpojumi. Lielākie darba devēji Daugavpili ir SIA “Daugavpils reģionālā slimnīca”, Valsts SIA “Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca”, AS “Daugavpils satiksme”, SIA “AXON CABLE”, SIA “Daugavpils dzīvokļu un komunālās saimniecības uzņēmums”, SIA “ZIEGLERA MAŠĪNBŪVE”, SIA “LokRem”, SIA “Daugavpils ūdens”, AS “Latvijas maiznieks” u.c. Augšdaugavas novadā uzņēmumi ar lielāko apgrozījumu: SIA “Euro Energo Company”, SIA “Dubiki”, SIA “GABOTEH”, LPKS “Sēlijas āres” u.c.
	Populārākie tūrisma objekti	Daugavpils cietoksnis, Marka Rotko mākslas centrs, Dabas parks “Daugavas loki”, Latgales zoodārzs, Daugavpils Novadpētniecības un mākslas muzejs, Naujenes novadpētniecības muzejs un Dabas informācijas centrs, Raiņa māja Berķenelē, Vecsalienas muižas pils, Dabas liegums “Pilskalnes Siguldiņa”, Dabas parks “Dvietes paliene”, Nīcgales lielais akmens, Jaunsventes parks u.c.
	Funkcionālās saites	Nozīmīgās funkcionālās saites (darbaspēka svārstmigrācija) ar Rīgu, starp Daugavpili un Augšdaugavas novadu, ar Krāslavas un Preiļu novadiem ⁸

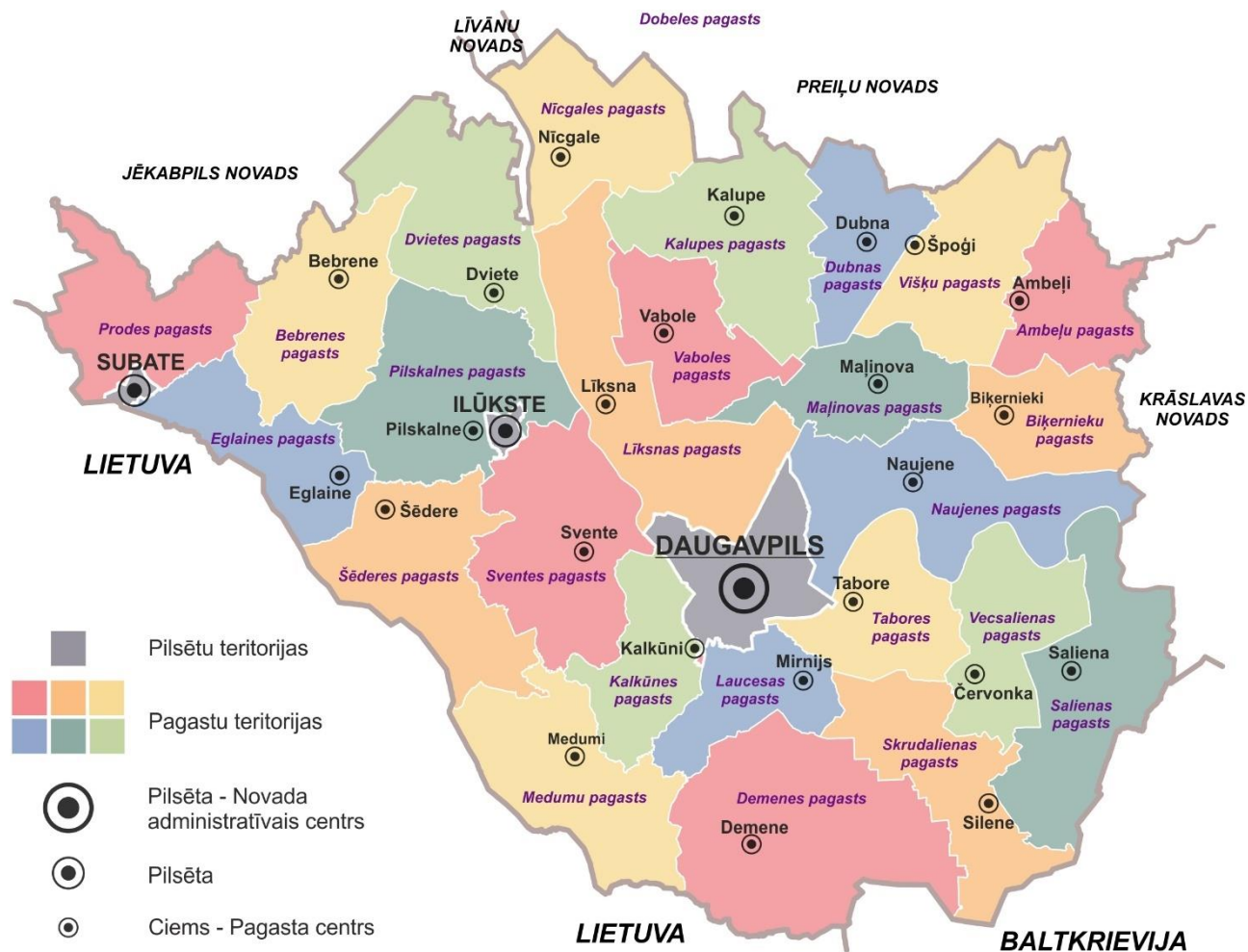
⁶ Centrālā statistikas pārvalde (CSP), IRS030. Iedzīvotāju skaits gada sākumā, tā izmaiņas un dabiskās kustības galvenie rādītāji reģionos, republikas pilsētās, novadu pilsētās un novados - Rādītāji, Teritoriālā vienība un Laika periods

⁷ Nodarbinātības valsts aģentūra, Bezdarba rādītāji, 2021

⁸ VARAM, Pašvaldības profils – Apvienotais Daugavpils novads, 2021

Attēls 3. Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada novietojums Latvijā un Latgales plānošanas reģionā

Attēls 4. Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada administratīvais iedalījums

2. Stratēģiskā daļa

2.1. Vīzija

Daugavpils un Augšdaugavas novada vīzija līdz 2030. gadam iezīmē abu pašvaldību attīstības virzienu, lai sekmētu kopīgās vīzijas sasniegšanu.

Vīzija definēta, ņemot vērā līdz 2021. gada 1. jūlijam esošo pašvaldību (Ilūkstes novada, Daugavpils novada un Daugavpils pilsētas) līdzšinējos attīstības plānošanas ilgtermiņa uzstādījumus, kā arī iedzīvotāju un uzņēmēju izteiktos priekšlikumus attiecībā uz vēlamo teritorijas attīstību.

Daugavpils ilgtermiņā ir Austrumbaltijas ekonomiskās attīstības virzītājspēks, savukārt Augšdaugavas novads - nozīmīgs funkcionālais areāls un spēcīga lauku telpas teritorija. (Attēls 5)

Daugavpils valstspilsēta un Augšdaugavas novads – iedzīvotāju skaita ziņā **lielākā un ekonomiski nozīmīgākā** valstspilsēta ar funkcionālo teritoriju Austrumbaltijā, kas **unikāla savā daudzveidībā**, ar radošiem, izglītotiem, garīgi bagātiem **cilvēkiem**, stipru Latgales un Sēlijas **identitāti** un vienlīdz **pievilcīgu vidi** iedzīvotājiem, uzņēmējiem un tūristiem.

Daugavpils - Austrumbaltijas ekonomiskās attīstības virzītājspēks

Augšdaugavas novads - nozīmīgs funkcionālais areāls un spēcīga lauku telpas teritorija

Attēls 5. Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada vīzija

Zemāk aprakstīta un paskaidrota Daugavpils un Augšdaugavas novada vīzija tās vairākās dimensijās.

CILVĒKS

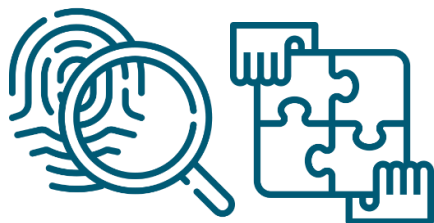
Unikāla savā daudzveidībā un visiem iedzīvotājiem pievilcīga teritorija ar laimīgiem, veselīgiem, prasmīgiem, ekonomiski un sociāli aktīviem, iesaistītiem iedzīvotājiem, kas lepni par savu pilsētu, mazpilsētu, novadu, ciemu un apkaimi, lauku sētu.

Ilgspējīga kopiena ar atbildību un rūpēm pret vietu un apkārtējo sabiedrību.

Uzlabojas demogrāfiskā situācija, aizbraukušie iedzīvotāji atgriežas un jauni iedzīvotāji tiek piesaistīti. To veicina iedzīvotājiem pieejama un kvalitatīva dažāda līmeņa izglītība visa mūža garumā, atbilstošu veselības un sociālās aprūpes pakalpojumu pieejamība, konkurētspējīgas un cienīgi atalgotas darba vietas, labas kvalitātes mājokļu pieejamība un daudzveidīga sociālā, ekonomiskā un vides attīstība.

VĒRTĪBĀS BALSTĪTA IDENTITĀTE

DAUGAVpils un AugšDAUGAVA – likteņupe Daugava – pilnasinīga ūdens artērija, kas plūst cauri pilsētai, novadam, to vēsturei un raksta jaunas vēstures lappuses.

Kultūrvēsturiskās un dabas vērtībās balstīta vietas identitāte kompleksi raksturo vietējo sabiedrību. Identitāti stiprina dažāda līmeņa attīstības centru tīklojums, kas nodrošina kvalitatīvus, pieejamus un daudzveidīgus pakalpojumus pilnvērtīgai dzīvei.

Divi lielākie vēsturisko kultūras reģionu centri – Daugavpils kā Latgales centrs un Ilūkste kā Sēlijas centrs. Dienvidlatgales un Austrumsēlijas sadarbības sinerģija ir vērtība.

Tūrisma un atpūtas teritorija ar unikāliem dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma resursiem. Šeit dominē Dienvidlatvijai raksturīga dabas un kultūrvēsturiskā ainava, kas veido cilvēku labsajūtu un dod ieguldījumu eiropeiskās identitātes stiprināšanā. Kultūras un dabas telpa tiek veiksmīgi pozicionēta cauri laikiem, saglabājamās kultūras un dabas vērtības izraisa lepnumu un piederības sajūtu pilsētai, novadam, reģionam un valstij.

EKONOMISKĀ IZAUGSME UN SASNIEDZAMĪBA

Teritorija ir Latgales reģiona "DZINĒJSPĒKS", industriālais, darbavietu, tirdzniecības, izglītības un zinātnes, veselības, tūrisma, sporta, kultūras un mākslas centrs. Daugavpils ir Austrumbaltijas ekonomiskās attīstības virzītājspēks, veicinot reģiona ekonomisko izaugsmi kopā ar Augšdaugavas novadu, kas ir nozīmīgs pilsētas funkcionālais areāls un spēcīga lauku telpas teritorija.

Areālu nākotnē raksturo integrēta sadarbības teritorija ar modernām industrijas, loģistikas un zinātnes teritorijām, drošu pierobežu, konkurētspējīgu ekonomiku, attīstītu izglītību, kultūru un sportu, kvalitatīvu dzīves vidi gan pilsētā, gan laukos, pievilcīgu dabas un kultūrvēsturisko telpu rekreācijai, uzņēmējdarbības "zaļināšanu" un digitalizāciju.

Iedzīvotājiem ir pieejamas neierobežotas pārvietošanās ar dažādiem transporta veidiem iespējas, no kuriem nozīmīgu lomu ieņem sabiedriskais transports.

Pakāpeniski attīstītas alternatīvas iespējas ilgtspējīgai mobilitātei – gājēju ceļi, velosatiksmē un elektromobilitāte, kam tiek attīstīta atbilstoša infrastruktūra. Teritorijā ir attīstīta videi draudzīga un integrēta mobilitāte, tā ir ērti un ātri sasniedzama reģionālā un starptautiskā līmenī.

Daugavpils ir nozīmīgs Austrumeiropas biznesa loģistikas un tūrisma centrs, ar augstu mobilitātes nodrošinājumu reģionālā, nacionālā un transnacionālā līmenī. Augšdaugavas novads ir nozīmīgs funkcionālais areāls un spēcīga lauku telpas teritorija ar attīstītu un mūsdienīgu lauksaimniecību un uzņēmējdarbību.

VIDEA UN ILGTSPĒJĪGA ATTĪSTĪBA

Daugavpils valstspilsētu un Augšdaugavas novadu raksturo augsta urbānās un lauku vides kvalitāte, apdzīvotas mazpilsētas, vieda un resursus taupoša saimniekošana, kā arī inovatīva ekonomika. Pašvaldību pakalpojumu nodrošināšanā ieviesti viedi, energoefektīvi, inovatīvi un videi draudzīgi risinājumi, ko nodrošina jaunākās tehnoloģijas.

Klimatneitrāla politika caurvij visu pašvaldības atbildībā esošās jomas, vienlaikus rādot piemēru sabiedrībai.

DZĪVES TELPA

Daudzfunkcionāla, droša, labiekārtota un iekļaujoša dzīves vide, kas ir interesanta un pieejama visām vecuma grupām.

Iedzīvotājiem ir pieejama mūsdienīga, energoefektīva, funkcionāli un vizuāli pievilcīga tehniskā infrastruktūra, kas pilnveido publisko ārtelpu tā, lai tā būtu pieejama un tīkama ikvienai interešu grupai – bērniem, jauniešiem, ģimenēm, senioriem, tūristiem, uzņēmējiem u.c.

Mājokļi ir renovēti un energoefektīvi, funkcionāli un vizuāli pievilcīgi komfortablai dzīvei. Visās pilsētas apkaimēs un novada teritorijā ir nodrošinātas iespējas pieslēgties pie pašvaldības centralizētajiem komunālajiem tīkliem (ūdensapgāde, kanalizācija u.c.), kā arī ir pieeja modernām un mūsdienīgām elektronisko sakaru iespējām.

Aizsargātas un labi pārvaldītas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, bioloģiskās daudzveidības saglabāšana. Atbildīga un izglītota sadarbība par vides un dabas vērtību saglabāšanu un kopšanu. UNESCO Latvijas mantojuma vieta – Daugavas loki, kas iezīmē sociālo vienotību ar dabu.

EFEKTĪVA PĀRVALDĪBA

Kultūrvēsturiskās vērtībās balstīta teritorija ar attīstītu dažādu līmeņu attīstības centru izvietojumu kvalitatīvu un daudzveidīgu pakalpojumu pieejamības nodrošināšanai. Divi lielākie vēsturisko kultūras reģionu centri – Daugavpils kā Latgales centrs un Ilūkste kā Sēlijas centrs.

Daudzveidīga, spēcīgā Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada sadarbībā balstīta ekonomiskā vide ar augstu pievienoto vērtību, kas uzlabo nodarbinātības iespējas un paaugstina dzīves līmeni.

Pašvaldības īsteno patstāvīgu un integrētu nozaru pārvaldību, ko veicina Dienvidlatgales un Austrumsēlijas teritoriju pašvaldības kopienu, funkciju un nozaru sinerģija.

Iedzīvotājiem pieejami mūsdienīgi un daudzveidīgi pakalpojumi tuvāk dzīvesvietai.

2.2. Stratēģiskie mērķi un ilgtermiņa prioritātes

Lai sasniegtu abu pašvaldību ilgtermiņa vīziju, noteikti četri ilgtermiņa stratēģiskie mērķi un ilgtermiņa prioritātes.

Stratēģiskie mērķi kalpo par pamatu tālākai prioritāšu noteikšanai un turpmāk veicamo darbību identificēšanai vidējā termiņā (attīstības programmā).

Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada **ilgtermiņa prioritātes** ir teritorijas attīstības aktualitātes, kuru risināšana tiek izvirzīta priekšplānā salīdzinājumā ar citām attīstības aktualitātēm.

Attēls 6. Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada stratēģiskie mērķi un ilgtermiņa prioritātes līdz 2030. gadam

Kopumā prioritātes attiecināmas uz visiem stratēģiskajiem mērķiem, ņemot vērā to savstarpējo sinerģiju. Visas četras prioritātes ir vienlīdz svarīgas.

IP1 Daudzveidīga, atvērta un integrēta vietējā kopiena kā pirmā ilgtermiņa prioritāte aptver uz sabiedrību vērstos pakalpojumus un atbalstu – kopienas stiprināšanas, iekļaušanas un identitātes aspektus, kvalitatīvus un pieejamus izglītības, kultūras, sporta, veselības, sociālos un drošības pakalpojumus. Daugavpils un Augšdaugavas novada iedzīvotāji ir pašvaldību attīstības galvenais resurss un dzīves vides veidotājs.

IP2 Uzņēmējdarbības attīstība kā otrā ilgtermiņa prioritāte aptver pašvaldības iespējas veicināt uzņēmējdarbības attīstību un sadarbību gan starp uzņēmējiem, gan pašvaldību. Nozīmīga loma ir tūrisma vides attīstībai un plašākai sadarbībai šajā jomā.

IP3 Klimatneitrāla vide kā trešā ilgtermiņa prioritāte nozīmē klimatnoturīgas un klimatneitrālas vides veidošanu caur infrastruktūras, mobilitātes un citiem aspektiem, kas ir īpaši būtiski arī visas Eiropas kontekstā.

IP4 Sadarbība un pārvaldība kā ceturta ilgtermiņa prioritāte aptver šīs jomas pilnveidi jaunizveidotajā Augšdaugavas novadā, Daugavpili un starp šīm teritorijām.

Balstoties uz šiem stratēģiskajiem uzstādījumiem, vidēja termiņa attīstības plānošanas dokumentā – attīstības programmā – noteiktas pakārtotās prioritātes vidējā termiņā un rīcības virzieni. Lai mērītu stratēģisko mērķu īstenošanas progresu, Tabula 1 apkopoti galvenie socioekonomiskie rādītāji, taču komplekss uzraudzības rādītāju apkopojums skatāmas Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada attīstības programmā.

TABULA 1. Galvenie attīstības rādītāji

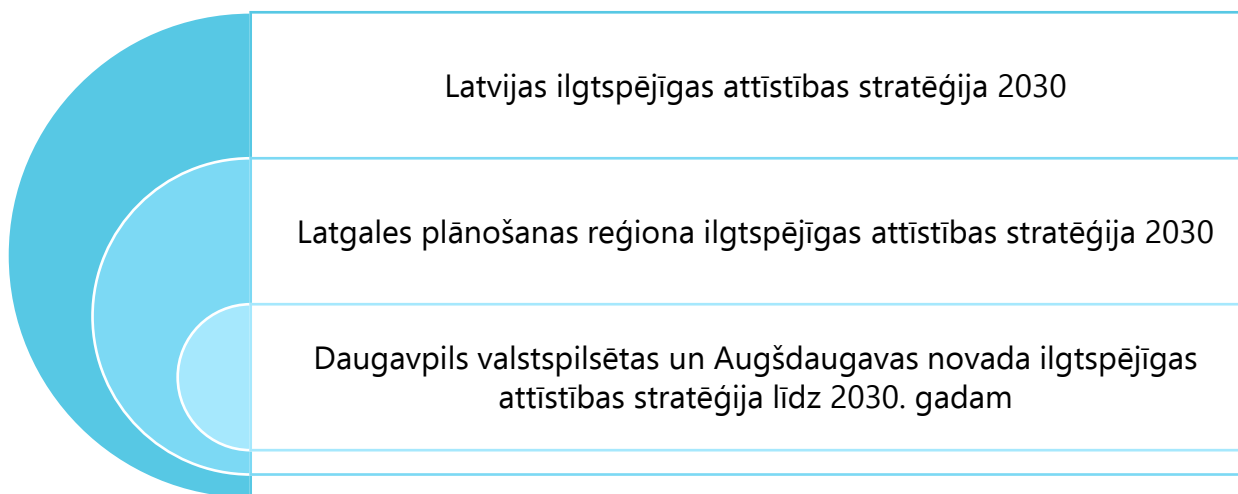
Nr. p.k.	Rādītājs	Bāzes gads	Pašreizējā vērtība	2030. gadā sasniedzamais rezultāts	Datu avots
1.	Pastāvīgo iedzīvotāju skaits (pēc faktiskās dzīvesvietas gada sākumā)	2021	80 627 (Daugavpils) 19 553 (Daugavpils novads) 6 374 (Ilūkstes novads)	Saglabājas	CSP
2.	Teritorijas attīstības indekss	2019	-1,291 (Daugavpils) -1,121 (Daugavpils novads) -0,919 (Ilūkstes novads)	Pieaug ↑	VRAA
3.	Pašvaldības budžeta iedzīvotāju ienākumu nodokļa ieņēmumi uz 1 iedz. gadā (EUR)	2019	484,89 (Daugavpils) 380,65 (Daugavpils novads) 442,08 (Ilūkstes novads)	Pieaug ↑	VRAA
4.	Bezdarba līmenis (%)	2021 (uz 31.janv.)	9,4 (Daugavpils) 11,1 (Daugavpils novads) 9,7 (Ilūkstes novads)	Samazinās ↓	NVA
5.	Ekonomiski aktīvās tirgus sektora vienības (uz 1000 iedzīvotājiem)	2019	56 (Daugavpils) 58 (Daugavpils novads) 76 (Ilūkstes novads)	Pieaug ↑	CSP

Nr. p.k.	Rādītājs	Bāzes gads	Pašreizējā vērtība	2030. gadā sasniedzamais rezultāts	Datu avots
6.	Īpatsvars no darba ņēmējiem pēc deklarētās adreses, kam mēneša vidējie darba ienākumi ir virs 1000 EUR (%)	2020	28,4 (Daugavpils) 25,4 (Daugavpils novads) 29,4 (Ilūkstes novads)	Pieaug ↑	CSP
7.	Visu pensiju vidējais piešķirtais apmērs (EUR)	2019	326,33 (Daugavpils) 272,79 (Daugavpils novads) 300,41 (Ilūkstes novads)	Pieaug ↑	VSAA
8.	Iedzīvotāju dabiskais pieaugums	2020	-757 (Daugavpils) -279 (Daugavpils novads) -77 (Ilūkstes novads)	Pieaug ↑	CSP

2.3. Stratēģisko uzstādījumu sasaiste

Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam noteikti saskaņā ar spēkā esošiem augstāka plānošanas līmeņa dokumentiem (Attēls 7) (*detalizētāku aprakstu skatīt Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada Pašreizējās situācijas raksturojumā (2021)*).

Stratēģija nosaka pamatu citiem vietēja līmeņa attīstības plānošanas dokumentiem – Augšdaugavas novada teritorijas plānojumam, Daugavpils pilsētas teritorijas plānojumam, Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada attīstības programmai, lokālplānojumiem u.c. plānošanas dokumentiem, kas tiek izstrādāti pēc nepieciešamības.

Attēls 7. Sasaiste ar nacionāla un reģionāla līmeņa attīstības plānošanas dokumentiem

Lai nodrošinātu Stratēģijas īstenošanas uzraudzību, Daugavpils un Augšdaugavas novada pašvaldības regulāri **apkopo datus** par galvenajiem attīstības rādītājiem (*skat. nodaļu 2.2. Stratēģiskie mērķi un ilgtermiņa prioritātes*) kā arī sagatavo vienotu novada stratēģijas un attīstības programmas **pārskatu** par Daugavpils un Augšdaugavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un attīstības programmas īstenošanu. Pārskatā iekļauj novērtējumu par attīstības rādītājiem, kā arī secinājumus un priekšlikumus par stratēģijas tālāko īstenošanas gaitu (t.sk. par nepieciešamību veikt grozījumus kādā no pašvaldības attīstības plānošanas dokumentiem vai jauna dokumenta nepieciešamību). Balstoties uz sagatavoto pārskatu, pašvaldības aktualizē attīstības programmas rīcības plānu un investīciju plānu.

3. Funkcionālās sadarbības saites

Funkcionālās sadarbības saites (Attēls 8) identificē dažāda veida sadarbības starptautiskā un nacionālā līmenī, reģionālā līmenī, starp Daugavpili un Augšdaugavas novadu, Augšdaugavas novada iekšienē tādās jomās kā transports (t.sk. ceļi, ielas, veloceļi), uzņēmējdarbība, darbavietas, mājokļi, pakalpojumi, tehniskā infrastruktūra, tūrisms, izglītības, rekreācijas, dabas resursu izmantošanā, tūrismā, vides aizsardzība u.c. Daugavpils piepilsētas teritorija iezīmēta kā funkcionālās sadarbības teritorija. Ārējās funkcionālās saites ar vietējas, reģionālas, nacionālas un starptautiskas nozīmes centriem, kā arī pārrobežu saites ir būtisks pašvaldību attīstības priekšnoteikums.

Augšdaugavas novada un Daugavpils valstspilsētas pašvaldība līdz ar kopīgās Stratēģijas un attīstības programmas izstrādi īsteno kopīgu attīstības plānošanu, attīstot šīs jomas:

- 1) Jaunu viedu, zaļu industriālo parku izveide un attīstība;
- 2) Reģionāla, nacionāla un starptautiska mēroga sporta objektu attīstība;
- 3) Tūrisma objektu un tūrisma piedāvājuma attīstība kopīgajā teritorijā;
- 4) Mājoklis (īres dzīvokļi u.tml.) sasaistē ar uzņēmējdarbības attīstību;
- 5) Satiksmes infrastruktūras attīstība (Dienvidastrumu apvedceļš, otrs tilts pāri Daugavai, veloceļi, gaisa transporta infrastruktūra, Daugavas ūdens ceļš, pasažieru pārvadājumi);
- 6) Atkritumu apsaimniekošana;
- 7) Izglītības un pētniecības bāzes attīstība;
- 8) Perspektīvais Judovkas aizsargdambis;

9) U.c.

Perspektīvā stiprināma visas funkcionālās sadarbības saites, taču īpašs uzsvars apvienotā Augšdaugavas novada izveides rezultātā ir saglabāt un stiprināt sadarbības saites starp visām Augšdaugavas novada teritoriālā iedalījuma vienībām, veicinot arī mobilitāti.

Spēcīgākas sadarbības saites Augšdaugavas novadā vērojamas virzienā uz reģionālas un novada nozīmes attīstības centriem, kur pieejams plašāks pakalpojumu klāsts. Daugavpils valstspilsēta kā Augšdaugavas novada attīstības centrs iezīmē galveno pakalpojumu saišu vektoru tieši pilsētas virzienā.

Ņemot vērā Augšdaugavas novada plašo teritoriju, būtiski ir stiprināt reģionālas sadarbības saites – ar Jēkabpili, Līvāniem, Preiļiem, Krāslavu, kas ir īpaši būtiski novada attālākiem novada iedzīvotājiem nomalē. Tāpat stiprināmas saites ar pierobežai tuvējo Lietuvas un Baltkrievijas republiku, kuru pierobežas pilsētās Augšdaugavas novada iedzīvotāji izmanto dažādus pakalpojumus.

Kā ierobežojums Augšdaugavas novada sadarbības stiprināšanai ir šķērsojumu pār Daugavu trūkums Augšdaugavas novada iekšienē – Daugava ir Sēlijas un Latgales kultūrvēsturisko reģionu robežupe, un vienlaikus šķērsojumu trūkums iezīmē robežu arī identitātē, jo izsenis iztrūkst sasaiste starp cilvēkiem abās upes pusēs, kas mazāk attiecas uz Daugavpils pilsētu.

Daugavpils pilsētas funkcionālās sadarbības saites

Vietējā līmenī visintensīvākās ārējās funkcionālās saites Daugavpils pilsētai ir ar blakus esošā Augšdaugavas novada teritoriju. Sadarbības jomas un teritorijas ir:

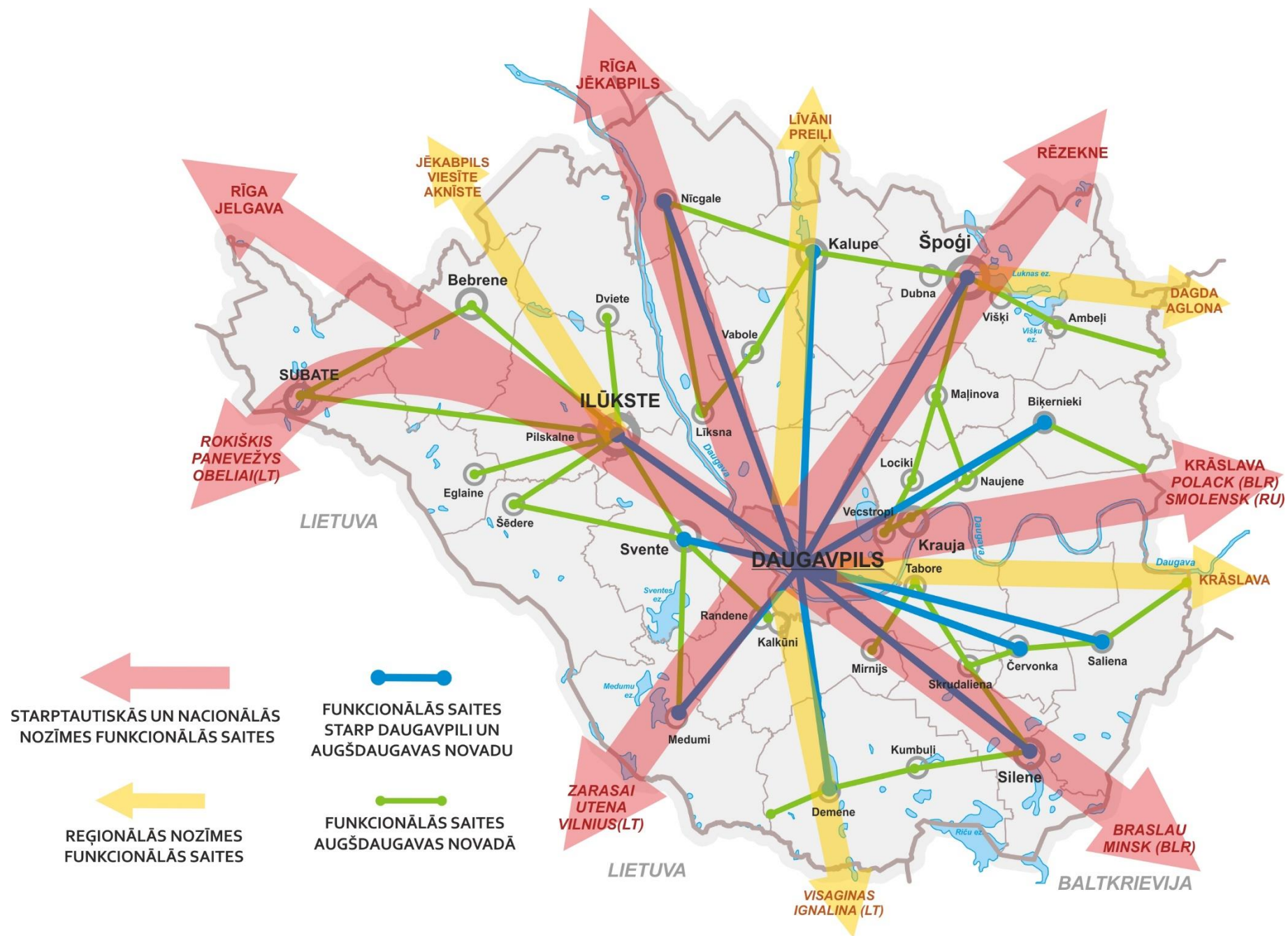
- ◇ autotransporta un dzelzceļa transporta satiksmes organizācijas risinājumi: perspektīvais Daugavpils apvedceļš un jaunais Daugavas šķērsojums (tilts), maģistrālo savienojumu (autoceļi, dzelzceļa ceļi) stāvokļa uzlabošana,
- ◇ aviācija: Daugavpils lidostas un Grīvas lidlauka, tajā skaitā piebraucamo ceļu attīstība,
- ◇ loģistika un ražošana: loģistikas zonējuma veidošana Kalkūnes un Vecstropu rūpnieciskajā zonā, pārtikas ražošana,
- ◇ tehniskā infrastruktūra: kopējie inženierkomunikāciju risinājumi (kanalizācijas un ūdensvada savienojumi piepilsētas apdzīvotās vietās), plūdu riska mazināšanas aktivitātes (perspektīvais Judovkas - Lazovkas aizsargdambis), ūdensapgāde (ūdensgūtnes „Ziemeļi” un „Vingri”), notekūdeņu dūņu laukuma (70 tūkst. m³ uzkrāto dūņu) rekultivācija un dūņu pārstrādes ražotnes būvniecība, atkritumu saimniecība, jaunu kapsētu, tajā skaitā dzīvnieku kapsētas izveide,
- ◇ novada teritorijā esošo vasarnīcu teritoriju problēmu risināšana,
- ◇ jaunu tūrisma kopproduktu veidošana; kultūras mantojuma tradīciju saglabāšana un pārmantošana,
- ◇ izglītības un zinātnes centru attīstība (Augšdaugavas novada teritorijā esošais Daugavpils Universitātes Studiju un pētniecības centrs „Ilgas”),
- ◇ dabas aizsardzība: Daugavas baseina ūdensteču un ūdenstilpju (Daugava, Lielais Stropu ezers u.c.) apsaimniekošana, meža

aizsargjosla ap Daugavpils pilsētu, publisko atpūtas telpu labiekārtošana (Sventes ezers, Sila ezers, Riču ezers, u.c.), derīgo izrakteņu atradņu izstrāde (smilts, utt.) u.c. jomas.

Daugavpils valstspilsētas kā nacionālas nozīmes attīstības centra galvenās funkcionālās saites ar nacionālas nozīmes centriem un pārrobežu saites veidojas sekojošos virzienos:

- ◇ Jēkabpils un Rīgas virziens: ziemeļrietumu „vārti” uz valsts galvaspilsētu Rīgu un Baltijas jūru (Rīgas ostu),
- ◇ Rēzeknes, Pleskavas, Sanktpēterburgas un Maskavas virziens: ziemeļaustrumu „vārti” uz Krievijas Federāciju,
- ◇ Polockas un Smoļenskas virziens: austrumu „vārti” virzienā uz Baltkrievijas Republiku un Krievijas Federāciju,
- ◇ Vitebskas un Minskas virziens: dienvidaustrumu „vārti” uz Baltkrievijas Republiku,
- ◇ Kauņas, Viļņas un Varšavas virziens: dienvidrietumu „vārti” uz Lietuvas Republiku un Polijas Republiku,
- ◇ Rīgas, Paņevēžas un Klaipēdas virziens: rietumu „vārti” uz valsts galvaspilsētu Rīgu, Lietuvas Republiku un Baltijas jūru (Rīgas ostu un Klaipēdas ostu).

Daugavpils pilsētai un Augšdaugavas novadam jāstiprina sadarbība ar esošajiem un potenciālajiem sadarbības partneriem (vietējām un ārvalstu pašvaldībām, uzņēmumiem, institūcijām u.c.), kas sekmēs izglītības, darbaspēka, pakalpojumu, transporta, vides infrastruktūras, kultūras, tūrisma, dabas aizsardzības un citu jomu attīstību ne tikai pilsētā, bet arī Latgales plānošanas reģionā un ārpus tā.

Attēls 8. Perspektīvās vietēja, reģionāla, nacionāla un starptautiska mēroga funkcionālās un pakalpojumu saites

4. Telpiskās attīstības perspektīva

Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas telpiskās attīstības perspektīva grafiski attēlo un apraksta vēlamā teritorijas telpisko struktūru 2030. gadā.

Telpiskā struktūra iezīmē novada teritorijas galvenos attīstības telpiskos virzienus, kuri tiek detalizēti vietējās pašvaldības hierarhiski zemākos plānošanas dokumentos, kuri ir vieni no Stratēģijas īstenošanas instrumentiem.

Telpiskās attīstības perspektīva ir veidota, lai veicinātu Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada teritorijas ilgtspējīgu un līdzsvarotu attīstību, nodrošinātu visu apdzīvoto vietu, īpaši attīstības centru, pilnvērtīgu funkcionēšanu, darbavietas, pakalpojumus un kvalitatīvu dzīves vidi iedzīvotājiem, labvēlīgu investīciju vidi uzņēmējiem ar pieejamām un modernām industriālajām zonām, videi draudzīgu satiksmes un inženiertehnisko infrastruktūru, saglabātu bagāto dabas un kultūrvēsturisko mantojumu.

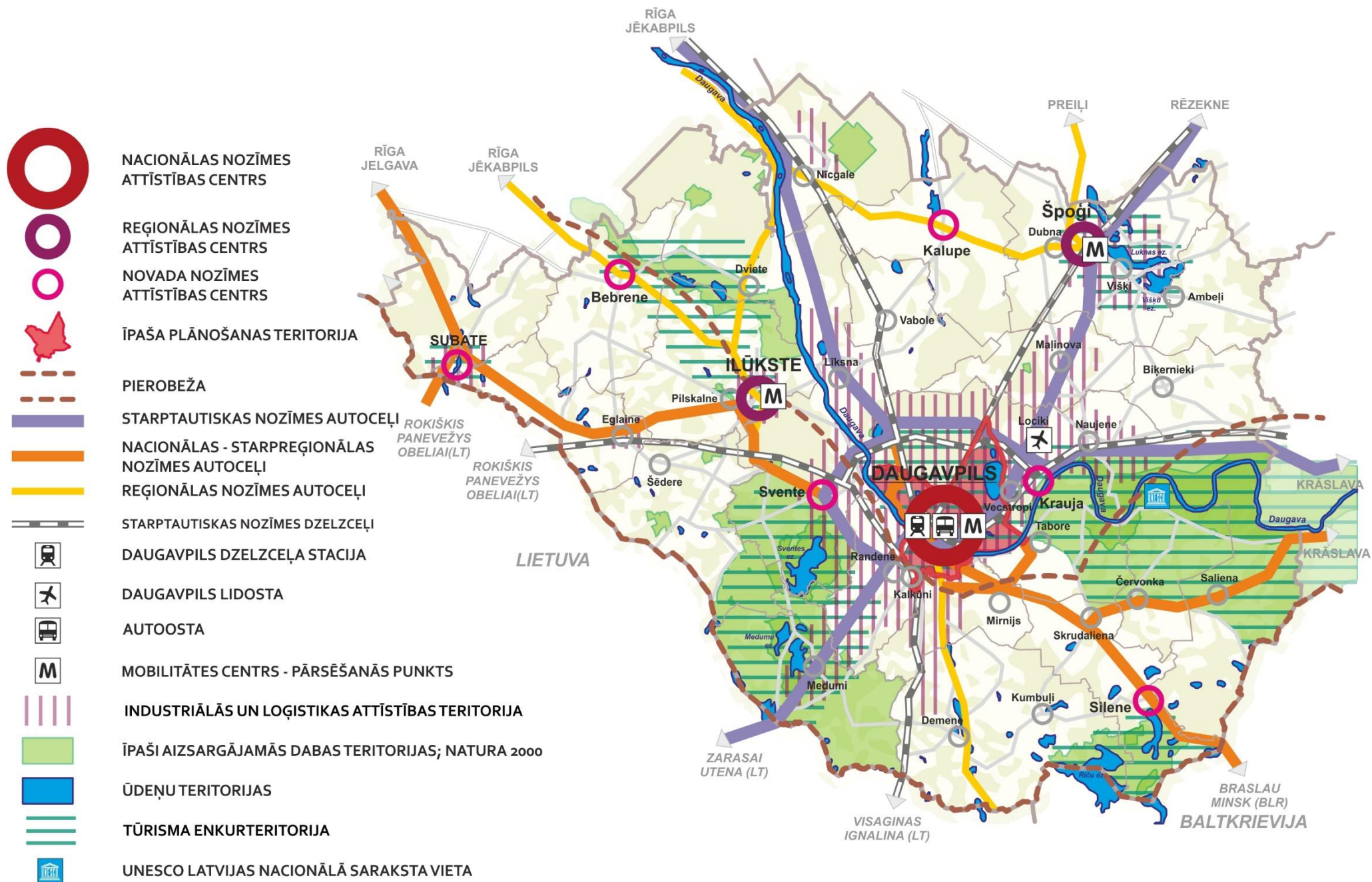
Telpiskās attīstības perspektīva Daugavpils pilsētas līmenī ir saglabāta no Daugavpils pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2014.-2030. gadam, savukārt Augšdaugavas novadam tā veidota, izvērtējot Ilūkstes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2013.-2030. gadam un Daugavpils novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2015.-2030. gadam, un izstrādājot kompleksus risinājumus jaunā Augšdaugavas novada attīstībai, balstoties arī uz SIA "Laurus konsultācijas" jaunu attīstības plānošanas dokumentu izstrādei sagatavoto "Daugavpils novada ekonomiskā profila novērtējuma ziņojums un nepieciešamie pasākumi ekonomiskās attīstības turpmākai stimulēšanai (2021.)".

Telpiskās attīstības perspektīvas galvenais uzdevums ir noteikt vēlamās ilgtermiņa izmaiņas un sniegt vadlīnijas turpmākajai funkcionālo telpu un to nozīmīgāko veidojošo pamatelementu – apdzīvojuma, transporta infrastruktūras, dabas, ainaviski vērtīgo, tūrisma, lauksaimniecības, mežsaimniecības, industriālo teritoriju u.c. izmantošanas attīstībai un plānošanai.

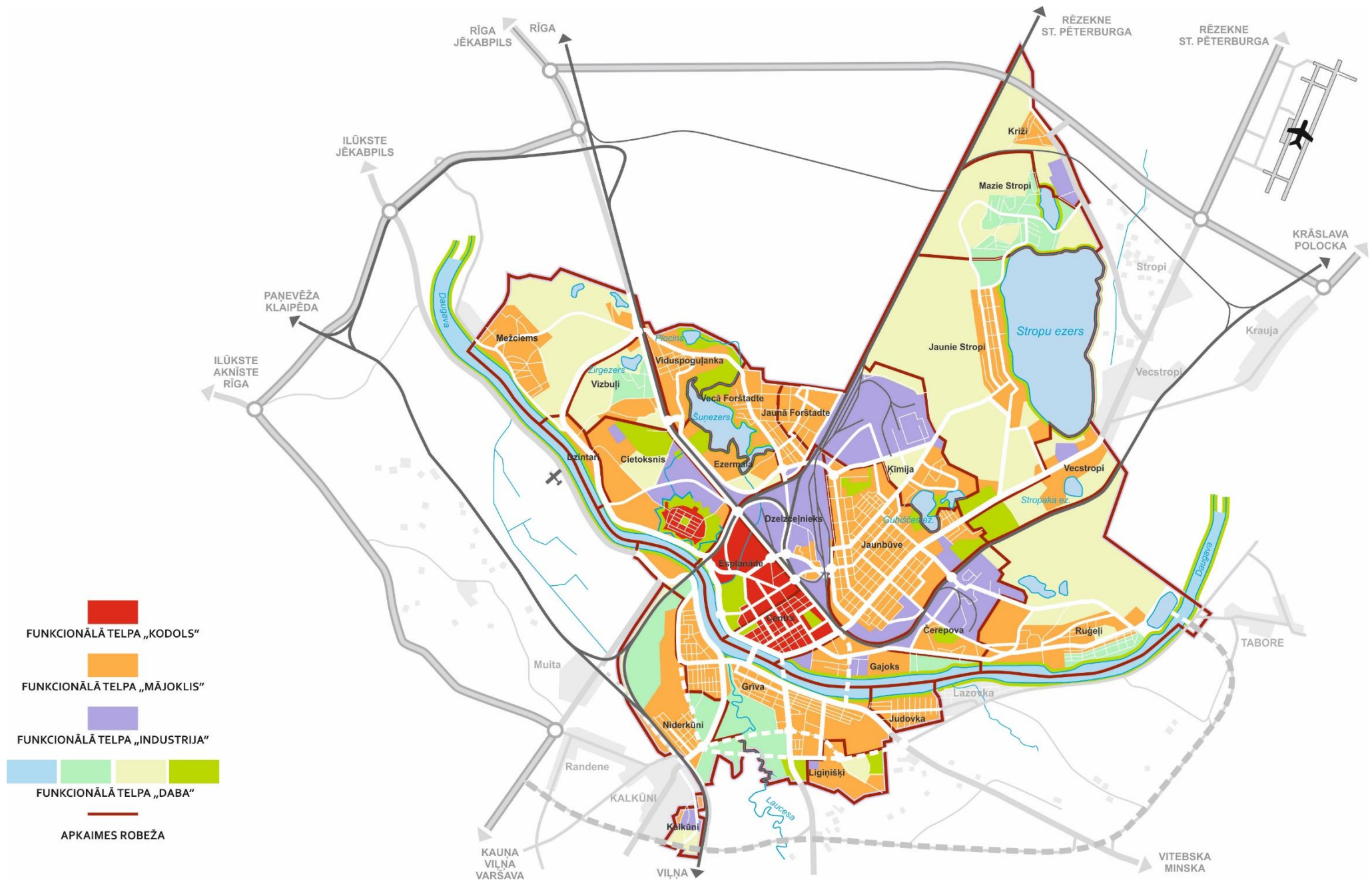
Vadlīnijas attīstības plānošanai Daugavpils pilsētai ir secīgi pārņemtas un aktualizētas no Daugavpils IAS 2014-2030. Savukārt Augšdaugavas novada vadlīnijas attīstības plānošanai ir izvērtētas un aktualizētas no abu pašvaldību spēkā esošajām stratēģijām, kā rezultātā izstrādāti kompleksi risinājumi jaunā Augšdaugavas novada turpmākajai attīstības plānošanai.

Augšdaugavas novada nozīmīgākie esošās telpiskās struktūras elementi ir: attīstības centri, īpaši - reģionālas nozīmes un novada nozīmes, transporta infrastruktūra un inženiertīkli, augstvērtīgu lauksaimniecības zemju areāli, mežu, derīgo izrakteņu un ražošanas teritorijas, dabas, ainaviski vērtīgās, tūrisma un kultūrvēsturiskās teritorijas, pierobeža.

Daugavpils pilsētas nozīmīgākie esošās telpiskās struktūras elementi ir šādas četras funkcionālās telpas – kodols, mājoklis, industrija un daba, kas aptver visu pilsētas teritoriju (Attēls 10). Tās tematiski detalizētas apakšnodaļās 4.1. Priekšlikumi attīstības centru izvietojumam un apdzīvojuma struktūra, 4.2. Galvenie transporta koridori un infrastruktūra, 4.3. Industriālās teritorijas un galvenie inženiertīkli, 4.5. Dabas, ainaviski vērtīgās, kultūrvēsturiski nozīmīgās un tūrisma teritorijas. Kopējā telpiskās attīstības perspektīva atspoguļota Attēls 9, vēlamās ilgtermiņa pārmaiņas galvenajās funkcionālajās telpās - Tabula 1.

Attēls 9. Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada telpiskās attīstības perspektīva

Attēls 10. Daugavpils pilsētas funkcionālās telpas

TABULA 2. Vēlamās ilgtermiņa pārmaiņas galvenajās funkcionālajās telpās Daugavpili un Augšdaugavas novadā

Telpiskās struktūras elements	Vēlamās jeb plānotās ilgtermiņa pārmaiņas, sasniedzamais rezultāts
<p data-bbox="237 651 479 719">Attīstības centri un apdzīvojum</p> 	<p data-bbox="577 336 2132 488">Apdzīvojuma struktūras attīstībai un līdzsvarotai Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada attīstībai noteikti pieci attīstības centru līmeņi – nacionālas nozīmes attīstības centrs (Daugavpils), reģionālas nozīmes attīstības centri (Ilūkste, Špoģi), novada nozīmes attīstības centri (Subate, Bebrene, Kalupe, Krauja, Svente, Silene), vietējās nozīmes attīstības centri, kopienas attīstības centri.</p> <p data-bbox="577 512 2132 624">Apdzīvojuma struktūru arī turpmāk veidos pilsētas, ciemi, mazciemi, viensētu grupas un perspektīvā jaunie ciemi. Katram attīstības centra līmenim tiek noteikts esošo un plānoto publisko pakalpojumu piedāvājums. Šajā telpiskās struktūras elementā iekļautas Daugavpils pilsētā izdalītās īpašās funkcionālās telpas “Kodols” un “Mājoklis”.</p> <p data-bbox="577 647 1581 679">Apdzīvoto vietu un mājokļu jomas attīstībā līdz 2030 .gadam sasniedzamais ir:</p> <ul data-bbox="622 703 1442 855" style="list-style-type: none"> ◆ Daudzfunkcionālas Daugavpils pilsētas apkaimes, ◆ Energoefektīvi, patīkamai un ērtai dzīvei piemēroti mājokļi, ◆ Labiekārtota ārtelpa, ◆ Pilsētvide ar paaugstinātu funkcionālo un estētisko kvalitāti. <p data-bbox="577 863 2132 975">Apdzīvoto vietu un mājokļu jomas prioritāte ir energoefektīva un estētiski pievilcīga mazstāvu un daudzstāvu daudzdzīvokļu māju, kā arī savrupmāju apbūve, kurā integrētas publiskās apbūves, zaļās ārtelpas un nepieciešamās tehniskās infrastruktūras funkcijas.</p> <p data-bbox="577 999 2132 1150">Pilsētvides attīstībā līdz 2030 .gadam sasniedzamais ir labvēlīgs pilsētvides reprezentatīvais tēls, tāpat arī pilsētvide ar paaugstinātu funkcionālo un estētisko kvalitāti. Pilsētvides telpas attīstības prioritāte ir daudzfunkcionāla teritorijas izmantošana, augstas arhitektoniskās un funkcionālās kvalitātes dzīvojamā un publiskā apbūve, ar tūrismu, atpūtu un sportu saistītas aktivitātes, kā arī nepieciešamās tehniskās infrastruktūras attīstība.</p>
<p data-bbox="215 1225 501 1294">Transporta koridori un infrastruktūra</p> 	<p data-bbox="577 1182 2132 1445">Autocelīem ir galvenā loma novada un visu apdzīvoto vietu sasniedzamības nodrošināšanā. Transporta infrastruktūras attīstībā ilgtermiņā līdz 2030. gadam sasniedzamais ir augsta iekšējā un ārējā mobilitāte, tas nozīmē, ka teritorijā ir labi sazarots, kvalitatīvs un drošs autoceļu tīkls, izbūvēti veloceļi, kas savieno pilsētas ar apkārtējiem pagastiem, ir nodrošināta iedzīvotāju mobilitāte, ērta un droša satiksmes kustība. Mērķtiecīgi tiek uzlabota esošo ceļu seguma kvalitāte. Aktivāk tiek izmantotas un uzlabotas starptautiskas nozīmes infrastruktūras iespējas – autoceļi, dzelzceļi, gaisa transporta infrastruktūra, tiek attīstīta piegulošā infrastruktūra. Satiksmes infrastruktūras attīstībā ilgtermiņā līdz 2030. gadam sasniedzamais ir augsta iekšējā un ārējā mobilitāte.</p>

Telpiskās struktūras elements	Vēlamās jeb plānotās ilgtermiņa pārmaiņas, sasniedzamais rezultāts
<p data-bbox="197 424 517 491">Industriālās teritorijas un inženiertīkli</p> 	<p data-bbox="577 292 2132 403">Modernu un videi draudzīgu inženierkomunikāciju, tajā skaitā sakaru sistēmu nodrošinājums veicinās dzīves kvalitātes celšanos, uzņēmējdarbības aktivizēšanos ražošanas, loģistikas, tūrisma, pakalpojumu un citās jomās, sekmēs investīciju palielināšanos un līdz ar to darbavietu skaita un darba samaksas pieaugumu.</p> <p data-bbox="577 427 2132 539">Industriālo teritoriju attīstībā ilgtermiņā līdz 2030. gadam sasniedzamais ir modernas, ar tehnisko infrastruktūru nodrošinātas industriālās zonas. Prioritāte ir industriālo zonu, transporta un loģistikas pakalpojumu (transporta terminālu, loģistikas centru u.c.) un tehniskās infrastruktūras attīstība, jaunu viedo industriālo parku izveide.</p> <p data-bbox="577 563 2132 635">Inženierkomunikāciju infrastruktūras attīstībā ilgtermiņā līdz 2030. gadam sasniedzamais ir energoefektīvas pilsētas un ciemi.</p> <p data-bbox="577 659 2132 730">Stratēģija atbalsta esošās transporta un inženierkomunikāciju infrastruktūras saglabāšanu un modernizāciju, kā arī turpmāku visa veidu tehniskās infrastruktūras attīstību, energoefektīvas vides radīšanu.</p>
<p data-bbox="181 807 533 839">Lauksaimniecības teritorijas</p> 	<p data-bbox="577 758 2132 906">Lauksaimniecības attīstība tiek atbalstīta visā novada teritorijā. Lauksaimniecības teritoriju attīstības prioritāte ir visa veida lauksaimnieciskā darbība - augkopība, dārzenkopība, augļu un ogu audzēšana, lopkopība, lauksaimniecības produktu pārstrāde u.c., īpašs atbalsts ir videi draudzīgai lauksaimnieciskajai lielražošanai, lauksaimniecības produktu pārstrādei un bioloģiskajai lauksaimniecībai. Tiek atbalstīta lauksaimnieciskās ražošanas dažādošana.</p> <p data-bbox="577 930 2132 1002">Lauksaimniecības teritoriju attīstībā ilgtermiņā līdz 2030. gadam sasniedzamais ir ilgtspējīga lauksaimniecībā izmantojamo zemju apsaimniekošana, un pieaudzis apsaimniekoto lauku zemju īpatsvars.</p>
<p data-bbox="255 1083 461 1115">Mežu teritorijas</p> 	<p data-bbox="577 1029 2132 1101">Mežsaimniecības attīstības teritoriju prioritāte ir mežsaimnieciska izmantošana - mežizstrāde un ar kokapstrādi saistītas ražotnes - koksnes pārstrāde, mēbeļu un galdniecības izstrādājumu, būvkonstrukciju ražošana u.c.</p> <p data-bbox="577 1125 2132 1276">Mežsaimniecības teritoriju attīstībā ilgtermiņā līdz 2030. gadam sasniedzamais ir ilgtspējīga mežu teritorijas apsaimniekošana - saglabāt meža ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās funkcijas. Būtiski ir saglabāt mežu ekosistēmu bioloģiskā daudzveidību un nodrošināt gan novada iedzīvotāju un viesu vajadzības pēc atpūtas mežā, tajā skaitā sēņošanas un ogošanas, kā arī dabas vides izziņas.</p>
<p data-bbox="170 1318 544 1430">Dabas, ainaviski vērtīgās, kultūrvēsturiski nozīmīgās un tūrisma teritorijas</p>	<p data-bbox="577 1305 2132 1453">Aizsargājamajām dabas teritorijām ir izstrādāti dabas aizsardzības plāni un ir spēkā individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi, saskaņā ar kuriem notiek to aizsardzība, apsaimniekošana un attīstība. Aizsargājamās dabas teritorijas kalpo sabiedrībai kā ekosistēmas pakalpojumu sniedzēji, tūrisma attīstības objekti un kā ilgtspējīgi labiekārtots publiskās ārtelpas elements. Ainaviskie ceļi ir identificēti, lai saglabātu Sēlijas un Latgales kultūrvēsturiskajam reģionam</p>

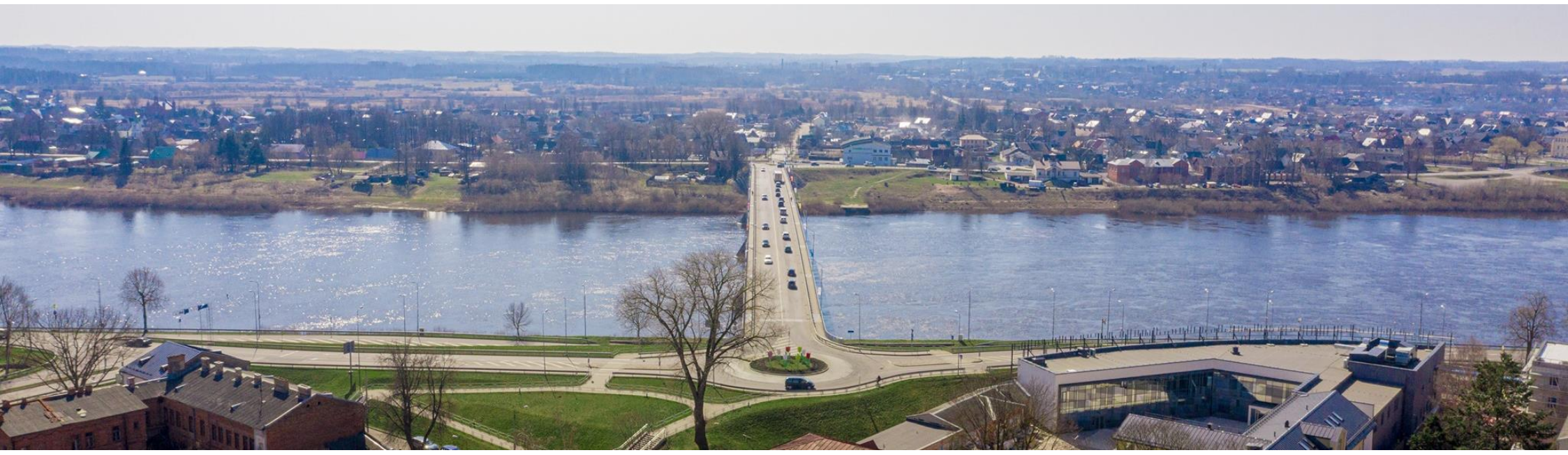
Telpiskās struktūras elements	Vēlamās jeb plānotās ilgtermiņa pārmaiņas, sasniedzamais rezultāts
	<p>raksturīgās dabas un kultūrvēsturiskās ainavas, veicinātu tūrisma un rekreācijas attīstību novadā. Tiek sabalansētas tūrisma, atpūtas un sporta aktivitātes ar vides un kultūrvēsturiskā mantojuma aizsardzības interesēm, nepārsniegt kultūrvēsturisko objektu un dabas vērtību noturības kapacitāti pret antropogēnajām slodzēm. Stratēģija atbalsta viesu māju, kempingu, atpūtas kompleksu u.c. pakalpojumu un tūrisma infrastruktūras attīstību visā teritorijā, bet īpaši izceļ tūrisma enkurteritorijas.</p> <p>Dabas teritoriju attīstībā ilgtermiņā līdz 2030. gadam sasniedzamais ir ilgtspējīgi apsaimniekotas un saglabātas aizsargājāmās dabas teritorijas, zaļas pilsētas ar sakoptu un pieejamu publisko telpu un izkoptas ainaviski vērtīgās teritorijas. Dabas teritoriju attīstības prioritāte ir ar pasīvo un aktīvo atpūtu, sportu un tūrismu saistītas aktivitātes, zivsaimniecība, vides aizsardzības un pilsētas „zaļo plaušu” funkcija, kā arī publiskās atpūtas, sporta un tūrisma infrastruktūras attīstība.</p>
<p>Īpašas plānošanas teritorijas</p> 	<p>Daugavpils pilsēta noteikta kā īpašas plānošanas teritorija, tai skaitā tās ietvaros noteiktas atsevišķas īpašas plānošanas teritorijas, kas nozīmīgas dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā, vides risku novēršanā.</p> <p>Daugavpils tiks attīstīta kā kompakta pilsēta, primāri izmantojot esošos pilsētas apbūvētos resursus un maksimāli saglabājot bagāto dabas un kultūrvēsturisko mantojumu, visu nozaru attīstības politikās integrējot nosacījumus kultūrvēsturiskā mantojuma, bioloģiskās daudzveidības un vides kvalitātes saglabāšanai un aizsardzībai.</p> <p>Īpašas plānošanas teritoriju attīstībā ilgtermiņā līdz 2030. gadam sasniedzamais ir saglabāts bagātais dabas un kultūrvēsturiskais mantojums, novērsti vides riski.</p>
<p>Pierobeža (ar Lietuvu, ar Baltkrieviju)</p> 	<p>Notiek sadarbība pārrobežu transporta infrastruktūras attīstīšanā, dabas resursu saglabāšanā un ilgtspējīgā izmantošanā, pārrobežu piesārņojuma ietekmes samazināšanā. Pierobežas teritorija noteikta ~15 km attālumā no Lietuvas un Baltkrievijas robežas</p> <p>Pierobežas teritoriju attīstībā ilgtermiņā līdz 2030. gadam sasniedzamais ir:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◇ pierobežas teritoriju iedzīvotājiem nodrošināti līdzvērtīgi dzīves un darba apstākļi, transporta un sakaru pieejamība, maksimāli samazinot nomales efektu, ◇ attīstīta pārrobežu sadarbība un pārvietošanās, paplašinot pakalpojumu pieejamību. <p>Uz pierobežu attiecināmās vadlīnijas ietvertas pie pārējo funkcionālo telpu plānošanas.</p>

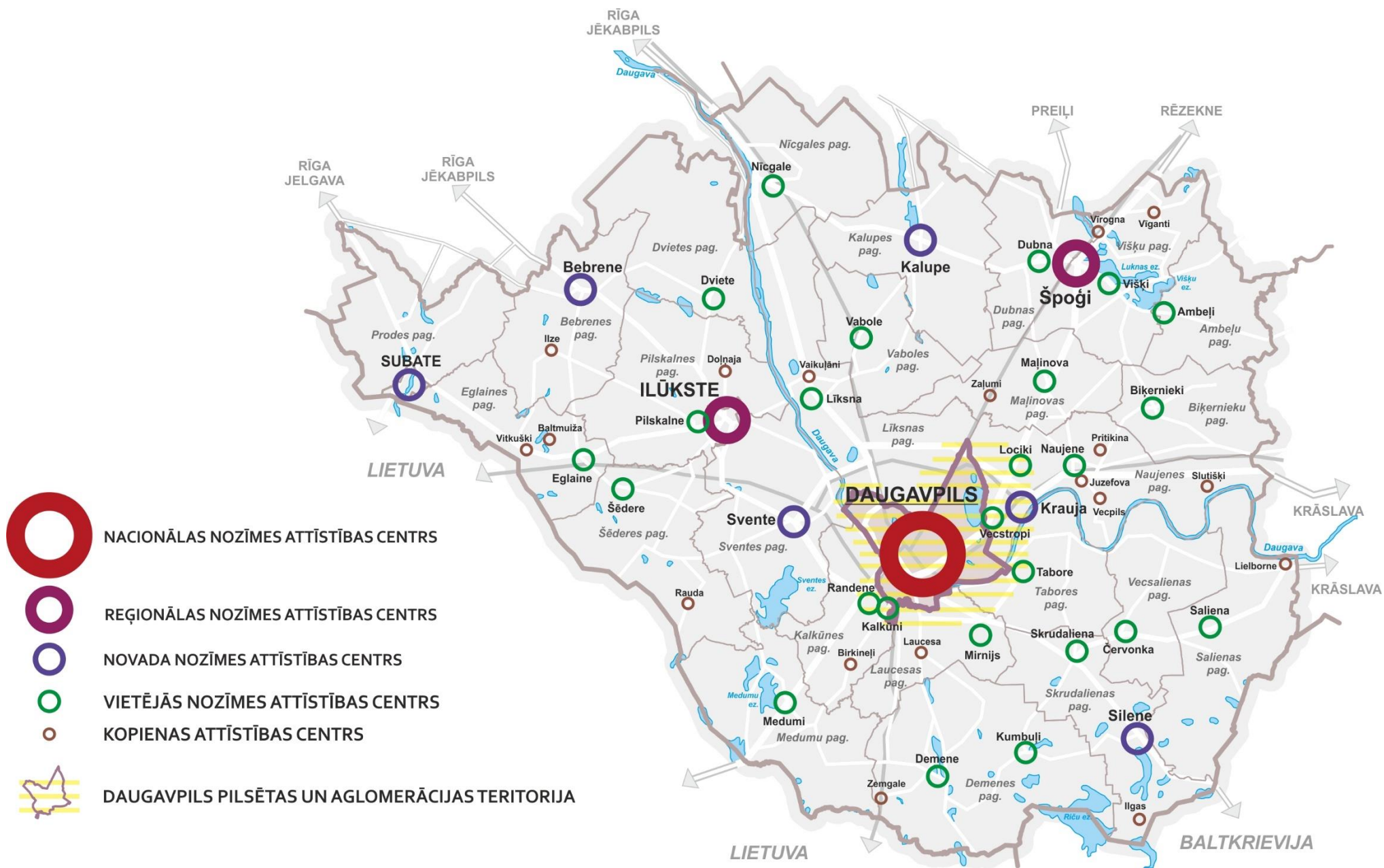
4.1. Priekšlikumi attīstības centru izvietojumam un apdzīvojuma struktūra

Atbilstoši Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumam (2020) uz 2021. gada 1. jūliju Daugavpils pilsētas un Augšdaugavas novada apdzīvojuma struktūru veido 3 pilsētas (Daugavpils, Ilūkste un Subate) un 11 ciemi bijušajā Ilūkstes novadā un 98 ciemi bijušajā Daugavpils novadā, kam vietējo pašvaldību teritorijas plānojumos noteikts ciema statuss un robežas, kā arī ~440 mazciemi, un viensētas. Vēl bez šiem apdzīvojuma veidiem likumdošanā noteikti arī mazciemi, ko būtu vēlams iekļaut perspektīvajā novada apdzīvojuma struktūrā. Savukārt telpiskās attīstības perspektīvā, ņemot vērā jau nacionālā un reģionālā līmenī noteikto attīstības centru iedalījumu un pēc vietējās pašvaldības izstrādātiem un noteiktiem kritērijiem tiek nodefinēti attīstības centri un noteikts tajos pieejamo (esošo un plānoto) publisko pakalpojumu klāsts, balstoties uz to esošo ekonomiskās attīstības līmeni, infrastruktūru, cilvēkresursiem, to izvietojumu un sasniedzamību. Detalizētu attīstības centros pieejamo un plānoto pakalpojumu klāstu skatīt [pielikumā](#).

Ar attīstības centru saprot teritoriju, kurā ir resursu (t.sk. cilvēkresursu), sociālo un ekonomisko aktivitāšu koncentrācija un kas veicina apkārtnes teritorijas attīstību. Izvērtējot vēsturiski izveidojušos apdzīvojuma telpisko struktūru, iedzīvotāju skaitu, apbūves struktūru, sociālās infrastruktūras un pakalpojumu nodrošinājumu, kā arī iedzīvotāju skaita, pakalpojumu un saimnieciskās darbības prognožu perspektīvas, ņemot vērā pašvaldības stratēģiskos uzstādījumus, novadā Daugavpils valstspilsētā un Augšdaugavas novadā tiek izdalīti piecu līmeņu attīstības centri:

- 1) nacionālas nozīmes attīstības centrs,
- 2) reģionālas nozīmes attīstības centrs,
- 3) novada nozīmes attīstības centrs,
- 4) vietējās nozīmes attīstības centrs,
- 5) kopienas attīstības centrs. (Attēls 11, Tabula 3)

Attēls 11. Attīstības centru iedalījums un izvietojums

Nacionālas, reģionālas, novada un vietējas nozīmes centru skaidrojums sniegts Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam (Latvija2030), savukārt kopienas attīstības centra klasifikācija noteikta šajā dokumentā, ar mērķi sniegt lielākas iespējas tiem attīstības centriem, kuri neklasificējas kā novada vai vietējas nozīmes, tomēr ir būtiski elementi Augšdaugavas novada attīstībai.

Ilūkste kā reģionālas nozīmes centrs definēts Ilūkstes IAS 2013-2030 un ievērojot pēctecības principu, attīstības centru struktūru Sēlijā, Augšdaugavas novada apdzīvojumu un attīstības centru struktūru

Daugavas kreisajā krastā. Savukārt ņemot vērā Augšdaugavas novada plašo teritoriju, apdzīvojumu un attīstības centru struktūru Daugavas labajā krastā, Špoģi noteikts kā reģionālās attīstības centrs – infrastruktūras piedāvājuma un daudzveidīguma ziņā bagātākais kultūras un ražošanas centrs Augšdaugavas novada Daugavas labajā krastā ar izteikti plašiem funkcionālās sadarbības saitēm. Saskaņā ar [Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma Pārejas noteikumu 29. punktu](#), līdz 2022. gadam tiks izvērtēti potenciālie reģionālas nozīmes attīstības centri Augšdaugavas novadā.

TABULA 3. Attīstības centri perspektīvā līdz 2030. gadam

Attīstības centra līmenis	Apdzīvotās vietas	Raksturojums
Nacionālas nozīmes attīstības centrs	Daugavpils	Lielākās pilsētas, kurās ir attīstīta rūpniecība, transports, sabiedriskie pakalpojumi un sociālā infrastruktūra. Šīm pilsētām ir jāprofilējas par ekonomiskās izaugsmes un zināšanu radīšanas centriem, ekonomiskās attīstības dzinējspēkiem. Tām sadarbojoties un mijiedarbojoties ar tuvākajām pilsētām un lauku teritorijām, tiks veidota izaugsmei nepieciešamā kritiskā masa, kā arī mazināts atsevišķu teritoriju nomales efekts. Daugavpils potenciāls uzņēmējdarbības un izglītības jomās, daudznacionāla sabiedrība un ģeogrāfiskais novietojums, kā arī īpašā loma austrumu-rietumu sadarbības veicināšanā ir priekšnoteikums Daugavpils kā multikulturālas, multietniskas un multifunkcionālas pilsētas, pārrobežu ekonomiskās attīstības un pakalpojumu centra izaugsmei. Daugavpils nozīme pārsniedz reģiona un valsts robežas, piešķirot Daugavpilij starptautiskas nozīmes tranzītvirzienu krustpunkta lomu. (Latvija2030)
Reģionālas nozīmes	Ilūkste, Špoģi	Reģionālas nozīmes attīstības centrs ir nozīmīgs reģiona kultūras un ražošanas centrs ar attīstītu sociālo infrastruktūru un daudzveidīgiem pakalpojumiem.

Attīstības centra līmenis	Apdzīvotās vietas	Raksturojums
attīstības centrs		<p>Reģionālas nozīmes attīstības centrs ir nozīmīgs reģiona kultūras un ražošanas centrs ar attīstītu sociālo infrastruktūru un daudzveidīgiem pakalpojumiem.</p> <p>Ilūkstes pilsēta arī nākotnē turpinās attīstīties kā reģionālas nozīmes ekonomiskais centrs, kur koncentrēti pakalpojumi un dažādas ekonomiskās aktivitātes.</p> <p>Špoģi ir lielākais pakalpojumu centrs Augšdaugavas novada Daugavas labajā krastā, kas attīstāms par reģionālas nozīmes centru.</p>
Novada nozīmes attīstības centrs	Subate, Bebrene, Kalupe, Krauja, Svente, Silene	<p>Lai nodrošinātu plašā Augšdaugavas novada teritorijas līdzsvarotu un policentrisku attīstību Subate, Bebrene, Kalupe, Krauja, Svente un Silene nedefinēti kā novada nozīmes attīstības centri. Novada nozīmes attīstības centrs sniedz apkārtējo teritoriju iedzīvotājiem publiskos pakalpojumus un nodrošina darba vietas (t.sk. pieguļošām teritorijām). Šeit jākoncentrē pakalpojumi, kas nodrošina pievilcīgu dzīves vidi un priekšnoteikumus ekonomikas attīstībai. Jānodrošina visa veida infrastruktūras attīstība, pamata pakalpojumus (izglītības, veselības, sociālo u.c.), mājokļu, kultūras, brīvā laika pavadīšanas iespējas un uzņēmējdarbības aktivitātes. (Latvija2030)</p>
Vietējas nozīmes attīstības centrs	Dviete, Eglaine, Šedere, Pilskalne, Nīcgale, Dubna, Višķi, Ambeļi, Vabole, Līksna, Maļinova, Biķernieki, Lociki, Naujene, Vecstropi, Tabore, Randene, Kalkūni, Mirnijs, Skrudaliņa, Červonka, Saliņa, Medumi, Demene, Kumbuļi	<p>Vietējas nozīmes attīstības centri tiek noteikti, lai nodrošinātu pamatpakalpojumu pieejamību pēc iespējas tuvāk iedzīvotājiem. Ciems, kura funkcijas un apkalpes zona nozīmīga plašākā lauku teritorijā. Ilgtermiņa mērķis vietējas nozīmes attīstības centriem - nodrošināt lauku apdzīvojuma saglabāšanu un identitāti un pamata pakalpojumu pieejamību. (Latvija2030)</p>
Kopienas attīstības centrs	Ilze (Bebrenes pag.); Zemgale (Demenes pag.); Vitkuški, Baltmuiža (Eglaines pag.); Laucesa (Laucesas pag.); Birķeņi (Kalkūnes pag.); Vaikuļāni (Līksnas pag.); Zaļumi (Maļinovas pag.); Juzefova, Pritikina, Slutiški, Vecpils (Naujenes pag.); Doļnaja	<p>Ciems ar statusu un robežu, ar noteiktu pakalpojumu grozu, bet noteikti saglabājot vai potenciāli attīstot publisku teritoriju, piemēram, bibliotēka, kultūras nams, ēkas / telpas, kas pieder pašvaldībai, kā arī publiskas ārtelpas teritorija/as, un teritorijas, kas paredzētas uzņēmējdarbības attīstībai.</p>

Attīstības centra līmenis	Apdzīvotās vietas	Raksturojums
	(Pilskalnes pag.); Lielborne (Salienas pag.); Ilgas (Skrudalienas pag.); Rauda (Šēderes pag.); Vīganti, Vīroga (Višķu pag.)	

Augšdaugavas novada teritorijas harmoniskas un līdzsvarotas attīstības priekšnoteikums ir dažādu līmeņu attīstības centru un lauku teritorijas savstarpējā mijiedarbība, kvalitatīvu atbilstošu pakalpojumu pieejamība un modernas infrastruktūras attīstība. Tas sekmēs jaunu darbavietu radīšanu un nodrošināšanu iedzīvotājiem, kā arī uzņēmējdarbības aktivitāti un kvalitatīvu dzīves vidi gan attīstības centros, gan lauku teritorijās.

Kā reģionālas nozīmes centri tiks attīstīti Ilūkstes pilsēta un Špoģu ciems. Augšdaugavas novadā Ilūkste ir vienīgā pilsēta ar bagātāko pakalpojumu klāstu: sporta, veselības, izglītības u.c. jomās, kur īpašs uzsvars ir uz šo pakalpojumu nodrošināšanu reģionālā līmenī Sēlijā.

Apvienotā Augšdaugavas novada apdzīvojuma telpiskā struktūrā pastāv vēl virkne ciemu, kam novadu teritorijas plānojumos ir noteikts ciema

statuss un robežas, taču tie nav identificēti kā attīstības centri. Apdzīvojuma struktūru arī turpmāk veidos pilsētas, ciemi, mazciemi, viensētu grupas un perspektīvā jaunie ciemi. Lielākā daļa no esošiem ciemiem apdzīvojuma struktūrā iedalāmi kā kopienas attīstības centri, vasarnīcu apbūves ciemi, lauku apdzīvojuma centri vai aglomerācijas atbalsta vietas, tāpat daļai ciemu nav detalizētas to funkcijas kā īpaši nozīmīgas. No apdzīvojuma struktūras viedokļa, viens ciems var būt gan vasarnīcu apbūves ciems, gan aglomerācijas atbalsta vieta u.tml., atšķirībā no attīstības centru klasifikācijas Lauku viensētas un viensētu grupas ir novada apdzīvojuma struktūras neatņemama sastāvdaļa, kuru pastāvēšana nākotnē veicinās vienmērīgu lauku apdzīvotību, saglabās raksturīgo kultūrainavu un tradīcijas.

TABULA 4. Apdzīvojuma struktūra perspektīvā līdz 2030. gadam

Apdzīvojuma struktūras elements	Apdzīvotā vieta / perspektīvā apdzīvotā vieta
Pilsēta	Daugavpils, Ilūkste, Subate
Ciems (uz 2021. gada 1. jūliju, perspektīvā adaptējams, izstrādājot teritorijas plānojumu)	Ambeļi (Ambeļu pag.); Bebrene, Ilze (Bebrenes pag.); Biķernieki, Krasnoje, Lipinišķi (Biķernieku pag.); Demene, Jāņuciems, Kumbuļi, Zemgale (Demenes pag.); Dubna (Dubnas pag.); Dviete (Dvietes pag.); Eglaine, Baltmuiža (Eglaines pag.); Kalkūni, Muižas, Randene, (Kalkūnes pag.); Kalupe (Kalupes pag.); Laucesa, Laucese, Mirnijs, Maļutki, Peski-1, Peski-2 (Laucesas pag.); Līksna (Līksnas pag.); Maļinova (Maļinovas pag.); Medumi (Medumu pag.); Bandališķi, Berezovka, Bukšti, Buļi, Butiski, Cīrši, Diļeviči, Dūnski, Dūdeļi, Eglīte (Eglītes), Gribusti,

Apdzīvojuma struktūras elements	Apdzīvotā vieta / perspektīvā apdzīvotā vieta
	Grustāni, Januseļi, Jurīši, Juzefova, Kašatniki, Kaušeliški, Konopecka, Krauja, Kreipāni, Kriškāni, Krīvāni, Kurtiši, Lociki, Lesnoje, Ļesovščizna, Ļukeniški, Ļumeniški, Makarāni, Markova, Maskalāni, Mazie Krīviņi, Melderiški, Naujene, Nitiši, Pritikina, Putāni, Raščina, Rudāni, Rukliški, Sandariški, Sargeliški, Slutiški, Sprukti, Strojenska, Stropi, Stropica, Teivāni, Vasargeliški, Vasarnīcas, Vecpils, Vecračina, Vecstropi, Viļusi, Virvjali, Zastenki, Židina (Naujenes pag.); Nīcgale (Nīcgales pag.); Pilskalne, Doļnaja (Pilskalnes pag.); Vitkuški (Prodes pag.); Saliena (Salienas pag.); Bruņene, Silene, Skrudaliena, Šengeida (Skrudalienas pag.); Svente (Sventes pag.); Šēdere, Pašulīene, Rauda (Šēderes pag.); Cibuļovka, Cīruliši, Maļutki, Sadnieki, Tabore, Zaļais sils (Tabores pag.); Vabole (Vaboles pag.); Červonka (Vecsalienas pag.); Špoģi, Vīganti, Višķi, Višķu tehnikums (Višķu pag.)
t.sk. vasarnīcu apbūves ciems, ko raksturo apbūves raksturs un sezonāls apdzīvojums	Mežvidi (Demenes pag.); Birkineļu dārziņi, Celtnieks, Daugava, Mičurīnietis, Varavīksne (Kalkūnes pag.); Laucesa (Laucesas pag.); Kooperators, Latgale, Ļūbaste 1, Nahodka, Priežu sils (Līksnas pag.); Pavasaris, Spārīte (Maļinovas pag.); Ozolaine, Zelta kalns (Medumu pag.); Eglītes, Luksofors, Vasarnīcas (Naujenes pag.); Atpūta, Elektrons, Ezeriņi, Melnezers, Meža ciems, Pērlīte, Zemgale (Sventes pag.); Cīruliši, Maļutki, Zaļais sils (Tabores pag.)
t.sk. lauku apdzīvojuma centrs, kas attīstīties kā papildus centri ar ierobežotu funkciju skaitu – galvenokārt mājokļi un piemājas saimniecības un apkārtējo lauku teritoriju atbalsta punkti.	Ilze (Bebrenes pag.); Jāņuciems (Demenes pag.); Baltmuiža (Eglaines pag.); Bondariški, Vasiļova (Maļinovas pag.); Cirši, Dunski, Teivāni, Stropi (Naujenes pag.); Šlapaki (Salienas pag.); Bruņene, Šengeida (Skrudalienas pag.); Pašulīene, Rauda (Šēderes pag.); Sadnieki (Tabores pag.)
t.sk. aglomerācijas atbalsta vieta, ko raksturo atrašanās Daugavpils pievārtē un saistīta infrastruktūra un apbūve	Liepziedi (Līksnas pag.); Maļutki, Peski- 1, Peski-2, Laucese (Laucesas pag.); Stropi, Stropica, Eglīte (Naujenes pag.); Muitas (Kalkūnes pag.); Cibuļovka, (Tabores pag.)
Mazciemi⁹, viensētu grupas(uz 2021. gada 1.jūliju)	Baltmuiža (Prodes pag.); Žāģeri (Bebrenes pag.); Gludāni (Dvietes pag.); Baltiņi, Kūliņi, Kazimiriški (Pilskalnes pag.); Laši (Eglaines pag.); Gorbunovka, Sīļi, Šarlote, Bērziņi 2, Celtnieks, Dārziņi, Laime, Mehanizators, Skujiņas, Svente (Šēderes pag.) un ~425 bijušā Daugavpils novada mazciemi.

⁹ Mazciems - vēsturiski izveidojusies apdzīvota vieta ar dominējošu izklaidu vai dominējošu koncentrētu apbūvi, kurai novada teritorijas plānojumā nav noteiktas robežas un kuras nosaukums ir iekļauts Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras Vietvārdu datubāzē. Novada dome vai pašvaldības kompetentā institūcija nosaka mazciemā ietilpstošās adreses

Apdzīvojuma struktūras elements	Apdzīvotā vieta / perspektīvā apdzīvotā vieta
Jaunie ciemi (perspektīvā)	Baltmuiža (Prodes pagasts); Dubovka, Tīreļi, Mežotne, Lielstrautīni, Vincienti, Kadiķi (Laucesas pag.); Bumbieri (Tabores pag.)

Daugavpils pilsētas funkcionālā telpa „Kodols”

Tā ietver Daugavpils pilsētas Centra, Esplanādes un Cietokšņa¹⁰ apkaimju teritorijas. Teritoriju raksturo vēsturiski izveidojusies daudzfunkcionāla izmantošana ar jauktu dzīvojamo un publisko apbūvi, augsts reprezentatīvo kultūrvēsturisko, tūrisma un sporta objektu īpatsvars, prestiži un pieprasīti mājokļi un zaļā ārtelpa. Pilsētas galvenais sabiedriskais un pakalpojumu centrs. Funkcionālā telpā atrodas valsts aizsardzībā esošie 29 valsts nozīmes kultūras pieminekļi un 89 vietējās nozīmes kultūras pieminekļi. Nozīmīgākie funkcionālo telpu veidojošie elementi ir:

- ◇ vēsturiskās apbūves un mūsdienīgas apbūves teritorijas,
- ◇ Cietoksnis¹¹ ar Marka Rotko mākslas centru Artilērijas arsenāla ēkā un radošo kvartālu: pilsētas simbols un tūrisma centrs,
- ◇ vēsturiskais centrs¹² ar arhitektoniski un sabiedriski nozīmīgām ēkām, teritorijām, tajā skaitā Vienības namu un Rīgas gājēju ielu,
- ◇ augstākās izglītības un zinātnes inovāciju centrs: Daugavpils Universitāte ar zinātniskās pētniecības centru,
- ◇ nozīmīgi kultūras objekti (Daugavpils teātris, Latgales centrālā Bibliotēka, kinoteātri „Renesanse” un „SilverScreen”, Daugavpils novadpētniecības un mākslas muzejs, mākslas galerijas,

Daugavpils cietokšņa Kultūras un informācijas centrs, vairākas kultūras biedrības un centri, u.c.),

- ◇ nozīmīgi sporta un atpūtas objekti (Daugavpils olimpiskais centrs, Daugavpils Ledus halle, stadions „Daugava”, stadions „Esplanāde”, DU sporta komplekss u.c.),
- ◇ galvenais pilsētas sabiedriskais un pakalpojumu centrs: sabiedriskās iestādes (Daugavpils pilsētas dome, skolas un pirmsskolas izglītības iestādes, Valsts pārvaldes iestādes, medicīnas u.c. iestādes), tirdzniecības un pakalpojumu objekti (Daugavpils tirgus, tirdzniecības centri, lielveikali u.c.), biroji,
- ◇ transporta infrastruktūras objekti (Daugavpils autoosta un Daugavpils dzelzceļa stacijas, ielas, autostāvvietas, promenādes),
- ◇ zaļā ārtelpa (parki, skvēri, iekšpagalmi).

Funkcionālās telpas attīstību veicina vairāki investīciju projekti pilsētas vēsturiskā centra infrastruktūras saglabāšanai un atjaunošanai, Daugavpils cietokšņa kultūrvēsturisko objektu sakārtošanas turpināšanai tūrisma un atpūtas vajadzībām, Daugavpils cietokšņa atsevišķu nocietinājumu būvju konservācijai, jaunu sporta un atpūtas objektu izveidei u.c. Pakāpeniski palielinās atpazīstamu un populāru pasākumu skaits, kas pozitīvi ietekmē pilsētas tēlu.

¹⁰ Izņemot Cietokšņa industriālo zonu

¹¹ Valsts nozīmes pilsētībūvniecības piemineklis „Daugavpils cietoksnis ar priekštilta nocietinājumu”

¹² Valsts nozīmes pilsētībūvniecības ansamblis, Eiropas kultūrvēsturiskā mantojuma daļa

Teritorijā ir augsts potenciāls gan esošo, gan jaunu sabiedriski nozīmīgu objektu attīstībai, kas kalpos kā mākslas, izglītības, atpūtas un sporta piesaistes objekti un veicinās Daugavpils pilsētas atpazīstamību starptautiskā mērogā.

Vadlīnijas apdzīvojuma struktūras attīstības plānošanai Daugavpili funkcionālā telpā "Kodols":

- 1) Saglabāt un atjaunot Daugavpils pilsētas arhitektoniski telpisko vidi, ko veido vēsturiskā plānojuma struktūra un izteiksmīgie arhitektūras elementi - pilsētai raksturīgās sarkano ķieģeļu apbūves ēkas, 19.gs. 1.p. Daugavpils cietokšņa apbūve, Vienības nams, vēsturiskā Rīgas gājēju iela, dažādu konfesiju baznīcas u.c.
- 2) Sekmēt Cietokšņa teritorijas attīstību par Austrumbaltijas reģiona lielāko tūrisma, kultūras, mākslas, atpūtas un lietišķo aktivitāšu centru.
- 3) Veicināt radošu industriju un radošās uzņēmējdarbības attīstību pilsētā. Veicināt radošā kvartāla un radošās uzņēmējdarbības (mākslinieku un amatnieku darbnīcas, tirdziņi, konferenču zāles, koncerti, izrādes, brīvdabas kino u.c.) attīstību Cietokšņa teritorijā. Izveidot mūsdienīgu un starptautiski atpazīstamu radošo industriju centru.
- 4) Noteikt augstas prasības jaunveidojamās un renovējamās publiskās un dzīvojamās apbūves arhitektūras elementu kvalitātei.
- 5) Izmantojot dizaina risinājumus, veidot emocionāli interesantu, fiziski pieejamu un pievilcīgu publisko ārtelpu ikvienam sabiedrības loceklim.
- 6) Izveidot unikālu un starptautiski atpazīstamu Daugavpils pilsētas tēlu.
- 7) Veicināt pozitīvas sabiedriskās domas attīstību par Daugavpils pilsētu. Veidot daudzveidīgus, ar pilsētas tēlu saistītus mārketinga pasākumus, reklamēt kultūras un sporta pasākumus gan Latvijas, gan kaimiņvalstu medijos un vides reklāmās.
- 8) Sekmēt Daugavpils Universitātes attīstību par nozīmīgu zinātniski pētniecisko centru Eiropā un Pasaulē.
- 9) Atbalstīt un attīstīt zinātniskās pētniecības parka izveidi Esplanādē. Nodrošināt inovāciju atbalstošu vidi un infrastruktūru – attīstīt Daugavpils Inovāciju centru.
- 10) Veicināt tūrisma, sporta un kultūras ekonomiskās nozīmes pieaugumu, jaunu un daudzveidīgu tūrisma un sporta produktu izveidi, visu „dalībnieku” iesaisti vienotā pakalpojumu infrastruktūrā, starptautiski ievērojamu projektu realizāciju.
- 11) Sabalansēt tūrisma, atpūtas un sporta aktivitātes ar vides un kultūrvēsturiskā mantojuma aizsardzības interesēm, nepārsniegt kultūrvēsturisko objektu un dabas vērtību noturības kapacitāti pret antropogēnajām slodzēm.
- 12) Sakārtot transporta infrastruktūru un sasaistīt ar citiem pilsētas apkaimju centriem (autostāvvietas, jauni transporta mezgli labākai „Kodola” savienojamībai u.c.). Īpašu prioritāti piešķirt gājējiem un velobraucējiem, pēc iespējas samazinot pilsētas centra noslogotību ar privāto autotransportu.

Attēls 12. Daugavpils pilsētas funkcionālā telpa "Kodols" (Avots: Daugavpils IAS 2014-2030)

Daugavpils pilsētas funkcionālā telpa "Mājoklis"

Funkcionālā telpa „Mājoklis” ietver Daugavpils pilsētas Cietokšņa, Vizbuļu, Mežciema, Viduspoguļankas, Dzintaru, Grīvas, Judovkas, Niderkūnu, Kalkūnu, Liginišķu, Ezermalas, Vecās Forštadtes, Jaunās Forštadtes, Dzelzceļnieka, Jaunbūves, Ķīmijas, Gajoka, Čerepovas, Ruģeļu, Vecstropu, Jauno Stropu un Križu apkaimju teritorijas. Funkcionālā telpa aizņem lielāko pilsētas teritorijas daļu un tajā dzīvo vismaz divas trešdaļas Daugavpils pilsētas iedzīvotāju.

Teritoriju raksturo mazstāvu un daudzstāvu daudzdzīvokļu namu un privātmāju dzīvojamā apbūve, apkaimju sabiedriskie un pakalpojumu centri ar teritorijas funkcionēšanai nozīmīgiem publiskiem objektiem, biroju ēkām, kā arī zaļā ārtelpa. Augstāka mazstāvu savrupmāju māju koncentrācija raksturīga Grīvas, Niderkūnu, Judovkas, Viduspoguļankas, Vecās Forštadtes, Ruģeļu, Dzintaru un Mežciema apkaimēm.

Nozīmīgākie funkcionālo telpu veidojošie elementi ir:

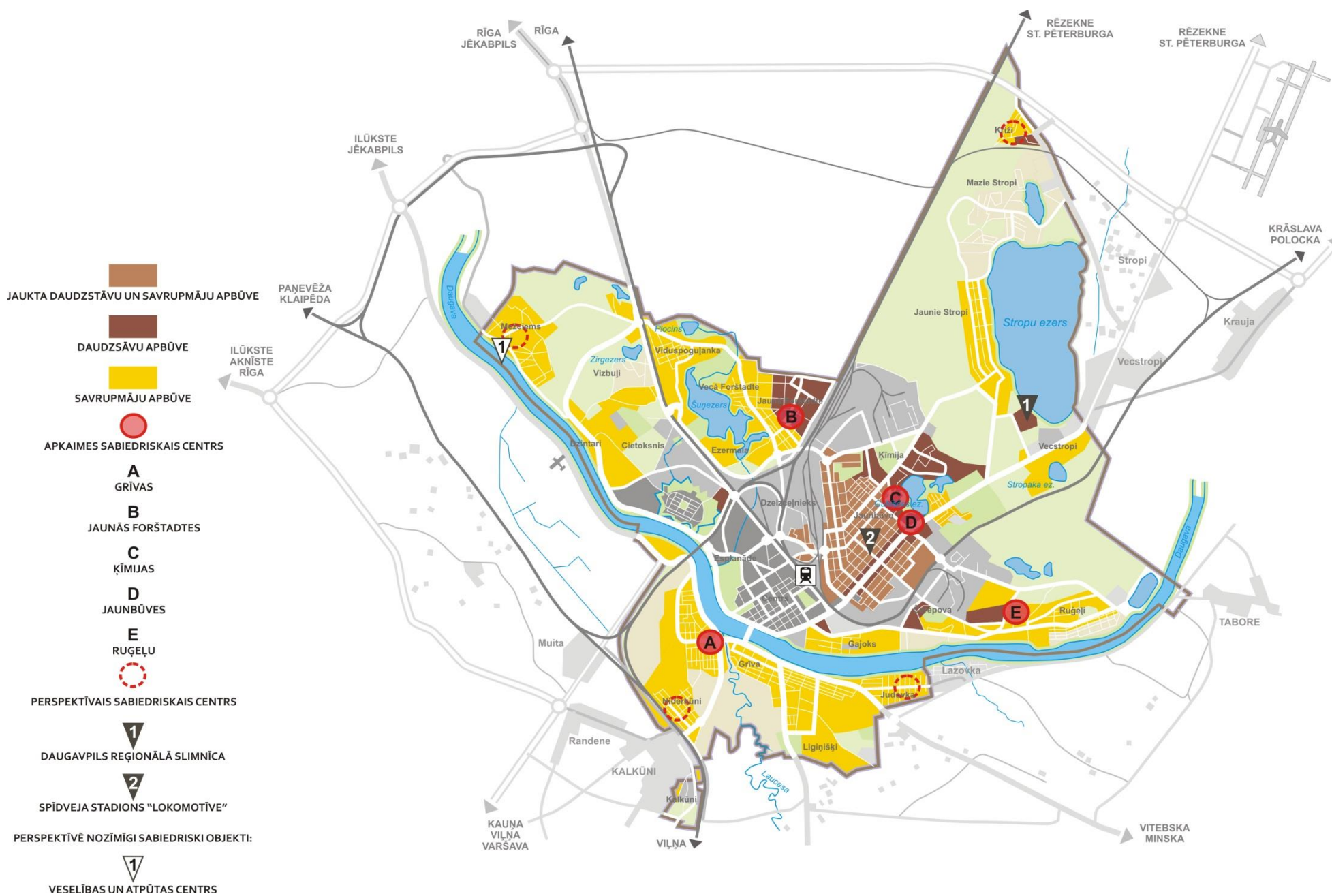
- ◇ jauktas mazstāvu un daudzstāvu namu apbūves teritorijas,
- ◇ daudzstāvu namu apbūves teritorijas, savrupmāju apbūves teritoriju kvartāli,
- ◇ apkaimju sabiedriskie un pakalpojumu centri,
- ◇ Daugavpils reģionālā slimnīca un tās struktūrvienības, Daugavpils zobārstniecības poliklīnika, Daugavpils bērnu veselības centrs u.c. medicīnas iestādes, skolas un pirmsskolas izglītības iestādes, valsts un pašvaldības iestādes u.c.,
- ◇ kultūras centri (Gaismas, Pārdaugavas, Ceriņu, Piekrastes un Jaunbūves bibliotēkas, Daugavpils kultūras pils, Poļu kultūras

centrs, Krievu kultūras centrs, Daugavpils novada kultūras centrs u.c.),

- ◇ biroji, tirdzniecības un pakalpojumu objekti (veikali, frizētavas, skaistumkopšanas saloni u.c.),
- ◇ sporta objekti (spīdveja stadions „Lokomotīve”, sporta komplekss „Celtnieks”, sporta bāze „Dzintariņš” u.c.),
- ◇ transporta infrastruktūras objekti (transportlīdzekļu novietnes u.c.) un zaļā ārtelpa (iekšpagalmi, atpūtas vietas u.c.).

Funkcionālās telpas „Mājoklis” apkaimju sabiedriskie centri (apakšcentri), kuros koncentrējušies iedzīvotājiem pieejamie pakalpojumi :

- ◇ Grīvas apkaimes sabiedriskais centrs: Daugavpils J.Raiņa 6.pamatskola ar modernizēto sporta laukumu, Pārdaugavas bibliotēka, Bērnu un jauniešu klubs „Grīva”, veselības aprūpes iestāde, aptieka un tirdzniecības veikali, autostāvvietu laukums,
- ◇ Ruģeļu apkaimes sabiedriskais centrs: Ruģeļu pirmsskolas izglītības iestāde (Gaismas ielā 6), bibliotēka, kultūras centrs un iedzīvotāju sapulču centrs, Bērnu un jauniešu klubs, veikals, ārstu privātprakses u.c.,
- ◇ Ķīmijas apkaimes sabiedriskais centrs: Daugavpils Kultūras pils, autostāvvietā, RTU Daugavpils studiju un zinātnes centrs, divas pirmsskolas izglītības iestādes (Nr.21 un Nr.23), tirdzniecības veikali, spēļu zāle, aptieka, vairāki pārtikas veikali, zooveikals, skaistumkopšanas iestādes un aptiekas u.c.,
- ◇ Jaunās Forštadtes apkaimes sabiedriskais centrs: Forštadtes tirgus, divi tirdzniecības centri ar daudzveidīgu veikalu klāstu, vairākas autostāvvietas, ziedu veikals, aptiekas, frizētava u.c.,

Attēls 13. Daugavpils funkcionālā telpa "Mājoklis" (Avots: Daugavpils IAS 2014-2030)

- ◇ Jaunbūves apkaimes sabiedriskais centrs: Jaunbūves tirgus, tirdzniecības centri ar daudzveidīgo veikalu klāstu, mēbeļu centrs, divas pirmsskolas izglītības iestādes un vispārējās izglītības iestādes, Baznīcu kalns, autostāvvietas, ziedu veikali, aptiekas u.c. ,
- ◇ Pilsētas attālāko apkaimju attīstībai, lai to iedzīvotājiem nodrošinātu iespējas saņemt pakalpojumus savas dzīves vietas tuvumā, būtiski ir attīstīt perspektīvos sabiedriskos un pakalpojumu centrus Mežciema, Križu, Judovkas un Niderkūnu apkaimē.

Funkcionālās telpas attīstību veicina vairāki investīciju projekti pašvaldības, citu iestāžu ēku un dzīvojamā fonda energoefektivitātes paaugstināšanai, daudzdzīvokļu māju koplietošanas teritoriju labiekārtojuma veidošanai, bērnu rotaļu laukumu izveidei iekšpagalmos, kā arī pasākumi iedzīvotāju vides izglītības, zaļās domāšanas un sociāli atbildīgas uzvedības par savu pilsētu un dzīvesvietu veicināšanai.

Teritorijā ir potenciāls dažādu veidu mājokļu un pakalpojumu attīstībai, Mežciema apkaimē - kurortoloģijas atjaunošanai.

Vadlīnijas apdzīvojuma struktūras attīstības plānošanai Daugavpils funkcionālā telpā "Mājoklis":

- 1) Veicināt funkcionāli daudzveidīgu, sabalansētu, iekšēji un ārēji labi sasniedzamu pilsētas apkaimju attīstību.
- 2) Primāri atjaunot un izmantot esošo mazstāvu un daudzstāvu daudzdzīvokļu ēku dzīvojamo fondu. Jaunas daudzdzīvokļu dzīvojamās apbūves teritorijas plānot pie jau esošajām blīvas dzīvojamās apbūves teritorijām.
- 3) Pirms privātmāju apbūves teritoriju paplašināšanas izbūvēt atbilstošu inženiertehnisko infrastruktūru (pieslēgumus pie pašvaldības centralizētajiem tīkliem).
- 4) Pirms teritoriju Niderkūnos izmantošanas apbūvei, veikt to inženiertehnisko sagatavošanu (teritorijas nosusināšanu, uzbēršanu, rekultivācijas darbus, grunts sanāciju vai nomaiņu, maģistrālo inženiertehnisko komunikāciju izbūvi, ielu vai ceļu izbūvi u.tml.).
- 5) Veicināt dzīvojamā fonda ilgtspēju un energoresursu efektīvu izmantošanu, dzīvojamo māju tehniskā stāvokļa un arhitektoniskā veidola uzlabošanu. Veicot ēku renovāciju, tiekties uz 50% energoefektivitātes sasniegšanu. Veicināt atjaunīgo energoresursu izmantošanu mājokļu siltumapgādē.
- 6) Veikt ne vien atsevišķu ēku renovāciju, bet veicināt kompleksu apkaimju reģenerāciju. Stimulēt padziļinātas un strukturētas izpētes un diskusijas par apkaimju revitalizācijas iespējām, stratēģiju un rīcības programmu izstrādi arhitektūras un publiskās telpas attīstībai. Atslēgvārdi: „revitalizācija, attīstība un ilgtspējīga apsaimniekošana”.
- 7) Apkaimju „atdzīvināšanai” papildināt galveno mājokļu funkciju ar trūkstošajiem elementiem - atpūtas, sporta un bērnu rotaļu laukumiem, inženierinfrastruktūru, transportlīdzekļu novietnēm, piebraucamajiem, velosipēdistu un gājēju ceļiem u.c. Paaugstināt pakalpojuma objektu, nelielu un videi draudzīgu uzņēmumu un biroju īpatsvaru.
- 8) Atbalstīt dažāda veida pakalpojumu un infrastruktūras attīstību, labiekārtotu ārtelpu ar mākslas objektiem veidošanu visās pilsētas apkaimēs, apkaimju sabiedrisko centru savstarpējo

sasaisti ar zaļajām zonām, gājēju ielām, dalīto ielas lietojumu (gājēji/velosipēdisti/autotransports).

- 9) Veidot publisko ārtelpu, kurā visas iedzīvotāju mērķauditoriju grupas – bērni, jaunieši, pieaugušie, seniori, cilvēki ar īpašām vajadzībām jūtas droši, labprāt uzturas un veido sociālos kontaktus.
- 10) Sakārtot autostāvvietu jautājumu pie daudzdzīvokļu namiem, paredzot joslas specializēto transportlīdzekļu (ugunsdzēsības, medicīnas u.c.) brīvai piekļuvei.
- 11) Veicināt apkaimju kopienu veidošanos, dažādu sabiedrības grupu iesaistīšanu - iedzīvotāji un sabiedrības līderi, apsaimniekotāji un namu pārvaldnieki, arhitekti un plānotāji, sociologi, ekonomisti u.c. - pilsētas apkaimju veidošanā.
- 12) Nodrošināt pienākumu un tiesību simetriskumu privāto, publisko un citu atvērto telpu īpašnieku starpā, telpas lietotāju kontroli – iedzīvotāju atbildību par vietu, kurā dzīvo.
- 13) Mājokļu teritorijas no transporta maģistrālēm un industriālajām zonām nodalīt ar zaļo struktūru buferjoslām, uzstādīt troksni slāpējošos ekrānus pie dzelzceļa sliežu ceļiem, kuru tuvumā atrodas dzīvojamā apbūve.
- 14) Atbalstīt kurortoloģijas attīstību Mežciemā.
- 15) Atbalstīt starptautiskās spīdveļa centra - stadiona „Lokomotīve” attīstību un jauna starptautiskām normām atbilstoša vieglatlētikas stadiona izbūvi Ezermalā.
- 16) Atļautajā izmantošanā atbalstīt biroju ēku, tirdzniecības un pakalpojumu objektu, tūrisma un atpūtas iestāžu, izglītības un zinātnes iestāžu, veselības aizsardzības iestāžu, sociālās aprūpes iestāžu, dzīvnieku aprūpes iestāžu, kultūras iestāžu, sporta būvju, kā arī reliģisko organizāciju ēku apbūvi. Ilgtermiņā neatbalstīt

jebkuru saimniecisko darbību (smagās rūpniecības, ražošanas, atkritumu apsaimniekošanas objektu u.tml. izvietošana), kura var atstāt negatīvo ietekmi uz funkcionālās telpas „Mājoklis” iedzīvotāju dzīves kvalitāti. Konkrētu nekustamo īpašumu izmantošanā, kas atrodas funkcionālajā telpā „Mājoklis”, ievērot teritorijas plānojuma, lokālplānojumu, vai detālplānojumu prasības.

Vadlīnijas apdzīvojuma struktūras attīstības plānošanai Augšdaugavas novadā

- 1) Augšdaugavas novada teritorijas plānojumā, lokālplānojumos, tematiskajos plānojumos, detālplānojumos un citos attīstības projektos veicināt novada teritorijas daudzcentru (policentriskas) un hierarhiski strukturētas apdzīvojuma sistēmas attīstību.
- 2) Atbilstoši attīstības centra līmenim, veidot līdzsvaru starp teritorijā izvietoto mājokļu, darbavietu, ražošanas objektu, publisko teritoriju un pakalpojumu skaitu, daudzveidību un pieejamību.
- 3) Veicināt saiknes starp dažādu līmeņu attīstības centriem un lauku teritoriju, lai sekmētu darbavietu nodrošināšanu un pakalpojumu pieejamību, uzņēmējdarbības aktivitāti un kvalitatīvus dzīves apstākļus gan attīstības centros, gan lauku teritorijā. Procesu balstīt uz attīstības centru īpatnību un spēcīgāko iezīmju – unikalitātes vai specializācijas, uzkrātās pieredzes un vides kvalitāšu efektīvu izmantošanu attīstībai.
- 4) Veicināt Sēlijas un Latgales kultūrvēsturiskajam reģionam raksturīgās tradicionālās apdzīvojuma struktūras attīstību, apdzīvoto vietu vietvārdu saglabāšanu, nozīmīgas kultūrvēsturiskās vērtības un būtiskas identitātes iezīmes.

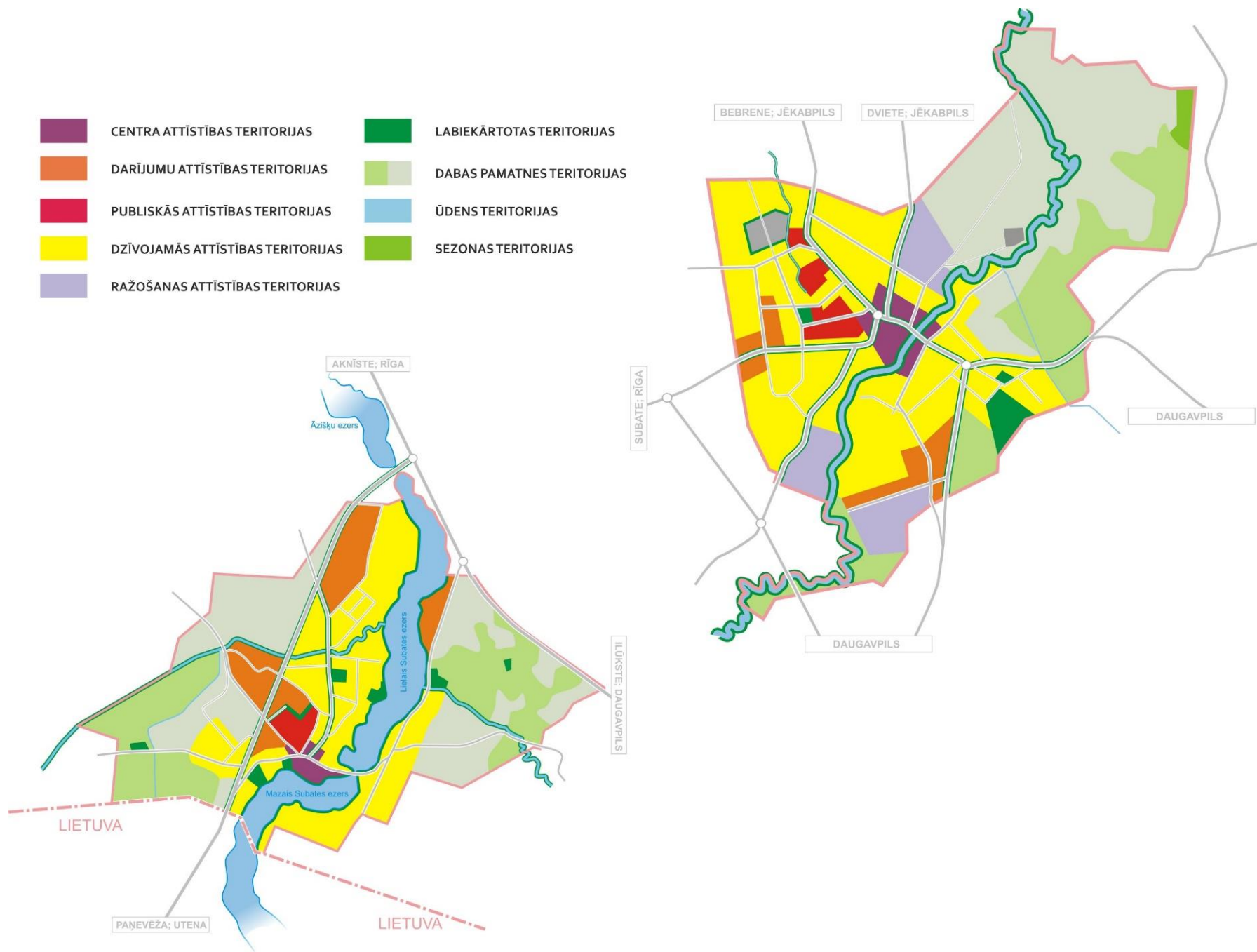
- 5) Sekmēt Ilūkstes un Subates pilsētu iekļaušanos Dienvidu pilsētu funkcionālajā tīklā un Sēlijas kultūrvēsturiskā reģiona pilsētu tīklā. Attīstīt Ilūkstes pilsētu kā nozīmīgu pakalpojumu centru plašai Sēlijas kultūrvēsturiskā reģiona lauku teritorijai, Lietuvas Republikas pierobežā.
- 6) Veicināt sadarbību starp Daugavpils pilsētu un novada teritoriju, īpašu uzsvaru liekot uz piepilsētas aglomerācijas teritoriju kopīgajām funkcionālajām saitēm (saistīta transporta un inženiertehniskā infrastruktūra, pakalpojumi pilsētā, vasarnīcu un mazdārziņu teritorijas u.tml.).
- 7) Veidot atšķirīgus, dinamiskus, atpazīstamus un baudāmus pilsētu, ciemu, mazciemu un citu funkcionāli nozīmīgu vietu (muiža, skola ārpus ciema u.tml.) tēlus. Uzlabot dzīves un investīciju vides kvalitāti, nodrošinot pievilcīgu vidi novada iedzīvotājiem un viesiem (tūristiem, Daugavpils iedzīvotājiem u.c.) un investīciju vidi – investoriem, sekmējot gan mājokļu, gan tūrisma un atpūtas pakalpojumu, gan ražošanas nozares attīstību.
- 8) Veicināt ar daudzveidīgu pakalpojumu klāstu un ekonomisko aktivitāti bagātās Špoģu-Višķu-Višķu tehnikuma aglomerācijas turpmāko attīstību un pārtapšanu par vienotu ciemu, kas turpina būt ievērojami nozīmīga attīstības vieta šai Latgales reģiona daļai.
- 9) Veicināt pilsētu, ciemu un mazciemu vai to daļu atsevišķu attīstības plānu (tematisko plānojumu, lauku kopienu ciemu attīstības plānu u.tml.) izstrādi, detalizējot to perspektīvo specializāciju, attīstību un prioritāri ieguldāmos finansiālos līdzekļus.
- 10) Pilsētu, ciemu un mazciemu teritorijās attīstīt pašvaldības dzīvojamo fondu un publisko infrastruktūru. Visā novada teritorijā rezervēt teritorijas uzņēmējdarbības, tajā skaitā ražošanas un investīciju piesaistes mērķiem. Plānojot ražošanas objektu un citu blīvas apbūves izvietojumu, izvērtēt pieejamo tehnisko infrastruktūru un jaudas, kā arī iespējas to attīstībai.
- 11) Primāri veikt esošo apdzīvoto vietu revitalizāciju un labiekārtošanu, teritorijas izmantošanas veidu dažādošanu un papildināšanu. Plānojot jaunu mājokļu, pakalpojumu, ražošanas u.c. objektu attīstību, pēc iespējas primāri izmantot jau esošo infrastruktūru, neizmantojot un pamestās apbūves teritorijas (ēkas un būves), veicināt degradēto teritorija sakārtošanu. Veicināt vēsturisko ražošanas teritoriju, pamesto degradēto teritoriju revitalizāciju, it īpaši Daugavpils piepilsētas zonā, gar automaģistrālēm un īpaši aizsargājamās dabas teritorijās.
- 12) Pilsētu, ciemu un mazciemu teritorijās, kā arī to un viensētu tiešā tuvumā nepieļaut iedzīvotāju dzīves vides kvalitātes pasliktināšanu ar trokšņu, smaku vai cita veida piesārņojumu.
- 13) Plānojot apdzīvoto vietu inženiertehnisko nodrošinājumu, atbalstīt inovatīvas un videi draudzīgas un energoresursus taupošas tehnoloģijas.
- 14) Blīvas apbūves teritorijās veicināt pieslēgumu veidošanu pie pašvaldības centralizētajiem ūdensapgādes, kanalizācijas un siltumapgādes tīkliem vai vienotu lokālo koplietošanas sistēmu būvniecību.
- 15) Lauku teritorijā saglabāt raksturīgo Sēlijas un Latgales reģionu kultūrvēsturisko ainavu ar atsevišķām viensētām un to grupām, mazciemiem (t.sk. sādžām Latgales kultūrvēsturiskajā reģionā) lauksaimnieciskās ražošanas ēkām un būvēm, tūrisma un atpūtas pakalpojumu objektiem un citām funkcionāli un kultūrvēsturiski nozīmīgām vietām (muižas, skolas u.tml.).

- 16) Veicināt bijušo vasarnīcu/dārzkopības kooperatīvu teritoriju vides sakārtošanu un apbūves legalizāciju. Sekmēt transporta un galveno inženiertīklu – energoapgādes, ūdensapgādes, kanalizācijas, atkritumu apsaimniekošanas, pretplūdu aizsardzības būvju un socializācijas vietu attīstības shēmu izstrādi, izmantojot lokālplānojumu, detālplānojumu vai tematisko plānojumu.
- 17) Pašvaldības ēku un dzīvojamo māju atjaunošana, energoefektivitātes pasākumu īstenošana un atjaunīgo energoresursu plašāka lietošana.

Vadlīnijas Augšdaugavas novada teritorijas plānojuma izstrādei

- 1) Jaunveidojamo blīvo dzīvojamo apbūvi plānot tādā attālumā no autoceļiem un dzelzceļa līnijas, kas neprasa papildus pasākumus aizsardzībai pret transporta radīto troksni, izplūdes gāzēm un citu negatīvo ietekmi uz cilvēku veselību.
- 2) Pilsētās un ciemos attēlot esošo un plānoto ielu un ceļu tīklu (atbilstoši izstrādes mēroga precizitātei), noteikt ielu kategorijas un galvenās prasības to tehniskajiem parametriem.
- 3) Precizēt un attēlot ainavisko ceļu posmus.
- 4) Noteikt prasības pieslēgumu veidošanai pie pašvaldības ūdensapgādes, kanalizācijas un siltumapgādes sistēmām, veicinot pieslēgumu pie centralizētajām sistēmām skaita paaugstināšanos vai vienotas lokālas koplietošanas sistēmas veidošanai.
- 5) Izvirzīt nosacījumus alternatīvo energoapgādes objektu izvietošanai novada teritorijā.
- 6) Pašvaldības kompetences robežās noteikt prasības gaisa telpas izmantošanai novada teritorijas gaisa transporta infrastruktūras netraucētas darbības nodrošināšanai un attīstībai.

- 7) Izvērtēt un nepieciešamības gadījumā pārskatīt pilsētu un ciemu teritoriju robežas, apdzīvoto vietu statusu un apvienošanas iespējas, noteikt teritorijas funkcionālo zonējumu, teritorijas ar īpašiem noteikumiem, sabalansējot gan iedzīvotāju, gan pašvaldības ekonomiskās izaugsmes un uzņēmējdarbības attīstības, gan dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma aizsardzības intereses.
- 8) **Jaunu ciemu veidošanu pamatot ar normatīviem atbilstošas tehniskās infrastruktūras esamību un publisko pakalpojumu pieejamību.**
- 9) Pilsētās un ciemos neplānot rūpnieciskās ražošanas nozares ar būtisku negatīvu ietekmi uz vidi un iedzīvotāju veselību, intensīvos lopkopības vai vistkopības kompleksus un derīgo izrakteņu ieguves karjerus.
- 10) Plānojot apdzīvoto vietu inženiertehniskā nodrošinājuma būvniecību un paplašināšanu, jāizvēlas videi draudzīgi risinājumi, lai mazinātu vides piesārņojumu.
- 11) Lauku teritorijās radīt priekšnosacījumus tradicionālā izklaidētā apdzīvojamā veida saglabāšanai – viensētu un viensētu grupu, sādžu pastāvēšanai kā papildus nosacījums teritorijas relatīvi vienmērīgas apdzīvotības veicināšanai.
- 12) Ilūkstes un Subates pilsētu teritorijās noteikti funkcionālo telpu galvenie attīstības virzieni, kas neizslēdz šo teritoriju izmantošanu citiem mērķiem, ja tas tiek pamatots teritorijas plānojumā vai lokālplānojumā un tieši nekonfliktē ar galveno attīstības virzienu. (Attēls 14)

Attēls 14. Ilūkstes un Subates pilsētu attīstības teritorijas (Avots: Ilūkstes IAS 2013-2030)

- 13) Lai saglabātu lauku ciemu iedzīvotāju tradicionālo dzīvesveidu un nodrošinātu lauksaimniecības zemju kā resursa daudzveidīgu izmantošanu lauksaimnieciskajai darbībai un ar to saistītajiem pakalpojumiem, ciemu teritorijās plānot arī lauksaimniecisku un mežsaimniecisku izmantošanu.
- 14) Sekmēt dzīvojamās apbūves koncentrācijas vietu papildinājumu ar atpūtas, sporta un bērnu rotaļu laukumiem, transportlīdzekļu stāvlaukumiem, velosipēdistu, gājēju ceļiem un pakalpojumu objektiem.
- 15) Atbalstīt mājokļa piedāvājuma daudzveidību un energoresursu efektīvu izmantošanu
- 16) Lai veicinātu daudzveidīgas uzņēmējdarbības attīstību, lauku teritorijās, pēc nepieciešamības un ņemot vērā infrastruktūras pieejamību, plānot arī ražošanas, tehniskās un publiskās apbūves teritorijas.
- 17) Ar teritorijas plānojuma palīdzību iespēju robežās izcelt vēsturiski blīvi apdzīvotas teritorijas, ar mērķi veicināt novada teritorijas kultūrvēsturisko īpatnību saglabāšanu un nodrošināt blīvi apdzīvotai vietai atbilstošu vides kvalitāti.
- 18) Izvērtēt vasarnīcu un dārza māju apbūves teritoriju esošo blīvu, un bieži vien nesezonālā rakstura apbūvi, ielu/ceļu tīklu, inženiertehnisko nodrošinājumu un identificēt tās teritorijas, kuras ir iespējams pārveidot par pastāvīgu dzīvojamo māju apbūves telpu, nepieciešamības gadījumā nosakot ciema teritorijas robežas.
- 19) Noteikt teritorijas, kur metāllūžņu, kā arī lietotās sadzīves tehnikas un transportlīdzekļu uzkrāšana un šķirošana nav atļauta.

4.2. Galvenie transporta koridori un infrastruktūra

Kvalitatīva transporta infrastruktūra ir viens no būtiskākajiem priekšnosacījumiem jebkuras teritorijas, t.sk. Daugavpils un Augšdaugavas novada sekmīgai sasniedzamībai un attīstībai. Infrastruktūras attīstība ir viena no tām jomām, kas nosaka vietas attīstību kopumā, sevišķi svarīgi tas ir ekonomikas attīstībai. Laba transporta infrastruktūra nosaka vietas ērtu sasniedzamību un ir viens no galvenajiem pakalpojumu eksportspējas faktoriem, savukārt piemērota tehniskā infrastruktūra nosaka gan iedzīvotāju dzīves kvalitāti, gan uzņēmējdarbības attīstības iespējas.

Daugavpils un Augšdaugavas novada autoceļu tīkla pamatu veido:

- ◇ starptautiskas nozīmes transporta koridors – TEN-T autoceļu tīkla sastāvdaļa - valsts galvenais autoceļš A6 Rīga-Daugavpils-

Krāslava-Baltkrievijas robeža (Pāternieki), A13 Krievijas rob.(Grebņeva)-Rēzekne-Daugavpils-Lietuvas rob.(Medumi) un A14 autoceļš Daugavpils apvedceļš (Kalkūni-Tilti);

- ◇ nacionālas – starpreģionālas nozīmes transporta koridors – reģionālais autoceļš P66 Daugavpils apvedceļš (Tabore-Laucece), P68 Daugavpils-Skrudaliena-Baltkrievijas robeža (Silene), P69 Skrudaliena-Kaplava-Krāslava, P70 Svente-Lietuvas robeža (Subate);
- ◇ reģionālas nozīmes autoceļi P58 Viļāni-Preiļi-Špoģi, P64 Višķi-Nīcgaļe, P67 Daugavpils-Tilti, P72 Ilūkste (Virsaīši)-Bebrene-Birži, V783 Jēkabpils-Dignāja-Ilūkste, V764 Daugavpils-Zemgales stacija, V723 Spivanišķi-Demene-Lietuvas robeža;

- ◇ novada nozīmes autoceļi, ko veido valsts vietējas nozīmes autoceļi un A grupas pašvaldības ceļi.

Esošais autoceļu tīkls ir pietiekami funkcionāls, taču būtiski jāpaaugstina **autoceļu kvalitāte**, tos pārbūvējot, uzlabojot segumu. Jāattīsta savienojumi starp Latgali un Sēliju, uzlabojot Daugavas šķērsošanas iespējas.

Teritoriju šķērso 5 VAS „Latvijas Dzelzceļš” **dzelzceļa** līnijas: Krustpils-Daugavpils, Rēzekne-Daugavpils, kā arī starptautiskas nozīmes dzelzceļa līnijas: Daugavpils-Indra-Valsts robeža, Daugavpils šķīrotava-Kurcums-Valsts robeža, Valsts robeža-Eglaine-Daugavpils. Svarīgi attīstīt pasažieru pārvadājumus pa dzelzceļu, padarot lielākos centrus – Rīgu, Rēzekni - sasniedzamākus.

Nozīmīga ir Daugavpils **Lidostas** un industriālā parka attīstība. Attiecībā uz infrastruktūru, kas piemērota **velosipēdistiem**, visas pašvaldības pēdējos gados īstenojušas dažādus projektus, tomēr pieprasījums pēc attīstītākas velosatiksmes infrastruktūras tikai pieaug. Būtiski ir attīstīt daudzfunkcionālus **mobilitātes centrus** – pārsēšanās punktus, veicināt to sasaisti ar dzelzceļa stacijām un autoostām, piedāvāt mikromobilitātes rīkus, ar mērķi pilnveidot cilvēku mobilitātes iespējas.

Satiksmes infrastruktūras attīstība Daugavpils pilsētā

Daugavpils pilsētas satiksmes infrastruktūru veido radiālas struktūras sazarots autoceļu, dzelzceļa un ielu tīkls ar transporta mezgliem, kā arī tādi nozīmīgi satiksmes infrastruktūras objekti kā dzelzceļa stacija, autoosta, tramvaju līnijas, transportlīdzekļu novietnes, velosipēdistu un gājēju ceļi u.c., kas nodrošina gan pilsētas iekšējo sabiedriskā un privātā transporta, gan tranzīta satiksmes kustību un funkcionēšanu. Daugavpils lidosta ir svarīgs satiksmes infrastruktūras elements Austrumbaltijas reģiona sasniedzamībai.

Daugavpils ir nozīmīgs transporta mezgls Latgales reģionā, ar augstu attīstības potenciālu Latvijā un Austrumbaltijas reģionā. Pilsētas „vārtu” funkcijas pilda Daugavpils dzelzceļa stacija, Daugavpils autoosta, kā arī galvenās automaģistrāles.

Satiksmes infrastruktūras attīstību veicina projekti pilsētas transporta infrastruktūras sasaistei ar Trans-Eiropas transporta tīklu (tranzītielas A13, Daugavas ielas rekonstrukcija, Smilšu - Smiltenes ielu transporta mezgla būvniecība, Satiksmes pārvada ar pievedceļiem izbūve Smiltenes un Kandavas ielu rajonā, Stacijas – Motoru ielu pārvada būvniecība u.c.), pilsētas apkaimju iekšējo ielu un ceļu infrastruktūras, caurlaides spējas un satiksmes drošības paaugstināšanai, kā arī sabiedriskā transporta parka infrastruktūras pilnveidošanai.

Pilsētas attīstībai nozīmīgākie satiksmes infrastruktūras elementi:

- ◇ starptautiskas nozīmes automaģistrāles E262 - valsts galvenie autoceļi A13 Krievijas robeža (Grebņeva) - Rēzekne - Daugavpils - Lietuvas robeža un A6 Rīga - Daugavpils - Krāslava - Baltkrievijas robeža (Pāternieki) sasaistē ar Augšdaugavas novadu, kas nodrošina Daugavpils ātru sasniedzamību no valsts galvaspilsētas Rīgas un lielākajiem centriem kaimiņu reģionos Krievijā, Baltkrievijā, Lietuvā u.c. Eiropā,
- ◇ nacionālas - starpreģionālas nozīmes autoceļš - valsts reģionālas nozīmes autoceļš P68 Daugavpils - Skrudaliena - Baltkrievijas robeža (Silene) sasaistē ar Augšdaugavas novadu, kas ir autoceļa „Austrumu stīga” sastāvdaļa un, savienojoties ar “Ziemeļu stīgu”, sasaistīs starptautiskas nozīmes automaģistrāles E262, E22 un E27,
- ◇ reģionālas un vietējas nozīmes autoceļi - P67 Daugavpils - Tilti, V680, V674, V711, V695 sasaistē ar Augšdaugavas novadu,

- ◇ stratēģiskas nozīmes dzelzceļa līnija Krustpils - Daugavpils un Daugavpils - Indra - Latvijas valsts robeža, kas veido tranzīta koridorus un nodrošina kravu un pasažieru pārvadājumus, dzelzceļa stacijas „Daugavpils” (pasažieru) un „Daugavpils” (vagonu šķirošanas),
- ◇ Daugavpils pilsētas vispārējās nozīmes aviācijas lidlauks “Daugavpils” sasaistē ar Augšdaugavas novadu,
- ◇ Daugavpils autoosta, tramvaja līnijas, sabiedriskā transporta maršruti un pieturvietas,
- ◇ Vienības tilts, Laucesas tilts, Dzelzceļa pārvada 18.novembra ielas tilts, Loku tilts, Šūņicas gājēju tilts u.c.,
- ◇ maģistrālās un tranzīta ielas (Daugavas iela, 18. novembra iela, Vidzemes iela, Cietokšņa iela, Varšavas iela, Lielā iela, Sēlijas iela, Silenes iela, Brjanskas iela, Rēzeknes iela, Avenņu iela, Piekrastes iela u.c.), galvenās un vietējas ielas, velosipēdistu un gājēju ceļi,
- ◇ esošie un perspektīvie transporta mezgli un pārvadi (Mežciema, Cēsu - Liepziedu ielu, Vizbuļu - Motoru ielu ar dzelzceļa šķērsojumu, Stacijas - Motoru ielu ar dzelzceļa šķērsojumu tunelī, Smilšu - Smiltenes ielu, Valkas - Dunduru ielu, Piekrastes - Vidzemes ielu ar dzelzceļa šķērsojumu tunelī, Vidzemes - Piekrastes - Cēsu ielu u.c.),
- ◇ transportlīdzekļu novietnes („park&ride” (stāvparki), autonovietnes, velonovietnes),
- ◇ Daugavas upes šķērsojums sasaistē ar Augšdaugavas novadu, transporta tīkla risinājumi (Gulbju - Komunālās - Brjanskas – P68 transporta mezgls),
- ◇ pilsētas apvedceļš Augšdaugavas novada teritorijā.

Būtisks Daugavpils pilsētas teritorijas attīstības priekšnoteikums ir iekšējās un ārējās sasniedzamības nodrošināšana un videi draudzīgas

tehniskās infrastruktūras attīstība. Ārējās sasniedzamības nodrošināšana veicināma sadarbībā ar Augšdaugavas novadu.

Stratēģiskais novietojums pierobežā, austrumu - rietumu krustpunktā, pilsētu šķērsojošā starptautiskas nozīmes automaģistrāle E262 un stratēģiskas nozīmes dzelzceļa līnijas, sazarotais iekšējais transporta tīkls, Daugavpils lidostas attīstības potenciāls, ar tehnisko infrastruktūru nodrošinātas industriālās zonas un izglītotie cilvēkresursi, rada augstu potenciālu Daugavpils transporta mezgla nacionālās un starptautiskās nozīmes pieaugumam, multimodālo loģistikas centru izveidei (dzelzceļš - gaisa - auto - caurlaides transports) un tranzīta attīstībai.

Vadlīnijas satiksmes infrastruktūras attīstības plānošanai Daugavpilī

- 1) Veicināt vienotas un savstarpēji saistītas transporta sistēmas attīstību. Plānot strukturētu, labas kvalitātes un caurlaidības autotransporta, dzelzceļa un gaisa transporta, velosipēdistu un gājēju satiksmes tīklu, ar modernu un videi draudzīgu tehnisko infrastruktūru.
- 2) Veidot kopējā pilsētas transporta sistēmā un pilsētvidē integrētu velosatiksmes infrastruktūru, savienojot pilsētas apkaimes. Attīstīt drošu un pieejamu velonovietņu sistēmu.
- 3) Atbalstīt jaunu transporta mezglu un šķērsojumu būvniecību, kas nodrošinās pilsētas infrastruktūras (maģistrālo un tranzīta ielu) sasaisti ar Trans-Eiropas transporta tīklu un drošu satiksmi pilsētā.
- 4) Stiprināt Daugavpils pilsētas kā „galveno vārtu” starp rietumiem - ES valstīm un austrumiem - Krieviju, Baltkrieviju un NVS valstīm lomu. Veidot tranzīta apkalpes zonas gar starptautiskas nozīmes (E262) un nacionālas - starpreģionālas nozīmes (P68)

automaģistrālēm. Veidot vizuālus akcentus uz „pilsētas vārtiem” ar labiekārtojuma elementiem un atpūtas vietām.

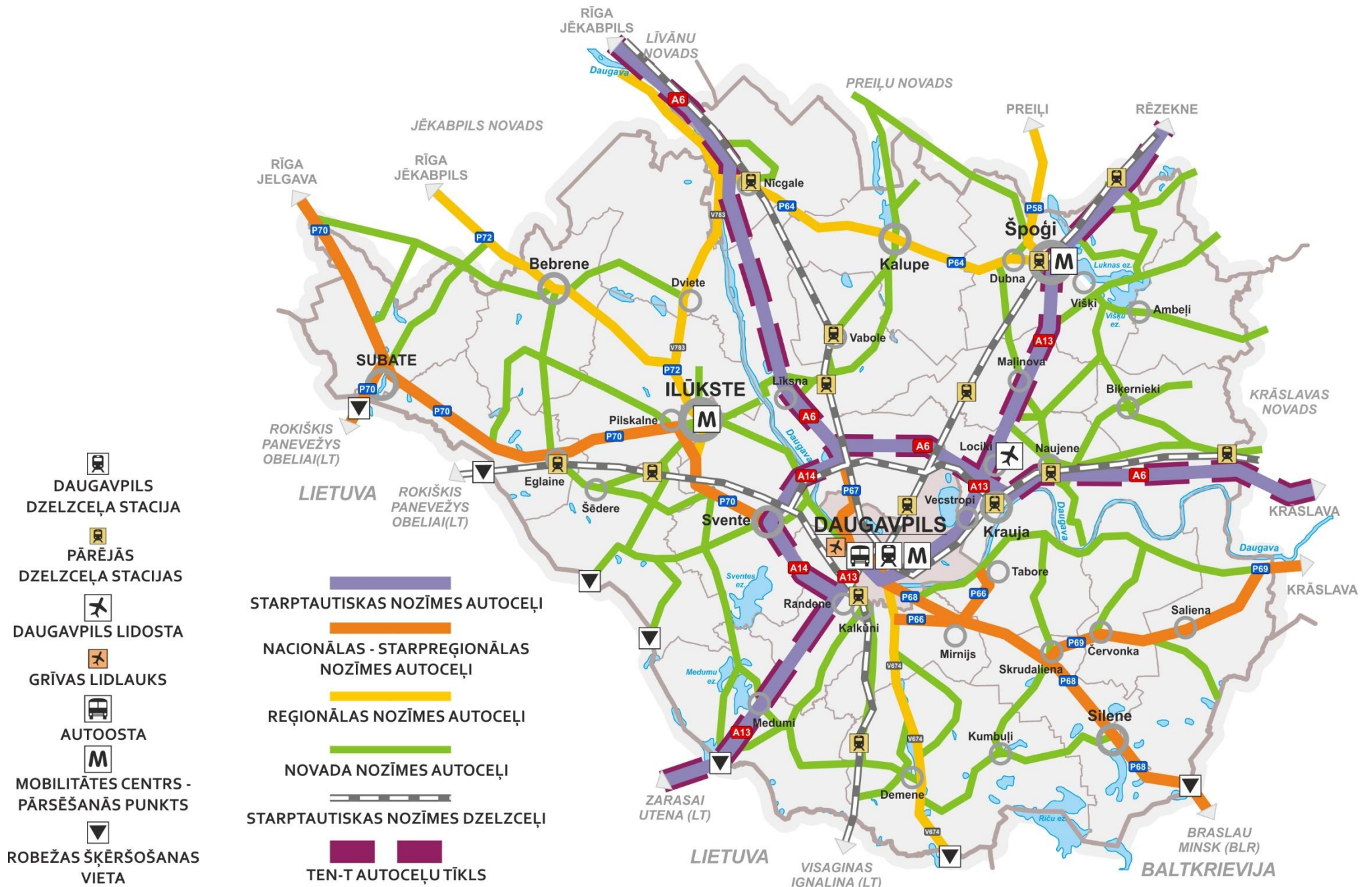
- 5) Atbalstīt ātras un drošas satiksmes nodrošināšanu ar valsts galvaspilsētu Rīgu (pasažieru dzelzceļa satiksme Daugavpils - Rīga divu stundu laikā un autosatiksmei uz Rīgu - četru joslu autoceļš) un dzelzceļa līnijas „Krustpils - Daugavpils” elektrifikāciju.
- 6) Sadarbojoties ar Augšdaugavas novada pašvaldību, realizēt kompleksu Daugavpils lidostas attīstības projektu. Veicināt Daugavpils lidostas nacionālās un starptautiskās konkurētspējas paaugstināšanos.
- 7) Optimizēt transporta plūsmas un novirzīt tranzīta transporta kustību no pilsētas centra, dzīvojamajām apkaimēm, bioloģiski jutīgajām teritorijām un kultūrvēsturiskajiem objektiem. Veikt loģistikas un tranzīta satiksmes plūsmas plānošanu.
- 8) Uzlabot Ziemeļu un Čerepovas rūpniecisko zonu pieejamību, izbūvējot jaunus transporta savienojumus Krāslavas - Rēzeknes virzienā. Konkrētas teritorijas un transporta risinājumus paredzēt teritorijas plānojumā.
- 9) Atbalstīt videi draudzīgu satiksmes veidu un elektromobilitātes infrastruktūras attīstību (dzelzceļa satiksme, sabiedriskais transports, it īpaši tramvajs, velotransports, elektromobilji, ūdenstransports un kājāmgājēji), jaunu tramvaja līniju izbūvi uz pilsētas apkaimēm.
- 10) Plānot ērtu un multimodālu sabiedriskā transporta sistēmu, kas nodrošina optimālas pārvietošanās iespējas pilsētas iedzīvotājiem, uzņēmējiem un tūristiem. Nodrošināt sabiedriskā transporta pieejamību visās pilsētas apkaimēs.

- 11) Paaugstināt pilsētas apkaimju ielu un ceļu tīkla kapacitāti un kvalitāti (atsevišķu posmu rekonstrukcija, asfaltēto ceļu un ielu īpatsvara paaugstināšana, segumu uzlabošana un citi nepieciešamie pasākumi).
- 12) Saglabāt un modernizēt dzelzceļa infrastruktūru (staciju ēkas, pievadceļus u.c.) un apkalpes objektus, veikt drošību uzlabojošus pasākumus. Pielietojot progresīvas transporta iespējas un risinot sliežu transporta izmantošanu, uzlabot pasažieru un preču pārvadājumu efektivitāti un rentabilitāti. Sekmēt drošu divlīmeņu dzelzceļa infrastruktūras šķērsojumu izveidi, dzelzceļa un maģistrālo ielu ar augstu satiksmes intensitāti šķērsošanas vietu vienā līmenī samazināšanos.
- 13) Ierobežot trokšņa, vibrācijas un cita veida piesārņojumu gar augstas satiksmes intensitātes automaģistrālēm un dzelzceļa sliežu ceļiem (trokšņu slāpējošo sienu izbūve u.tml.) vietās ar būtisku ietekmi uz dzīvojamās vai publiskās apbūves teritorijām.
- 14) Attīstīt veloceļu, gājēju ceļu, pastaigu un tūrisma taku tīklu un integrēt to kopējā transporta un tūrisma infrastruktūras pakalpojumu tīklā, sasaistīt vietējos veloceļus ar EiroVelo maršrutu, veidot jaunus veloceļus. Atbalstīt gājēju un velosipēdistu tilta izveidi, Cietokšņa citadeles savienošanai ar Cietokšņa kreisā krasta priekštilta nocietinājuma daļu.
- 15) Veicināt jaunu publisko autostāvvietu izveidi, tajā skaitā „park&ride” (stāvparku) izbūvi.

- STARPTAUTISKAS NOZĪMES AUTOCEĻŠ
(PILSĒTAS APVEDCEĻŠ)
- PERSPEKTĪVAIS PILSĒTAS APVEDCEĻŠ
AUGŠDAUGAVAS NOVADĀ
- PILSĒTAS MAĢISTRĀLES
- PILSĒTAS GALVENĀS IELAS
- NOZĪMĪGI TRANSPORTA MEZGLI
ESOŠI
- NOZĪMĪGI TRANSPORTA MEZGLI
PERSPEKTĪVĒ
- TRANSPORTA TĪKLA IZPĒTES TERITORIJA
- DZELZCEĻA LĪNIJAS
- ELEKTRIFICĒTĀ DZELZCEĻA LĪNIJA
- TRAMVAJA LĪNIJAS
- TRAMVAJA LĪNIJAS PERSPEKTĪVĒ
- DZELZCEĻA STACIJA
- AUTOOSTA
- DAUGAVPILS LIDOSTA
- LOĢISTIKAI NOZĪMĪGĀS TERITORIJAS
- MUITAS ZONAS
- PILSĒTAS VĀRTI
- AUSTRUMBALTĪJAS REĢIONA VĀRTI
- PILSĒTAS ROBEŽA

Attēls 15. Satiksmes infrastruktūras attīstība Daugavpilī

Attēls 16. Galveno transporta koridoru un infrastruktūras attīstība Augšdaugavas novadā sasaistē ar Daugavpili

Vadlinijas transporta infrastruktūras attīstības plānošanai Augšdaugavas novadā

- 1) Veicināt visu nacionālas, reģionālas, novada un vietējas nozīmes attīstības centru sasniedzamību pa melnā seguma (asfalta) ceļiem.
- 2) Lai pilnvērtīgi izmantotu novada izdevīgo fiziogēogrāfiski novietojumu, tūrisma un tranzīta attīstības iespējas, veicināt vienota, multimodāla un savstarpēji saistīta transporta infrastruktūras (autotransports, dzelzceļš, gaisa, ūdens un velo transports) modeļa attīstību.
- 3) Nodrošināt visu apdzīvoto vietu - gan pilsētu, ciemu un mazciemu, gan atsevišķu viensētu, ražošanas, pakalpojumu u.c. objektu lauku teritorijās sasniedzamību pa labas kvalitātes autoceļiem.
- 4) Ņemot vērā lauksaimniecības nozares nozīmīgo lomu novada ekonomikā, kā arī zemnieku saimniecību sadrumstalotību, veicināt pašvaldības grants seguma ceļu fonda saglabāšanu un jauna attīstību aktīvās lauksaimnieciskās darbības vietās.
- 5) Veicināt ielu tehniskā stāvokļa sakārtošanu un uzlabošanu, nodrošinot apdzīvojuma koncentrācijas centros dzīves vides drošību un pievilcību, t.sk. ielu apgaismojuma ierīkošanu.
- 6) Pie starptautiskas, nacionālas - starpreģionālas un reģionālas nozīmes satiksmes koridoriem attīstīt uzņēmējdarbību atbalstošu infrastruktūru, transporta apkalpes infrastruktūras objektu tīklu u.tml.
- 7) Sadarbībā ar VAS "Latvijas dzelzceļš" veicināt kravu pārvadājumu dzelzceļa infrastruktūras modernizēšanu un uzlabošanu, kravu tranzītu, ar mērķi paaugstināt pasažieru un kravas pārvadājumu plūsmu un sekmēt dzelzceļa pakalpojumu plašāku izmantošanu novada teritorijā.
- 8) Atbalstīt videi draudzīgu pārvietošanās veidu - sabiedriskais transports, velotransports, elektromobiļi, ūdenstransports, kājāmgājēji u.c. attīstību.
- 9) Izstrādāt novada teritorijai velomaršrutu un velotransporta infrastruktūras attīstības plānu, balstoties uz savienojamību ar cita transporta infrastruktūras mezgliem un ar jau esošo velotransporta infrastruktūru gan Augšdaugavas novadā, gan kaimiņu pašvaldībās, kā arī uzsākt tā realizāciju.
- 10) Balstoties uz savienojamību ar cita transporta infrastruktūras mezgliem, kopā ar Daugavpils valstspilsētas pašvaldību veidot pilsētas veloceļu turpinājuma posmus novada piepilsētas teritorijā pilsētnieku aktīvas atpūtas nodrošināšanai un videi draudzīga pārvietošanās veida popularizēšanai.
- 11) Veicināt veloceļu, gājēju ceļu, pastaigu un tūrisma taku tīkla attīstību un to integrāciju kopējā transporta un tūrisma un atpūtas infrastruktūras pakalpojumu tīklā.
- 12) Veicot ainavisko ceļu rekonstrukciju un nodrošinot kvalitatīvu segumu, vienlaicīgi pēc iespējas saglabājams ceļa raksturs, ainava un izteiksmīgums.
- 13) Veicot jaunu ceļu būvniecību vai esošu ceļu rekonstrukciju, izvērtēt klimatnoturīgas ceļu būvniecības tehnoloģijas (aktuāli applūstošajās teritorijās)
- 14) Sekmēt vienotu un savstarpēji saskaņotu sabiedriskā transporta sistēmu veidošanu, nodrošinot optimālas pārvietošanās iespējas visiem novada iedzīvotājiem, uzņēmējiem un tūristiem.
- 15) Veicināt sabiedriskā transporta pakalpojumu pieejamību, pielāgojot maršrutu un reisu laika izvēli faktiskām vajadzībām.

- Uzlabot savstarpējās saites - sabiedriskā transporta nodrošinājums un apmierinošs ceļu stāvoklis – starp novada attīstības centriem, kā arī kaimiņu pašvaldību centru sasniedzamībai.
- 16) Atbalstīt elektrotransporta (elektromobiļu, elektrovelosipēdu) uzlādes, nomas un tehniskās apkopes staciju veidošanu.
 - 17) Paredzēt labiekārtotu stāvlaukumu veidošanu pie maģistrālajiem autoceļiem un valsts robežas tuvumā, pie populāriem rekreācijas un tūrisma objektiem, veicinot ērti pieejamu ēdināšanas, atpūtas un informācijas ieguves pakalpojumu sniegšanu autoceļu lietotājiem, it īpaši tranzītkravu pārvadātājiem.
 - 18) Sadarboties ar Daugavpils valstspilsētas pašvaldību Daugavpils pilsētas kreisā krasta apvedceļu būvniecības projektu realizācijā.
 - 19) Sekmēt koku un/vai krūmu aizsargstādījumu joslu ierīkošanu un/vai saglabāšanu gar valsts galvenajiem un reģionālajiem autoceļiem.
 - 20) Atbalstīt dažāda veida aviotransporta pakalpojumu, t.sk. mazās aviācijas attīstību novada teritorijā, prioritāri izmantojot bijušā lidlauka „Grīva” un „Daugavpils” iespējas.
 - 21) Sadarbībā ar kaimiņu pašvaldībām veicināt videi un aizsargājamajām dabas vērtībām nekaitīga ūdenstransporta pakalpojumu piedāvājuma attīstību uz Daugavas, Ilūkstes, Dvietes u.c. upēm. Aktivizēt ūdenstūristu vajadzībām piemērotās infrastruktūras objektu izveidi Daugavas un citu upju krastos.

4.3. Industriālās teritorijas un galvenie inženiertīkli

Daugavpils un Augšdaugavas novada tehnisko infrastruktūru veido centralizētās ūdensapgādes, kanalizācijas, siltumapgādes, elektroapgādes, gāzes apgādes un sakaru nodrošināšanas sistēmas tikli un objekti, hidrotehniskās un meliorācijas būves, kā arī atkritumu saimniecības infrastruktūra.

Daugavpilī attīstītā apstrādes rūpniecība un citas energoietilpīgās nozares veido labu **tehniskās infrastruktūras** nodrošinājumu arī Augšdaugavas novadam, kuru šķērso trīs 330 kV un vairākas 110 kV elektrolīnijas, maģistrālais gāzes vads, naftas produktu cauruļvads u.c.

Centralizētās **ūdenssaimniecības** (ūdensapgāde un kanalizācija) pakalpojumi tiek sniegti Daugavpilī, Ilūkstē, Subatē, Sventē, Kraujā, Špoģos, Silenē, Kalupē un ~40 citās apdzīvotās vietās. Centralizēti **siltumapgādes** pakalpojumi tiek sniegti Daugavpilī, Ilūkstē, Subatē, Sventē, Kraujā, Špoģos, Kalupē un 15 citās apdzīvotās vietās.

Daugavpils pievārte kopumā iezīmēta kā perspektīvā ražošanas un loģistikas attīstības teritorija, papildus tām vairākās vietās Augšdaugavas novadā norādītas perspektīvās rūpnieciskās/ražošanas attīstības areāli. Funkcionālās telpas attīstību raksturo modernas, ar tehnisko infrastruktūru nodrošinātas **industriālās teritorijas**. Tiek veicināta industriālo zonu, transporta un loģistikas pakalpojumu (transporta terminālu, loģistikas centru u.c.) un tehniskās infrastruktūras attīstība. Stratēģija atbalsta esošās transporta un inženierkomunikāciju infrastruktūras saglabāšanu un modernizāciju, kā arī turpmāku visa veidu tehniskās infrastruktūras attīstību, energoefektīvas vides radīšanu. Kopumā industriālo teritoriju attīstību veicinās transporta infrastruktūras un pasažieru pārvadājumu – dzelzceļš, lidosta u.c. – attīstība.

Inženiertīklu attīstību raksturo modernu un videi draudzīgu inženierkomunikāciju, tajā skaitā sakaru sistēmu nodrošinājums veicinās

dzīves kvalitātes celšanos, uzņēmējdarbības aktivizēšanos ražošanas, loģistikas, tūrisma, pakalpojumu un citās jomās, sekmēs investīciju palielināšanos un līdz ar to darbavietu skaita un darba samaksas pieaugumu.

Lai racionāli izmantotu zemes dziļu resursus smilti, kūdrū, sapropeli u.c. Stratēģija nosaka prioritārās **derīgo izrakteņu** ieguves teritorijas. Lai

Funkcionālā telpa "Industrija" – Daugavpils pilsētā

Funkcionālā telpa „INDUSTRĪJA” ietver Daugavpils pilsētas ekonomiski aktīvākās teritorijas jeb industriālās zonas: Cietokšņa noliktavu zonu, Ziemeļu rūpniecisko zonu, Čerepovas rūpniecisko zonu, Valkas ielas rūpniecisko zonu, Malu ielas rūpniecisko zonu, Dzelzceļa apkalpes infrastruktūras objektu zonu, Gajoka rūpniecisko zonu, Križu rūpniecisko zonu un Ligiņišķu rūpniecisko zonu, kā arī citas pilsētas rūpnieciskās teritorijas.

Teritoriju raksturo koncentrēta ražošanas, tajā skaitā enerģijas ražošanas, loģistikas un noliktavu apbūve, satiksmes un inženierkomunikāciju infrastruktūra. Lielākās uzņēmējiem un investoriem pieejamākās industriālās zonas ir Ziemeļu rūpnieciskā zona (Višķu - Spaļu - Slāvu ielu, Višķu - Mendeļejeva ielu rajons), Cietokšņa noliktavu zona (Vaļņu - Motoru ielu rajons), Čerepovas rūpnieciskā zona (Stiklu - Dunduru ielu rajons) un Križu rūpnieciskā zona. DU ar pētnieciskajiem institūtiem un Tehnoloģiju pārneses kontaktpunkts, Biznesa inkubators un Latgales uzņēmējdarbības centrs ir būtiski resursi zinātnietilpīgās un inovatīvās ražošanas attīstībai.

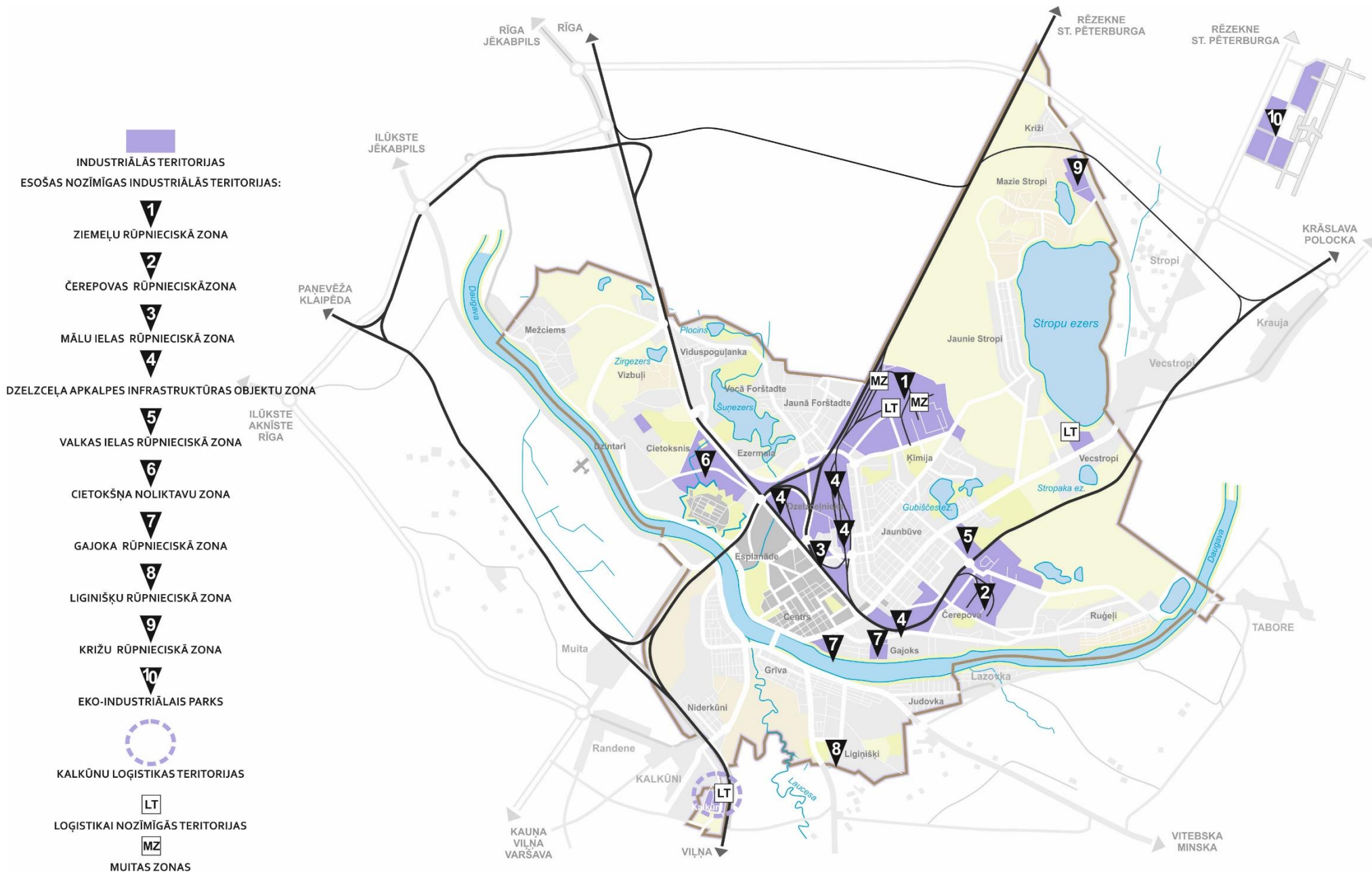
pilnvērtīgāk izmantotu novada ģeoloģisko potenciālu, tiek saglabāta atklāta iespēja iegūt perspektīvos derīgos izrakteņus arī pārējā lauku teritorijā, turpmākajā plānošanas procesā izvirzot nosacījumus, lai pēc iespējas novērstu iespējamus interešu konfliktus starp derīgo izrakteņu ieguvēju un/vai pārstrādātāju un vietējo iedzīvotāju dzīves vides kvalitātes un dabas aizsardzības nodrošināšanas interesēm.

Nozīmīgākie funkcionālo telpu veidojošie elementi ir:

- ◇ ražošanas uzņēmumu teritorijas ar funkcionālākām ēkām un būvēm,
- ◇ noliktavu un loģistikas teritorijas ar funkcionālākām ēkām un būvēm,
- ◇ industriālā parka Greenfield teritorija (Ziemeļu rūpnieciskajā zonā),
- ◇ biroju ēkas,
- ◇ satiksmes un inženierkomunikāciju infrastruktūras objekti,
- ◇ zaļās buferzonas pie ražošanas uzņēmumiem.

Funkcionālās telpas attīstību veicina vairāki infrastruktūras sakārtošanas investīciju projekti Daugavpils pilsētas industriālo zonu pieejamības veicināšanai un inženierkomunikāciju kvalitātes uzlabošanai.

Teritorijā ir augsts potenciāls gan esošo, gan jaunu ražošanas uzņēmumu un loģistikas teritoriju attīstībai, kas veicinās Daugavpils pilsētas attīstību par nozīmīgāko Latgales un Austrumbaltijas reģiona ekonomisko, loģistikas, zinātnes un biznesa centru.

Attēls 17. Funkcionālā telpa "Industrija"

Tehniskās infrastruktūras attīstība Daugavpils pilsētā

Daugavpils pilsētas tehnisko infrastruktūru veido pilsētas centralizētās ūdensapgādes, kanalizācijas, siltumapgādes, elektroapgādes, gāzes apgādes un sakaru nodrošināšanas sistēmas tīkli un objekti, pilsētas hidrotehniskās un meliorācijas būves, kā arī atkritumu saimniecības infrastruktūra.

Maģistrālo inženierkomunikāciju infrastruktūras attīstību veicina vairāki investīciju projekti pilsētas ūdensapgādes un kanalizācijas, siltumapgādes sistēmas attīstībai, atkritumu saimniecības sakārtošanai un energoefektīva ielu apgaismojuma ierīkošanai.

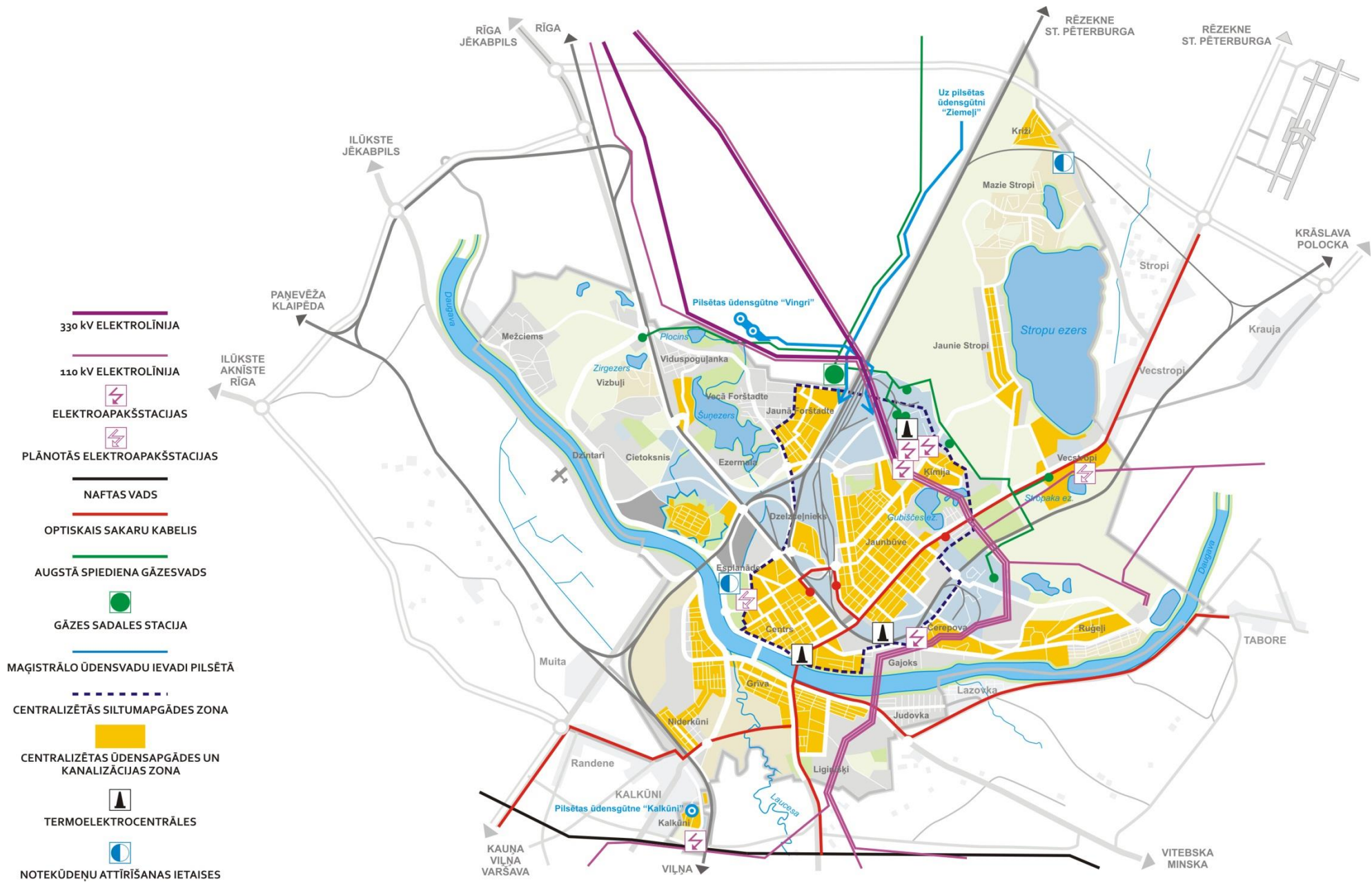
Daugavpils pilsētas siltumapgādes attīstības stratēģija vērsta uz centralizētās siltumapgādes sistēmas energoefektivitātes un drošības paaugstināšanu, kā arī uz apkārtējās vides piesārņojuma un siltumnīcefektu radošo gāzu emisijas samazināšanu atmosfērā.

Pilsētas attīstībai nozīmīgākie inženierkomunikāciju infrastruktūras elementi ir:

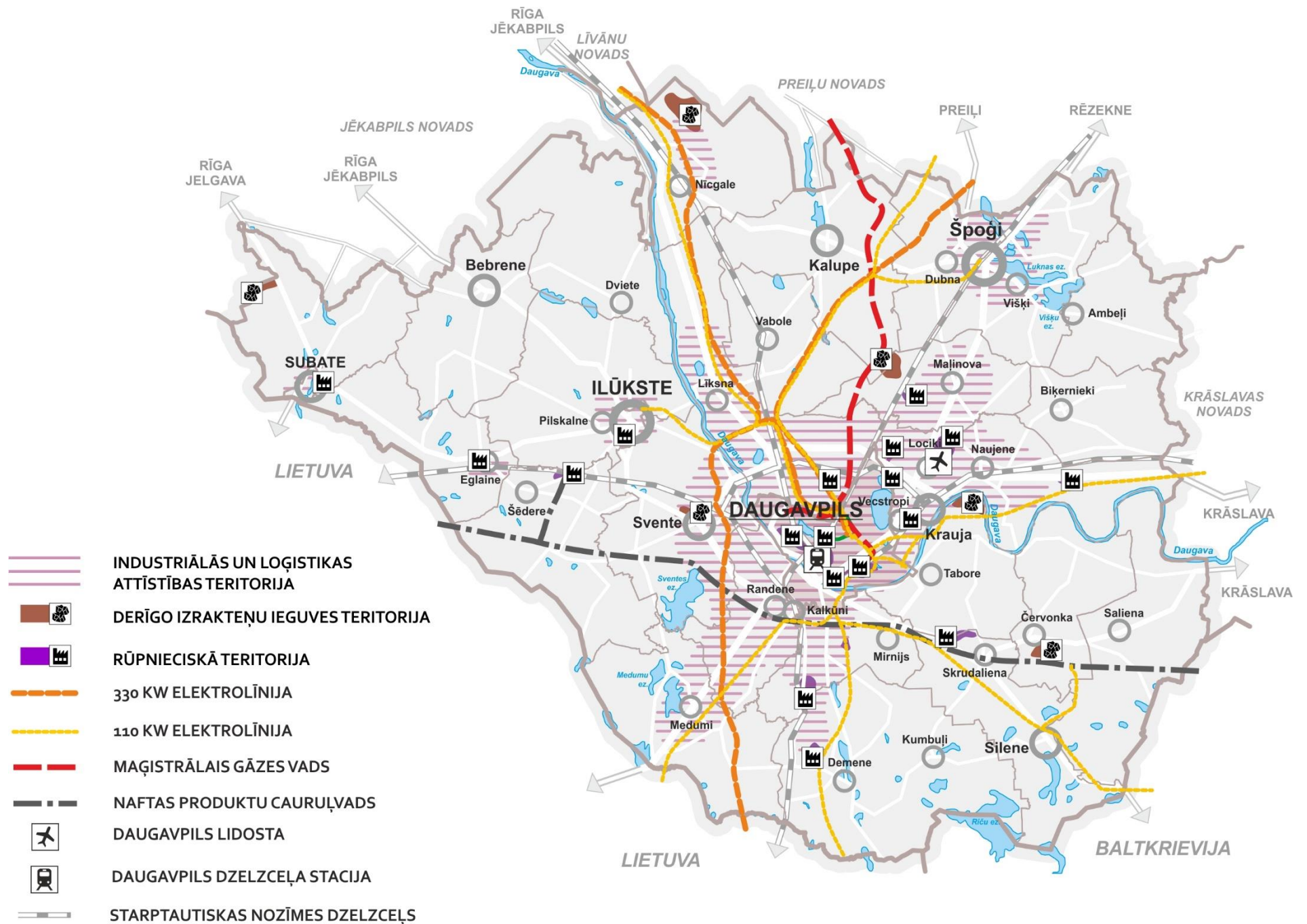
- ◇ centralizētās ūdensapgādes, kanalizācijas, tajā skaitā lietus kanalizācijas, infrastruktūras tīkli un objekti: ūdensvadi un kanalizācijas kolektori, sūkņu stacijas, atdzelžošanas iekārtas u.c.,
- ◇ pilsētas ūdensgūtnes "Ziemeļi" un "Vingri" sasaistē ar Augšdaugavas novadu, un "Kalkūni",
- ◇ Daugavpils pilsētas notekūdeņu attīrīšanas ietaises un dūņu laukumi sasaistē ar Augšdaugavas novadu,

- ◇ pilsētas siltumcentrāles (nr.1, nr.2, nr.3) un lokālās katlu mājas, maģistrālie siltumtīkli,
- ◇ elektroapgādes apakšstacijas, 330, 110, 20 un 0,4 kV elektropārvades līnijas,
- ◇ ielu apgaismojuma tīkls,
- ◇ centralizētās gāzes apgādes sistēmas objekti (maģistrālais gāzesvads Rīga – Daugavpils sasaistē ar Augšdaugavas novadu, gāzes sadales stacija un gāzesvadu sadales tīkls - augstā spiediena (1,2 MPa), vidējā spiediena(0,005 - 0,4 MPa) un zemā spiediena (0 - 0,005 MPa)),
- ◇ sašķidrinātās gāzes (propāna un butāna maisījums) apgādes sistēmas objekti (gāzes uzpildes stacijas, pagalmu gāzes sadales iekārtas un sadales gāzesvadu tīkls),
- ◇ fiksēto telekomunikāciju operatoru sakaru infrastruktūras tīkli un objekti (optisko sakaru kabeli u.c.) sasaistē ar Augšdaugavas novadu,
- ◇ publiskie mobilo elektronisko sakaru tīklu operatoru bezvadu sakaru infrastruktūras tīkli un objekti.

Modernu un videi draudzīgu inženierkomunikāciju, tajā skaitā sakaru sistēmu nodrošinājums veicinās dzīves kvalitātes celšanos, uzņēmējdarbības aktivizēšanos ražošanas, loģistikas, tūrisma, pakalpojumu un citās jomās, sekmēs investīciju palielināšanos un līdz ar to darbavietu skaita un darba samaksas pieaugumu.

Attēls 18. Tehniskās infrastruktūras attīstība (Avots: Daugavpils IAS 2014-2030)

Attēls 19. Nozīmīgāko industriālo, derīgo izrakteņu teritoriju un galveno tehniskās infrastruktūras tīklu attīstība

Vadlinijas tehniskās infrastruktūras attīstības plānošanai Daugavpilī

- 1) Visas pilsētas apkaimes nodrošināt ar vides aizsardzības un sabiedrības veselības prasībām atbilstošām inženierkomunikācijām.
- 1) Veicināt ar centralizēto ūdensapgādi un kanalizāciju nodrošināto pilsētas teritorijas paplašināšanu, tajā skaitā attālāko dzīvojamās apbūves apkaimju: Niderkūnu, Judovkas, Mežciema, Jauno Stropu un Viduspoguļankas.
- 2) Sekmēt jaunu pieslēgumu veidošanu pie pilsētas centralizētajiem ūdensapgādes, kanalizācijas un siltumapgādes tīkliem un esošo pieslēgumu racionālu izmantošanu, centralizētās ūdensapgādes, kanalizācijas un siltumapgādes lietotāju skaita palielināšanu.
- 3) Optimizēt centralizēto ūdensapgādes, kanalizācijas un siltumapgādes sistēmu: veikt tīklu paplašināšanu un rekonstrukciju, siltuma un elektroenerģijas ražošanas tehnoloģiju, kas izmanto fosilos energoresursus pāreju uz atjaunīgo energoresursu izmantošanu. Neatbalstīt individuālo piesārņojošo enerģijas ražošanas avotu būvniecību pilsētas centralizētās siltumapgādes zonā.
- 4) Veikt energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumus: CO₂ gāzu samazinājumu, alternatīvo energoresursu apjoma palielināšanu, dzīvojamā fonda un publisko ēku renovāciju, publisko teritoriju apgaismojuma infrastruktūras modernizāciju (energoefektīvu gaismekļu uzstādīšanu).
- 5) Ieviest Ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plānu, sasniegt CO₂ gāzu emisiju samazinājumu atbilstoši plāna un valsts politikas mērķiem.
- 6) Pilsētas industriālajās zonās nodrošināt ražošanas tehnoloģiskajiem procesiem nepieciešamās elektroapgādes

- jaudas pietiekamā apjomā. Atbalstīt jaunas elektroapgādes apakšstacijas un elektrisko tīklu pārvades līniju izbūvi.
- 7) Sekmēt mūsdienu prasībām atbilstošu informācijas sistēmu attīstību, augstas kvalitātes infrastruktūras: telekomunikāciju un datu pārraides tīklu nodrošināšanu gan pilsētas dzīvojamajās apkaimēs, gan industriālajās zonās.
 - 8) Atbalstīt „Zaļo enerģiju”, alternatīvos energoapgādes veidus un videi draudzīgu tehnoloģiju un standartu attīstību, vietējo atjaunīgo energoresursu izmantošanu, elektromobiļu uzlādes staciju izveidi. Eko inovatīvu publisko apgaismojumu (esošā apgaismojuma modernizāciju un jaunu izbūvi). Samazināt atkarību no fosilajiem energoresursiem.
 - 2) Uzlabot un modernizēt atkritumu apsaimniekošanas sistēmu, paaugstināt infrastruktūras pakalpojumu kvalitāti un samazināt vides piesārņojumu. Sadzīves atkritumu lielapjoma šķirošana, šķirošanas līnijas būvniecība (t.sk. esošās jaudas palielināšana), atkritumu reģenerācija, sadedzināšana pilsētas administratīvā teritorijā nav pieļaujama.
 - 3) Sekmēt dūņu pārstrādes ražotnes būvniecību Križu apkaimē vai Kašatnikos, turpmākajā plānošanas procesā izvērtējot un izvēloties optimālo atrašanās vietu sadarbībā ar Augšdaugavas novadu.
 - 4) Sakārtot pilsētas lietusūdens apsaimniekošanas sistēmu (ūdens savākšanu, aizvadīšanu, attīrīšanu un novadīšanu ūdenstīplēs vai infiltrāciju). Izvērtēt ilgtspējīgas lietusūdens apsaimniekošanas izveides iespējas, par lietusūdens akumulācijas objektiem izmantojot grāvjus, kanālus, ieplakas zaļajās zonās, strūklakas, dīķus, dabiskās upītes u.c. objektus. Izmantot augus kā ūdens attīrītājus, ūdens savākšanas konteinerus un citus mūsdienīgus

risinājumus, kas samazinātu lietus ūdens nonākšanu sadzīves kanalizācijā. Paredzēt savāktā lietus ūdens otrreizēju pārstrādi un izmantošanu.

Vadlīnijas inženiertehniskās infrastruktūras attīstības plānošanai Augšdaugavas novadā

- 1) Veicināt pieejamību modernam, ekonomiskam ekspluatācijā, patērētāja vajadzībām atbilstošam, videi draudzīgam inženiertehniskās infrastruktūras nodrošinājumam novada iedzīvotājiem, uzņēmējiem un tūristiem.
- 2) Sadarbojoties ar Daugavpils valstspilsētas pašvaldību, nodrošināt pazemes ūdens resursu aizsardzību un izvērtēt ūdensapgādes risinājumu izvēli.
- 3) Veicināt ūdensapgādes, kanalizācijas, siltumapgādes un atkritumu apsaimniekošanas sistēmu modernizāciju, vides piesārņojuma samazināšanu, AER izmantošanu, energoefektivitāti, infrastruktūras pakalpojumu kvalitātes paaugstināšanu un izmaksu samazināšanu.
- 4) Atbalstīt gāzes apgādes infrastruktūras attīstību pieslēguma iespēju piedāvājuma paplašināšanai novada apdzīvotajām vietām, rūpnieciskajiem un publiskajiem objektiem.
- 5) Sekmēt atbilstošas energoapgādes jaudas nodrošināšanu gan ražošanas, gan sabiedriskā un komercsektora, gan mājāsaimniecību vajadzībām.
- 6) Galvenos inženiertīklus, pēc iespējas, kompakti koncentrēt koridoros gar autoceļiem, pilsētās un ciemos - ielu un ceļu sarkano līniju koridoros un nodalījuma joslās, izvairoties no atsevišķu zemes vienību šķērsošanas un ainavu degradējošo objektu veidošanas.

- 7) Sekmēt novada teritorijā līdzvērtīgas pieejas nodrošināšanu informācijas sistēmu un telekomunikāciju pakalpojumiem, tajā skaitā internetam, veicināt platjoslu interneta, datu pārraides attīstību.
- 8) Veicināt meliorācijas sistēmas tīklu un objektu rekonstrukcijas un uzlabošanas projektu realizāciju.
- 9) Atbalstīt "zaļo enerģiju" - alternatīvos energoapgādes veidu un videi draudzīgu tehnoloģiju attīstību, izmantojot vietējos atjaunīgos energoresursus - koksnes atkritumus, salmus, biogāzes, zemes/ūdens siltumsūkņi u.c.
- 10) Lai mazinātu iespējamo vides piesārņojumu, risināt jautājumus par novada teritorijā esošo neizmantojamo ūdensapgādes urbumu apzināšanu un tamponēšanu nepieciešamības gadījumā.

Vadlīnijas teritorijas attīstības plānošanai Daugavpili funkcionālā telpā "Industrija":

- 1) Īpaši atbalstīt uz zināšanām, pētniecību un videi draudzīgām tehnoloģijām balstītu inovatīvo ražošanu (gala produktu ar augstu pievienoto vērtību), kā arī radošo un jauniešu uzņēmējdarbību. Attīstīt sadarbību un atgriezenisko saiti starp zinātniekiem un uzņēmējiem, un pašvaldībām.
- 2) Izmantot transportģeogrāfiskā novietojuma ES austrumos, Lietuvas Republikas, Baltkrievijas Republikas un Krievijas Federācijas pierobežas priekšrocības, augstākās un profesionālās izglītības iestāžu izglīto to cilvēkresursu potenciālu, kopīgu attīstības projektu izstrādei un jaunu produkcijas noieta tirgu veidošanai gan nacionālā, gan starptautiskā mērogā.
- 3) Veicināt labvēlīgas uzņēmējdarbības un investīciju vides attīstību, piedāvājot potenciālajiem uzņēmējiem un investoriem labi pieejamas un ar tehnisko infrastruktūru, tajā skaitā

energoresursiem, nodrošinātas teritorijas uzņēmējdarbības attīstībai.

- 4) Racionāli izmantot un iesaistīt ekonomiskajā apritē esošo industriālo zonu neizmantotās teritorijas (*brownfields*) un esošo tehnisko infrastruktūru - dzelzceļa atzarus, sliežu ceļus, noliktavu ēkas un būves u.tml. Atbalstīt jaunu ražošanas teritoriju un objektu izveidi vai paplašināšanu pilsētas teritorijā, kas pielieto videi draudzīgas tehnoloģijas ar racionālu resursu izmantošanu.
- 5) Veicināt degradēto un/vai piesārņoto teritoriju revitalizāciju, primāri piedāvāt tās investoriem jaunas ražošanas apbūves veidošanai. Piedāvāt degradēto teritoriju pagaidu izmantošanu pirms to pastāvīgas izmantošanas uzsākšanas (iespēja izmēģināt, kas konkrētai vietai ir optimāla izmantošana, kaut arī neliels ekonomisks ienākums, liels - kulturālais un sociālais ieguldījums).
- 6) Atbalstīt transporta infrastruktūras, loģistikas un tranzīta apkalpes zonu, EKO industriālo parku, daudzveidīgu pakalpojumu (ēdināšana, valūtas maiņa, degvielas un gāzes uzpildes stacijas, tehniskā apkope, moteli u.c.) infrastruktūras attīstību gar galvenajiem satiksmes koridoriem.
- 7) Veikt ekoloģiskās situācijas attīstības prognozi Daugavpils pilsētas teritorijās un saistītajās Augšdaugavas novada teritorijās, lai jauno ražošanas uzņēmumu teritorijas ar iespējamu būtisku ietekmi uz vidi un cilvēku dzīves kvalitāti, tiktu izvietotas pilsētas industriālajās zonās, kas neatrodas mājokļu tuvumā, bet vietās ar vismazāko potenciālo ietekmi uz cilvēku veselību, dzīves apstākļiem un apkārtējās vides piesārņojumu.
- 8) Ieteicams jaunas, lielas ražotnes koncentrēt Ziemeļu rūpnieciskajā zonā, kas atrodas pilsētas nomalē, pieejams dzelzceļš, lielas neizmantotas teritorijas, kā arī citās pilsētas

industriālajās zonās, pirms tam izvērtējot katras atbilstību konkrētas uzņēmējdarbības mērķiem, lai pēc iespējas izslēgtu konfliktu starp ražošanas un dzīvojamās apbūves funkcijām, bioloģiskās daudzveidības un kultūras mantojuma aizsardzības mērķiem.

- 9) Cietokšņa noliktavu zonā, kas atrodas blakus starptautiski nozīmīgam tūrisma objektam, kultūrvēsturiski un bioloģiski vērtīgai teritorijai - Cietokšnim, ieteicama transporta un loģistikas pakalpojumu attīstība, kravu pārkraušanas stacijas. Valsts nozīmes pilsēt būvniecības pieminekļa aizsargjoslā nav pieļaujama saimnieciskā darbība, kas ir pretrunā ar normatīvo aktu prasībām (sprādzienbīstami un ugunsbīstami objekti, bīstamo vielu transportēšanas cauruļvadi, bīstamo kravu pārkraušanas stacijas u.c.)
- 10) Izslēgt vēsturisko rūpnieciskās darbības riska objektu darbības turpināšanu Cietokšņa teritorijā, kā arī jaunu rūpnieciskās darbības riska uzņēmumu izvietojumu no vides viedokļa citās jūtīgās pilsētas teritorijās. Izvietojot un attīstot jaunus uzņēmumus Cietokšņa industriālajā zonā, izvērtēt visus vides riskus un maksimāli nodrošināties pret potenciālajām kaitīgajām ietekmēm.
- 11) Atļautajā izmantošanā atbalstīt rūpniecisko apbūvi, tehnisko apbūvi un teritorijas izmantošanu, noliktavu teritorijas. Ražošanas teritorijā starp 18. novembra ielu un Lielo Stropu ezeru atbalstīt tikai noliktavu teritorijas, ar mērķi attīstīt loģistikas pakalpojumus.
- 12) Konkrētu nekustamo īpašumu izmantošanā, kas atrodas funkcionālajā telpā „Industrija”, kā arī vēsturiskajās un mūsdienās aktīvajās ražošanas teritorijās ārpus funkcionālās telpas

„Industrija”, ievērot teritorijas plānojuma, lokālplānojumu vai detālplānojumu prasības.

13) Īpaši veicināt loģistikas attīstību Ziemeļu rūpnieciskajā zonā (tiek atbalstīta arī ražošana), Kalkūnu loģistikas teritorijās (tiek atbalstīta arī ražošana) un Stropu loģistikas teritorijās (ražošana netiek atbalstīta) sasaistē ar Augšdaugavas novada teritoriju.

14) Popularizēt Daugavpils uzņēmumus, izglītības un zinātnes iestādes Latvijā un Austrumbaltijas reģionā, mārketinga pasākumus sasaistīt ar pilsētas tēlu.

Vadlīnijas ražošanas un loģistikas attīstības teritoriju attīstības plānošanai Augšdaugavas novadā

1) Ražošanas un loģistikas attīstības teritoriju prioritāte ir industriālo zonu, transporta, loģistikas un tranzīta pakalpojumu - transporta terminālu, loģistikas centru u.c., tehniskās infrastruktūras attīstība. Īpaši tiek atbalstīta Zinātnietilpīgo un inovatīvo ražošanas uzņēmumu veidošana, bezatkritumu un videi draudzīgu tehnoloģiju ieviešana, produkcijas ar augstāku pievienoto vērtību ražošana.

2) Atbalstīt vispārīgās un vieglās ražošanas uzņēmumu veidošanu visā novada teritorijā, turpmākajā plānošanas procesā izvērtējot to vietas un ietekmes atbilstību un pēc iespējas izvairoties no konfliktsituācijas starp ražošanu, dzīvojamo telpu un vides aizsardzību.

3) Atbalstīt jaunu videi draudzīgu, energoefektīvu un inovatīvu uzņēmumu veidošanos, t.sk. lauksaimniecības precīzo tehnoloģiju pārneses/inovāciju un pētniecības uzņēmumu veidošanos.

4) Veicināt loģistikas nozares attīstību novada teritorijā, par prioritārajām nosakot Daugavpils piepilsētas un valsts pierobežas zonas teritorijas.

5) Sekmēt AER (atjaunīgo energoresursu) izmantošanu un enerģijas ražošanu ar inovatīvām un videi drošām tehnoloģijām.

6) Izmantot, iesaistīt aprītē un turpināt attīstīt esošo tehnisko infrastruktūra – ceļus, dzelzceļa līniju, lidlaukus, naftas vadu, noliktavu, ražošanas u.c. ēkas un būves.

7) Atbalstīt transporta infrastruktūras, loģistikas un tranzīta apkalpes zonu, daudzveidīgu pakalpojumu (ēdināšana, valūtas maiņa, dažāda veida uzpildes stacijas, t.sk. elektromobiļu, tehniskā apkope, moteļi u.c.) infrastruktūras attīstību pie galvenajiem satiksmes un inženierkomunikāciju koridoriem, optimālu tranzīta kravu plūsmu organizāciju.

8) Sekmēt vairākpakāpju koku un/vai krūmu aizsargstādījumu joslu ierīkošanu un/vai saglabāšanu teritorijās, kur rūpnieciskā apbūve robežojas ar dzīvojamo un publisko apbūvi.

9) Veicināt degradēto un/vai piesārņoto teritoriju revitalizāciju un to izmantošanu jaunas ražošanas apbūves veidošanai.

10) Atbalstīt ražošanas teritorijas un objektus, pielietojot videi draudzīgas tehnoloģijas ar racionālu resursu izmantošanu.

11) Teritorijas plānojumā izvirzīt nosacījumus smagās un pirmapstrādes uzņēmumu un citu ražošanas uzņēmumu ar iespējamu būtisku ietekmi uz vidi izvietošanai, aizsargstādījumu veidošanai, attālumiem līdz dzīvojamajai un publiskajai apbūvei, u.tml. pēc nepieciešamības.

Vadlīnijas derīgo izrakteņu teritoriju attīstības plānošanai Augšdaugavas novadā

1) “Derīgo izrakteņu teritoriju” prioritāte ir rūpnieciska karjeru izstrāde, derīgo izrakteņu pārstrāde un būvmateriālu ražošana, kā arī cita veida ražošana, kas saistīta ar derīgo izrakteņu iegūvi, īpaši atbalstot

- videi draudzīgu tehnoloģiju ieviešanu un produktu ar augstu pievienoto vērtību radīšanu.
- 2) Atbalstīt sapropeļa ieguvu ezeros, ezeriem pieguļošajās teritorijās - tehnoloģiskā procesa nodrošināšanai nepieciešamo tehnoloģisko iekārtu un rūpniecības uzņēmumu izvietojumu.
 - 3) Ūdeņu teritorijās atļaut sapropeļa un citu derīgo izrakteņu ieguvu, cik tālu tā netraucē galvenās izmantošanas realizācijai un nekļūst par šķērslī ūdens resursu ilgtspējīgai izmantošanai, izvirzot nosacījumus teritorijas plānojumā.
 - 4) Veicināt derīgo izrakteņu ieguves apvienošanu ar augstas pievienotas vērtības produktu ražošanu.
 - 5) Neatbalstīt derīgo izrakteņu ieguvu pilsētās un ciemos, īpaši aizsargājamajās dabas teritorijās (izņemot, ja to pieļauj ĪADT normatīvie akti un dabas aizsardzības plāni), kultūras pieminekļu un ainaviski vērtīgajās teritorijās.
 - 6) Īpašu uzmanību pievērst pasākumiem, kas ierobežo trokšņu, putekļu un cita veida piesārņojumu, mazina negatīvo ietekmi uz dabas vidi
 - 7) un cilvēku dzīves vidi, satiksmes drošības, pazemes ūdens resursiem u.c.
 - 8) Atbalstīt perspektīvo derīgo izrakteņu ieguvu arī meža un lauksaimniecības zemēs atbilstoši teritorijas plānojuma nosacījumiem, pirms tam veicot ģeoloģisko izpēti un saņemot derīgo izrakteņu ieguves licenci/atļauju, atbilstoši normatīvajiem aktiem.
 - 9) Sekmēt racionālu un citas teritorijas izmantošanu un iedzīvotāju dzīves kvalitāti neapdraudošu derīgo izrakteņu ieguvu, atbilstoši vides aizsardzības prasībām pēc ieguves pabeigšanas atstājot rekultivētu un sakoptu teritoriju, kas ir izmantojama lauksaimnieciskiem, mežsaimnieciskiem vai tūrisma un rekreācijas mērķiem.
 - 10) Sekmēt zināšanu un inovāciju pārnesi uz lauksaimnieciskās kūdras izstrādes nozari novada teritorijā, veicināt tās modernizāciju, kūdras izmantošanas veidu pilnveidi, palielinot pievienoto vērtību un samazinot siltumnīcefekta gāzu emisijas.

4.4. Lauksaimniecības un mežsaimniecības teritorijas

Lauksaimniecības attīstība tiek atbalstīta visā Augšdaugavas novada teritorijā, bet Stratēģija izdala nozīmīgākās lauksaimniecības zemju teritorijas. Tie lielākoties ir meliorētu, iekoptu un apsaimniekotu lauksaimniecības zemju vienlaidu nogabali novada lauku teritorijā ar augstāku vērtību un nozīmi Augšdaugavas novada pašvaldības mērogā lopkopības, graudkopības, augkopības u.c. lauksaimniecības nozaru attīstībai, kā arī lauku teritorijas un Sēlijas un Latgales identitātes saglabāšanai.

Lauksaimniecības teritoriju attīstības prioritāte ir visa veida lauksaimnieciskā darbība - augkopība, dārzenkopība, augļu un ogu audzēšana, lopkopība, lauksaimniecības produktu pārstrāde u.c., īpašs atbalsts ir videi draudzīgai lauksaimnieciskajai lielražošanai, lauksaimniecības produktu pārstrādei un bioloģiskajai lauksaimniecībai. Tiek atbalstīta lauksaimnieciskās ražošanas dažādošana. Vienlaikus apkarojamas invazīvās augu sugas (~10 Augšdaugavas novada pagastos lauku apsaimniekošanu ierobežo latvāņu audzes).

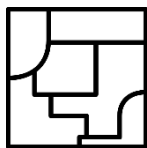

Stratēģija atbalsta **meža resursu izmantošanu** videi draudzīgā un racionālā veidā, saglabājot meža ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās funkcijas. Veicinot augstvērtīgu mežu audzēšanu un kokapstrādes uzņēmumu veidošanos ar augstu gala produkcijas pievienoto vērtību, tiks paaugstināta gan meža vērtība, gan pašvaldības ekonomiskā izaugsme un iedzīvotāju labklājība. Tajā pašā laikā būtiski ir saglabāt mežu ekosistēmu bioloģiskā daudzveidību un nodrošināt gan novada iedzīvotāju un viesu vajadzības pēc atpūtas mežā, tajā skaitā sēņošanas un ogošanas, kā arī dabas vides izziņas.

Mežsaimniecības attīstības teritoriju prioritāte ir mežsaimnieciska izmantošana - mežizstrāde un ar kokapstrādi saistītas ražotnes - koksnes pārstrāde, mēbeļu un galdniecības izstrādājumu, būvkonstrukciju ražošana u.c. Nozīmīgākās mežu teritorijas izvietotas visā novada teritorijā, lielākoties kvalitatīvie mežu masīvi atrodas sasaistē ar īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, kā arī pilsētu – Daugavpils, Ilūkstes, Subates – pievārtē, kas kalpo par būtisku rekreācijas resursu sabiedrībai.

Mežu ilgtspējīgas apsaimniekošanas politikas mērķis ir saglabāt meža ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās funkcijas.

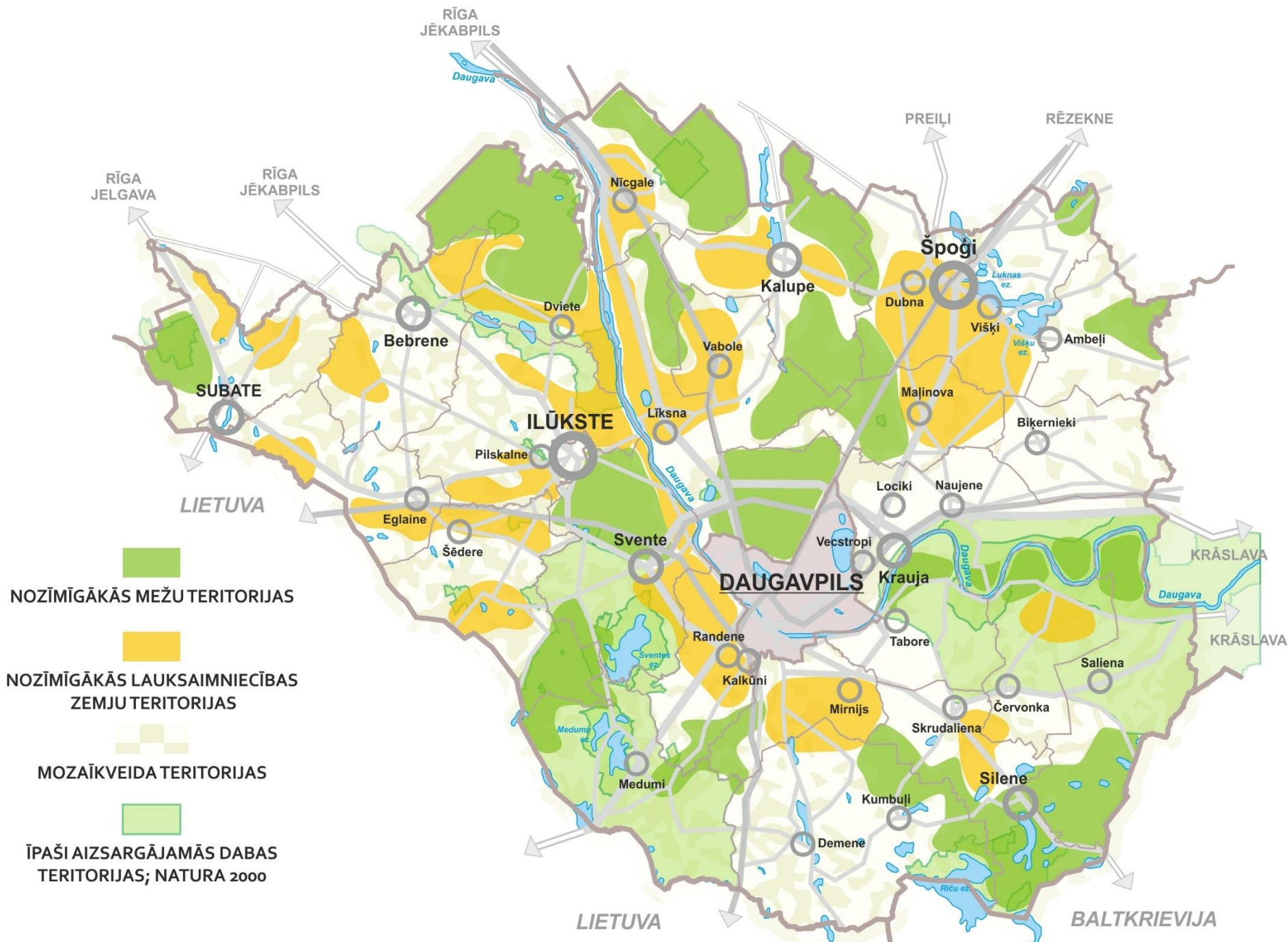
Nākotnē, arvien plašāk ieviešot jaunās tehnoloģijas un tehniku, samazināsies strādājošo skaits lauksaimniecībā un mežsaimniecībā, tāpēc jāatbalsta jauna veida darba vietu ienākšanu lauku telpā.

Visā pārējā novada lauku teritorijā tiek atbalstīta jaukta **mozaīkveida zemes izmantošana** un daudzveidīga saimnieciskā darbība – lauksaimniecība, tūrisms un rekreācija, ražošana, mežsaimniecība, derīgo izrakteņu ieguve, dažādu pakalpojumu sniegšana u.c. saskaņā ar pašvaldības plānošanas dokumentiem.

Vadlīnijas lauksaimniecības teritoriju attīstības plānošanai Augšdaugavas novadā

- 1) "Lauksaimniecības attīstības teritorijas" prioritāte ir visa veida lauksaimnieciskā darbība - augkopība, dārzenkopība, augļu un ogu audzēšana, lopkopība, lauksaimniecības produktu pārstrāde u.c., īpašs atbalsts ir videi draudzīgai lauksaimnieciskajai lielražošanai, lauksaimniecības produktu pārstrādei un bioloģiskajai lauksaimniecībai.
- 2) Veicināt lauksaimnieciskās ražošanas dažādošanu, līdztekus tradicionālajām lauksaimniecības nozarēm attīstot bioloģisko lauksaimniecību, biškopību, zivsaimniecību, netradicionālo lauksaimniecību (sēņu, dzērveņu, ārstniecības augu, slieku, gliemežu, vēžu, paipalu u.tml. audzēšanu), lauksaimniecības izpētes un selekcijas centru un citu lauksaimniecības pētniecības un tehniskā atbalsta iestāžu veidošanu.
- 3) Veikt pasākumus augsnes auglības samazināšanās novēršanai, meliorācijas sistēmu saglabāšanai un uzturēšanai, nepieciešamības gadījumā veicot meliorācijas sistēmu pārkārtošanu, kopīgā hidroloģiskā režīma nepasliktināšanai.
- 4) Atbalstīt lauksaimniecības zemju konsolidāciju. Teritorijas plānojumā noteikt nosacījumus lauksaimniecības zemes sadrumstalotības mazināšanai.
- 5) Neatbalstīt ģenētiski modificēto kultūraugu audzēšanu, meliorētu (darbojošās meliorācijas sistēmas), auglīgu un iekoptu lauksaimniecības zemju apmežošanu. Veicināt apstrādātās, koptas lauku zemes platību palielināšanu un nesankcionētās dabīgās apmežošanas procesu mazināšanu.

Attēls 20. Lauksaimniecības, mežsaimniecības un mozaikveida teritoriju attīstība

- 6) Lai saglabātu novada lauksaimniecības zemju resursus, aizliegta vērtīgo lauksaimniecības zemju apmežošana. Teritorijas plānojumā noteikt kritēriji (auglība ballēs, vienlaidus platības, meliorācijas sistēmas, izvietojums vai citi), kuriem izpildoties aizliegta vai atļauta mazvērtīgo lauksaimniecības zemju nogabalu apmežošana
- 7) Visā novada teritorijā atbalstīt lauku zemju elastīgu un daudzveidīgu izmantošanu – tūrismam un atpūtai, ražošanai, derīgo izrakteņu ieguvei un dažādu pakalpojumu sniegšanai, ciktāl tas neapdraud vērtīgo lauksaimniecības zemju saglabāšanu lauksaimnieciskai izmantošanai un ilgtspējīgu attīstību.
- 8) Atbalstīt pasākumus lauksaimniecības zemes resursu kvalitātes uzlabošanai, latvāņu un citu invazīvo augu un kaitēkļu sugu platību ierobežošanai un samazināšanai, kā arī citu lauksaimniecības zemi degradējušo faktoru – augsnes erozijas, piesārņojuma u.tml. ietekmes mazināšanai.
- 9) Atļaut lauksaimniecības zemēs aizsardzības objektu ierīkošanu un izmantošanu, nosakot nosacījumus teritorijas plānojumā vai lokālplānojumā.

Vadlīnijas mežsaimniecības teritoriju attīstības plānošanai Augšdaugavas novadā

- 1) "Mežsaimniecības attīstības teritorijas" prioritāte ir mežsaimnieciska izmantošana - mežizstrāde un ar kokapstrādi saistītas ražotnes - koksnes pārstrāde, mēbeļu un galdniecības izstrādājumu, būvkonstrukciju ražošana u.c..
- 2) Īpaši atbalstīt kokapstrādes uzņēmumu veidošanos kokapstrādes gala produkcijas ar augstu pievienoto vērtību ražošanai, koksnes bezatkritumu izstrādes u.c. inovatīvās tehnoloģijas.

- 3) Veicināt ilgtspējīgu un vietai atbilstošu meža resursu apsaimniekošanu un atjaunošanu.
- 4) Visā novada teritorijā atbalstīt meža zemju izmantošanu medību un dabas tūrismam, sportam, atpūtai un pakalpojumu sniegšanai.
- 5) Veicināt meža nekoksnes vērtību intensīvu un inovatīvu izmantošanu (savvaļas ogas, rieksti, sēnes, ārstniecības augi, koku zalenis - meža nekoksnes produkts, medījumi u.c.) izmantošanu.
- 6) Apsaimniekojot mežu teritorijas, kas atrodas īpaši aizsargājamajās dabas teritorijās un kultūras pieminekļu aizsardzības zonu teritorijās, ņemt vērā šo teritoriju normatīvo aktu prasības.
- 7) Sekmēt infrastruktūras uzlabošanu pašvaldības mežu īpašumos (ceļu infrastruktūra, stigas, ugunsdzēsības diķi u.tml.)
- 8) Radīt atbilstošus apstākļus mežu bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai, āra gaismas ierobežošanai, kā arī atpūtas mežā iespēju nodrošināšanai.
- 9) Veicināt intensīvāku meža izmantošanu kā rekreācijas telpu vietējiem iedzīvotājiem, pilsētniekiem, tūristiem - veidot mežaparkus un labiekārtotas atpūtas vietas u.tml.
- 10) Teritorijas plānojumā noteikt nosacījumus meža zemes sadrumstalotības mazināšanai.
- 11) Atļaut meža zemēs derīgo izrakteņu - kūdras, smilts, smilts-grants ieguvei mežsaimnieciskās nozares attīstību neapdraudzējošos apjomos un veidos, nosakot nosacījumus teritorijas plānojumā.
- 12) Atļaut meža zemēs aizsardzības objektu ierīkošanu un izmantošanu, nosakot nosacījumus teritorijas plānojumā vai lokālplānojumā.

Vadlinijas mozaikveida izmantošanas teritoriju attīstības plānošanai Augšdaugavas novadā

- 1) Atbalstīt jauktu mozaikveida zemes izmantošanu un daudzveidīgu saimniecisko darbību – lauksaimniecību, tūrismu un rekreāciju, ražošanu, mežsaimniecību, derīgo izrakteņu iegūvi, dažādu pakalpojumu sniegšanu, viensētu un vēsturisko

mazciemu dzīvojamo apbūvi u.c. saskaņā ar novada pašvaldības plānošanas dokumentiem.

- 2) Racionālai ilgtspējīgai un daudzveidīgai novada dabas resursu izmantošanai veicināt līdzsvara pastāvēšanu starp lauksaimniecību, mežsaimniecību un derīgo izrakteņu iegūvi un lauku dzīvojamo vidi.

4.5. Dabas, ainaviski vērtīgās, kultūrvēsturiski nozīmīgās un tūrisma teritorijas

Dabas, ainaviski vērtīgo, kultūrvēsturiski nozīmīgo un tūrisma teritoriju funkcionālā telpā ietilpst dabas un bioloģiskās daudzveidības, ainaviski vērtīgo, kultūrvēsturiski nozīmīgo un tūrisma teritoriju saglabāšanai un attīstībai nozīmīgas teritorijas. Daugavpils pilsēta un Augšdaugavas novads ir bagāts ar dabas un kultūrvēsturisko mantojumu, upēm, ezeriem, īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, tai skaitā aizsargājamiem ainavu apvidiem, dabas parkiem, dabas liegumiem dabas pieminekļiem, ainaviskiem ceļiem utt. Daugavas loku teritorija ir iekļauta UNESCO Pasaulē dabas un kultūras pieminekļu Latvijas nacionālajā sarakstā, perspektīvā šajā sarakstā vēlams iekļaut Daugavpils cietoksni. Vienlaikus Daugavas loki ir apmeklētākais dabas tūrisma objekts Augšdaugavas novadā. Daugavas ainava iekļauta Latvijas Kultūras kanonā.

Aizsargājamajām dabas teritorijām ir izstrādāti dabas aizsardzības plāni un individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi, saskaņā ar kuriem notiek to aizsardzība, apsaimniekošana un attīstība. Aizsargājamās dabas teritorijas kalpo sabiedrībai kā ekosistēmas

pakalpojumu sniedzēji, tūrisma attīstības objekti un kā ilgtspējīgi labiekārtots publiskās ārtelpas elements. Tiek sabalansētas tūrisma, atpūtas un sporta aktivitātes ar vides un kultūrvēsturiskā mantojuma aizsardzības interesēm, nepārsniegt kultūrvēsturisko objektu un dabas vērtību noturības kapacitāti pret antropogēnajām slodzēm.

Dominē Dienvidlatvijai raksturīga dabas un kultūrvēsturiskā ainava, kas veido cilvēku labsajūtu un dod ieguldījumu eiropēiskās identitātes stiprināšanā. Kultūras un dabas telpa tiek veiksmīgi pozicionēta cauri laikiem, saglabājamās kultūras un dabas vērtības izraisa lepnumu un piederības sajūtu. Funkcionālās telpas Daugavpilī prioritāte ir ar pasīvo un aktīvo atpūtu, sportu un tūrismu saistītas aktivitātes, zivsaimniecība, vides aizsardzības un pilsētas „zaļo plaušu” funkcija, kā arī publiskās atpūtas, sporta un tūrisma infrastruktūras attīstība.

Daugavpils kā otra lielākā Latvijas pilsēta ir nozīmīgs enkurobjekts, sasaistē ar Augšdaugavas novadu, kopumā veido daudzveidīgu tūrisma piedāvājumu. Tūrisma jomas attīstības virziens jābalsta attīstot jaunus apskates, izziņas un pakalpojumu objektus, paplašinot un dažādojot naktsmītņu tīklu un veidojot kompleksus piedāvājumus dažādām

mērķauditorijām. Stratēģija atbalsta viesu māju, kempingu, atpūtas kompleksu u.c. pakalpojumu un tūrisma infrastruktūras attīstību visā teritorijā, bet īpaši izceļ tūrisma enkurteritorijas.

Funkcionālā telpa "Daba" – Daugavpils pilsētā

Funkcionālā telpa „Daba” ietver Daugavpils pilsētas plašās „zaļās un zilās teritorijas”: mežus, mežaparkus, parkus, skvērus un ūdeņus, kas tiek izmantoti daugavpiliešu un viesu atpūtai un darbojas kā pilsētas „zaļās plaušas”.

Teritoriju raksturo augsts pašvaldībai un valstij piederošu dabas struktūru īpatsvars, tajā skaitā bioloģiskajai daudzveidībai nozīmīgas teritorijas, praktiski neapbūvēta vide, bet izveidots labiekārtojums publiskās infrastruktūras vajadzībām.

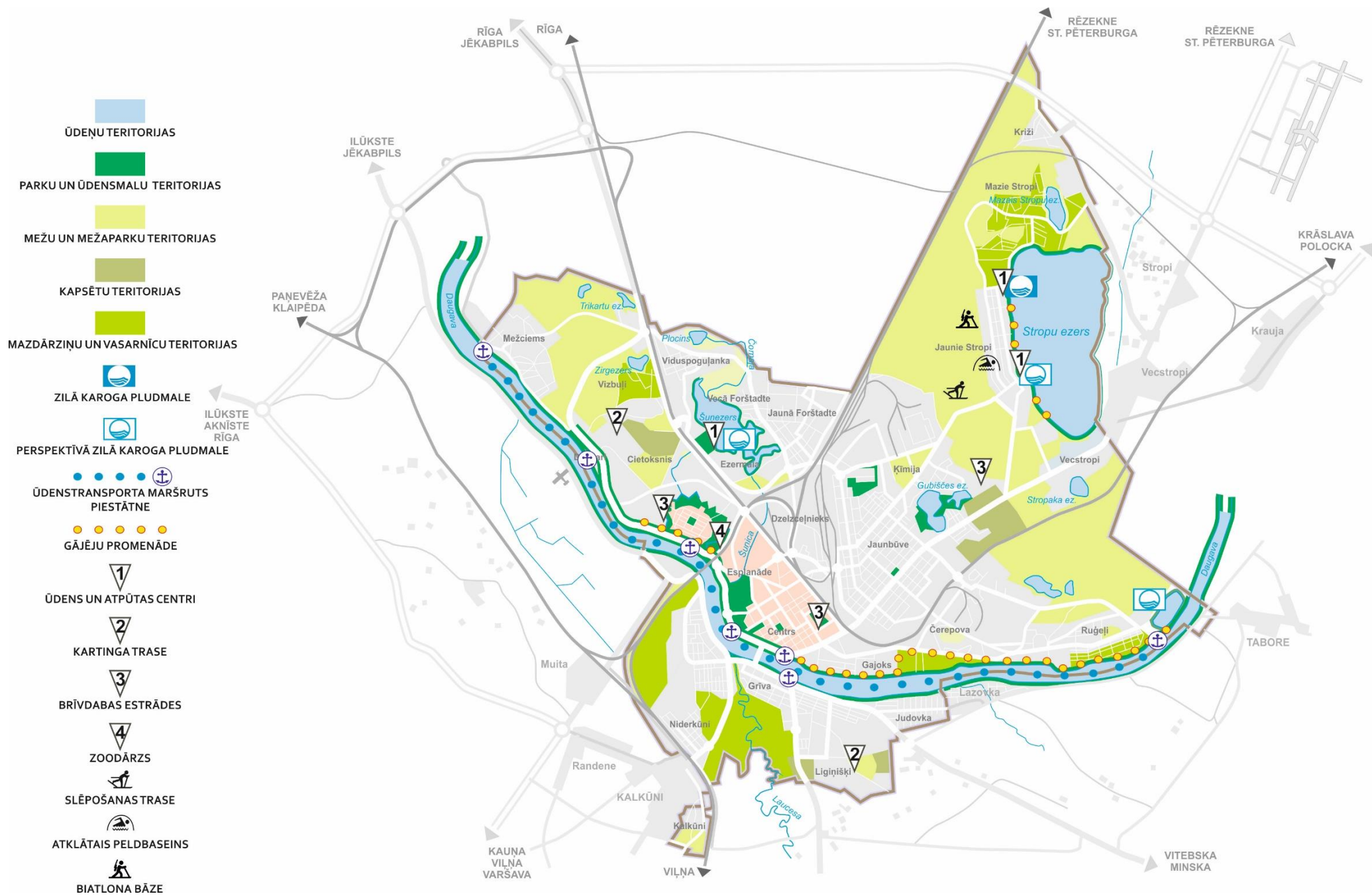
Nozīmīgākie funkcionālo telpu veidojošie elementi ir:

- ◇ Mežu, mežparku un parku teritorijas,
- ◇ ūdeņu un ūdensmalu teritorijas,
- ◇ kapsētu teritorijas: Komunālie kapi, Evaņģēliskie Luterāņu kapi, Katoļu kapi, Vecticībnieku kapi, Pareizticīgo kapi, Baptistu kapi, Ebreju kapi, Pansionāta un bezpiederīgo kapi, Brāļu kapi Stropos, Grīvas kapi, Vecie garnizona jeb Poguļankas kapi, Maļutku kapi,
- ◇ mazdārziņu un vasarnīcu teritorijas Ruģeļos, Grīvā, Nīderkūnos, Vizbuļos, Mazajos Stropos un Jaunajos Stropos,
- ◇ gājēju promenādes pie Daugavas (gar Bruģu, Daugavas ielu, pie Cietokšņa u.c.) un Lielā Stropu ezera, Rīgas ielas promenāde,

- ◇ labiekārtotas pludmales (peldvietas, atpūtas vietas) pie Lielā Stropu ezera, Šuņezera, Daugavas, u.c. pilsētas ūdens objektiem,
- ◇ ūdens atpūtas centri pie Šuņezera un Lielā Stropu ezera,
- ◇ slēpošanas un velo trase Stropu mežparkā;
- ◇ ūdenstransporta pietātnes un maršruti,
- ◇ Stropu brīvdabas estrāde, brīvdabas estrādes Cietoksnī un Centrālajā parkā,
- ◇ kartinga trases („Blāzma” un perspektīvā Cietokšņa apkaimē).

Funkcionālās telpas attīstību veicina projekti slēpošanas un velo trases izveidi Stropu Mežparkā, Gubišces ezera teritorijas labiekārtošanai un infrastruktūras attīstībai, Centrālā parka infrastruktūras attīstībai un brīvdabas estrādes izbūvei, Ruģeļu dīķu teritorijas labiekārtošanai, Porohovkas parka rekonstrukcijai, Stropu estrādes renovācijai, Esplanādes parka un Cietokšņa parka attīstībai u.c., kā arī pašvaldības plānotās investīcijas jaunu sporta un aktīvās atpūtas objektu izveidei pilsētā - sporta un ūdens atpūtas centri pie Šuņezera un Stropu ezera, kartinga trase u.c.

Teritorijā ir augsts potenciāls pilsētas vides aizsardzības funkciju nodrošināšanai, publiskās atpūtas un sporta infrastruktūras attīstībai, teritoriju izmantošanai daugavpiliešu un pilsētas viesu atpūtai pie ūdeņiem un dabā - peldēšanai, ūdenssportam, makšķerēšanai, u. c. brīvā laika pavadīšanas aktivitātēm. Dabas teritoriju aizsardzībā un attīstībā sekmējama sadarbība ar Augšdaugavas novada pašvaldību.

Attēls 21. Funkcionālā telpa "Daba"

Vadlīnijas teritorijas attīstības plānošanai Daugavpilī funkcionālā telpā "Daba"

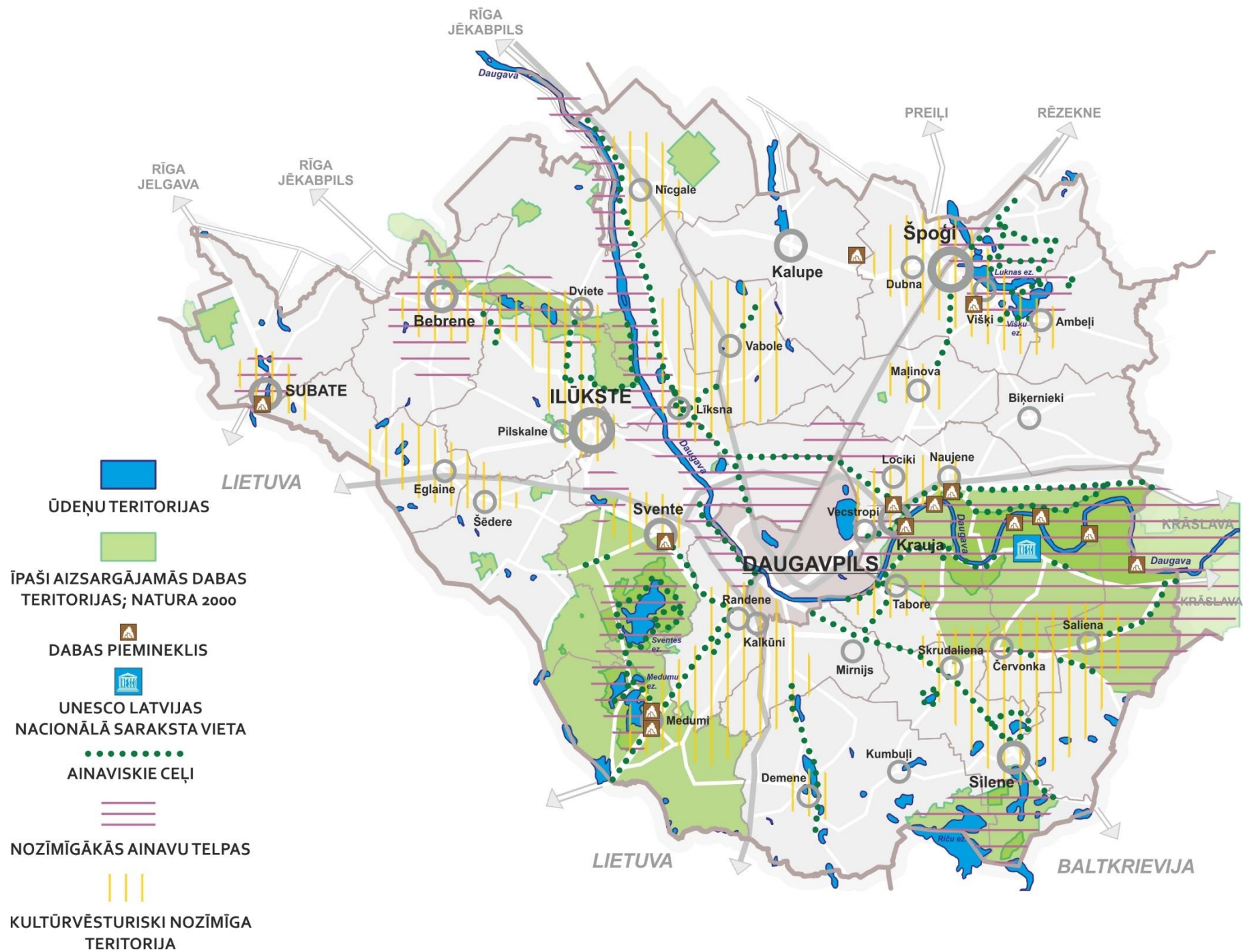
- 1) Ilgtspējīgi izmantot pilsētas dabas resursus: mežus, mežparkus, ūdeņus u.c., maksimāli saglabāt to daudzveidību un pašreizējo procentuālo attiecību pret apbūvētajām teritorijām.
- 2) Lai maksimāli saglabātu pilsētas mežu ekosistēmas, teritorijas plānojumā noteikt stingras prasības meža zemes atmežošanai, atmežošanu atļaut tikai publiskās infrastruktūras izveidei.
- 3) Saglabāt pilsētas zaļās teritorijas. Sasniegt Pasauls Veselības organizācijas rekomendācijas: vismaz 9 m² labiekārtotu parku un skvēru teritoriju uz vienu pilsētas iedzīvotāju, zaļā teritorija no mājojļa sasniedzama 15 minūšu laikā.
- 4) Uzlabot pilsētas parku, skvēru, ūdensmalu u.c. zaļo publisko teritoriju infrastruktūru un pieejamību. Prioritāte ir blīvi apdzīvotas apkaimes, kur parku un skvēru labiekārtojuma līmenis ir zems (Jaunā Forštadte, Ķīmija u.tml.), kā arī citas pilsētas nesakārtotās zaļās zonas, parki, skvēri un ielu stādījumi. Veidot mūsdienīgu un Eko inovatīvu labiekārtojumu daudzveidīgas aktīvās un pasīvās atpūtas un sporta mērķiem.
- 5) Veidot „zaļos koridorus”, vietām paredzot dalīto telpu kā koridora paplašinājumu ar sociāla rakstura funkciju atpūtai un publiskai aktivitātei gar ielām, nodrošinot to sasaisti ar pilsētas kultūrvēsturiskiem objektiem, arhitektoniski nozīmīgiem un interesantiem vides objektiem, ūdeņu, dabas, parku, skvēru un citām labiekārtotām un atpūtai izmantojamām teritorijām.
- 6) Ezeru bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un zivju resursu ilgtspējīgai apsaimniekošanai, izstrādāt pilsētas publisko ezeru apsaimniekošanas plānus.
- 7) Nepieļaut nelegālu būvniecību ūdensobjektu aizsargjoslās, kā arī tauvas joslas norobežošanu.
- 8) Atbalstīt publisko ūdeņu pieejamību iedzīvotāju atpūtai, ūdensmalu labiekārtošanu, ūdens atpūtas centra izveidi pie Šuņezera vai cita publiskā ezera, Lielā Stropu ezera promenādes izveidi, jaunas kartinga trases izveidi, daudzfunkcionāla sezonas rakstura sporta un atpūtas kompleksa izbūvi, kā arī citu sporta un aktīvās atpūtas objektu attīstību.
- 9) Sadarbojoties ar Daugavpils Universitāti, izstrādāt priekšlikumus pilsētas bioloģiskajai daudzveidībai nozīmīgo teritoriju aizsardzībai, saglabāšanai un ilgtspējīgai apsaimniekošanai, ieviest tos praksē. Izvērtēt vietējas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju izveides potenciālu, sabalansējot vides aizsardzības intereses ar pilsētas attīstības interesēm.
- 10) Nodrošināt kvalitatīvu kapsētu teritoriju apsaimniekošanu un nodrošinājumu ar nepieciešamo tehnisko infrastruktūru (jaunas kapsētas (t.sk. dzīvnieku) izveidi sadarbībā ar Augšdaugavas novada pašvaldību u.c.).
- 11) Veicināt ūdenstransporta un ūdenstūrisma attīstību, piestātņu būvniecību un kuģīšu satiksmes atjaunošanu pa Daugavu, pludmaļu izveidi, arī sadarbojoties ar Augšdaugavas novada pašvaldību. Veikt Daugavas upes krasta labiekārtošanu, promenādes zonas izveidi pie Cietokšņa teritorijas, gar Bruģu ielu un Daugavas ielu līdz Ruģeļu ūdenskrātuvei. Sasaistīt Daugavas promenādi ar apkaimju sabiedriskajiem centriem, kultūrvēsturiski, arhitektoniski nozīmīgiem objektiem, citām dabas teritorijām u.c.
- 12) Atbalstīt esošo vasarnīcu un dārza māju apbūves teritoriju pārveidošanu par pastāvīgas dzīvojamās apbūves teritorijām, ja

tiek nodrošināta normatīvajiem aktiem atbilstoša satiksmes un tehniskā infrastruktūra. Konkrētus nosacījumus noteikt teritorijas plānojumā.

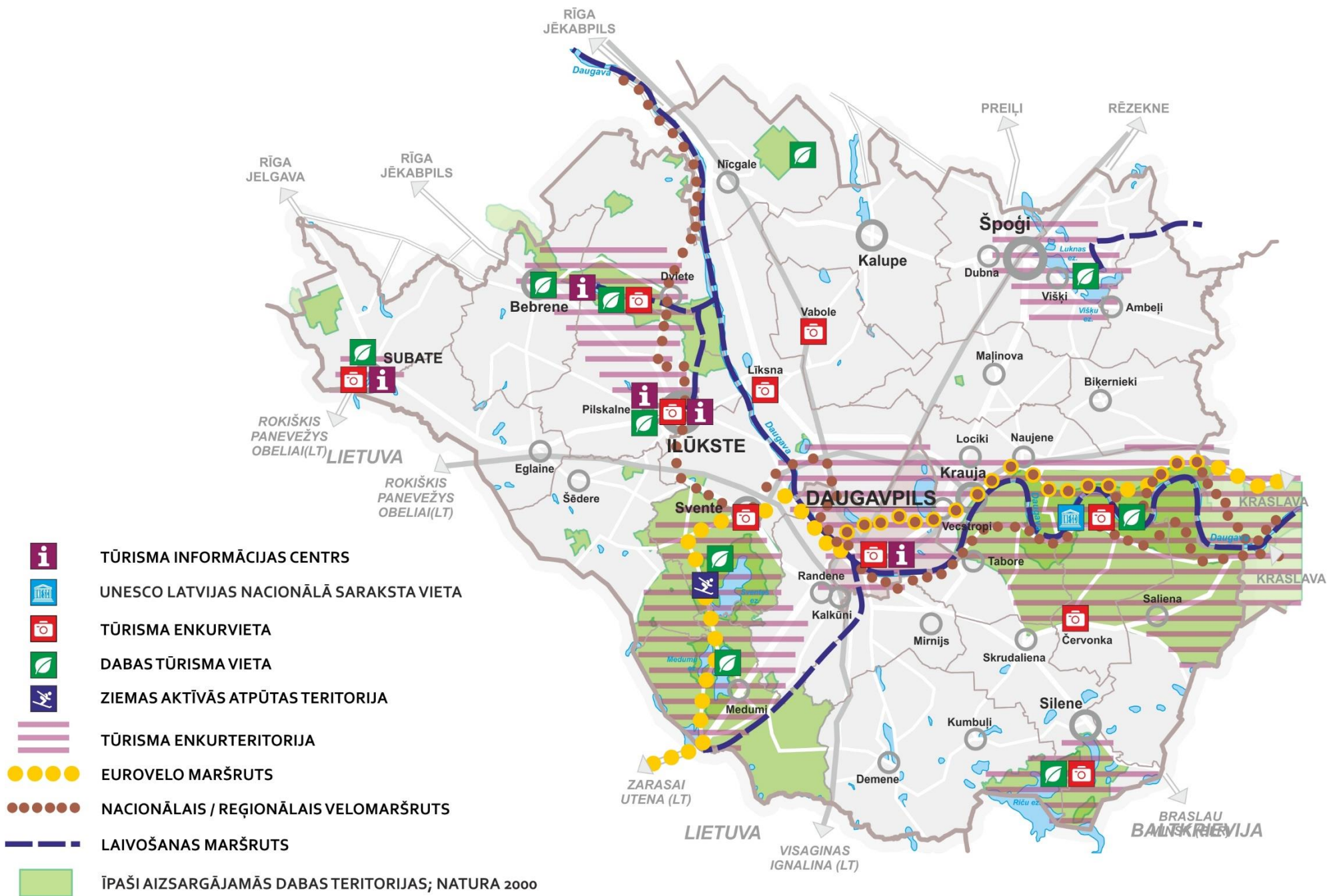
Vadlīnijas dabas, ainaviski vērtīgo un kultūrvēsturiski nozīmīgo teritoriju attīstības plānošanai Augšdaugavas novadā

- 1) Tūrisma teritorijas prioritāte ir dažādas dabas un kultūrvēsturiskajai videi draudzīgas ar tūrismu un atpūtu saistītas aktivitātes un saimnieciskā darbība, kā arī tūrisma un atpūtas infrastruktūras attīstība.
- 2) Atbalstīt daudzveidīga tūrisma produkta izveidi, veidojot dažādas aktīvā, izziņas un pasīvā tūrisma un atpūtas paketes un iesaistot vienotā tūrisma pakalpojumu infrastruktūras tīklā dažādus dalībniekus - zemniekus, uzņēmējus, amatniekus, mājražotājus u.c..
- 3) Veicināt plānveidīgu kompleksas un integrētas tūrisma infrastruktūras attīstību novada teritorijā.
- 4) Saglabāt Sēlijas un Latgales vēsturisko zemju kultūrvēsturisko identitāti, ainavu daudzveidību un mozaīkveida raksturu.
- 5) Popularizēt novada unikālās kultūras, vēstures un dabas bagātības gan reģionālā un Latvijas, gan starptautiskā mērogā, izstrādāt vienotu novada tūrisma attīstības un sadarbības ar kaimiņu novadiem stratēģiju un Augšdaugavas novada atpazīstamības zīmolu.
- 6) Veicināt vietējo kopienu - Sēlijas pilsētu un ciemu, Latgales ciemu un sādžu, kā arī citu novada kultūrvēsturiski nozīmīgu vietu atpazīstamības zīmolu izveidi.
- 7) Sekmēt vēsturisko parku un muižu teritoriju atjaunošanu un izmantošanu kā publisko ārtelpu.
- 8) Pirms tūrisma un atpūtas teritoriju, apbūves un labiekārtojuma objektu izveides, izvērtēt visus potenciālos dabas un kultūrvēsturiskos ietekmējošos faktorus, pēc iespējas novēršot nelabvēlīgo ietekmi.
- 9) Veicināt individuālo aizsardzības zonu projektu izstrādi kultūras pieminekļu teritorijām.
- 10) Apmežojot mazvērtīgās lauksaimniecības zemes, nepieļaut ainavisko skatu perspektīvu un kultūrvēsturiski nozīmīgu objektu aizsegšanu.
- 11) Sekmēt ūdensteču dabisko posmu caurplūduma atjaunošanu, lai mazinātu plūdu sekas un līdzsvarotu ekosistēmu.
- 12) Sekmēt novada materiālā kultūras mantojuma saglabāšanu, atjaunošanu un popularizēšanu, īpaši atbalstot aizsargājamo kultūras pieminekļu – arhitektūras, mākslas un citu pieminekļu funkcionālo izmantošanu (aizsardzības noteikumos pieļaujamās rāmjos).
- 13) Veicināt jaunu, inovatīvu tūrisma produktu radīšanu, kas popularizē un/vai apsaimnieko aizsargājamās kultūras mantojuma objektus.
- 14) „Dabas teritoriju” prioritāte ir dabas un kultūras mantojuma saglabāšana un aizsardzība, saimnieciskās darbības, tajā skaitā tūrisma un atpūtas sabalansējama ar vides aizsardzības un bioloģiskās daudzveidības mērķiem.
- 15) Ņemt vērā īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas aizsardzības plānos noteiktos apsaimniekošanas pasākumus teritoriju dabas vērtību saglabāšanai. Veicināt īpaši aizsargājamo teritoriju dabas aizsardzības plānu izstrādi, īpaši aizsargājamajām dabas teritorijām, kurām tie nav izstrādāti.

- 16) Panākt efektīvāku, bet ilgtspējīgu aizsargājamo dabas teritoriju izmantošanu tūrisma un rekreācijai, neapdraudot teritorijas dabas vērtības.
- 17) Plānojot ar tūrismu un atpūtu saistītas aktivitātes, izvairītos no paaugstinātas slodzes uz ekosistēmām un aizsargājamajām sugām un biotopiem radīšanas.
- 18) Veicināt brīvas piekļuves iespējas sabiedrībai pie publiskajiem ūdeņiem, labiekārtot esošās un veidot jaunas labiekārtotas publiskās atpūtas vietas pie ūdeņiem.
- 19) Izstrādāt publisko ūdeņu apsaimniekošanas plānus, iekļaujot tajos prasības motorizēto ūdenstransportu izmantošanai.
- 20) Teritorijas plānojumā aktualizēt pašvaldības nozīmes aizsargājamās dabas un kultūrvēsturiskos objektus, ainaviski vērtīgās teritorijas, ainaviskos ceļus un skatupunktus, prasības to aizsardzībai, apsaimniekošanai, apbūves un labiekārtojuma veidošanai.
- 21) Veicināt rekreācijas vietu ierīkošanu un tūrisma produktu veidošanu novada ainavu popularizēšanai, neizjaucot to vērtību.
- 22) Ar teritorijas plānojuma palīdzību aizsargāt īpaši aizsargājamo dabas teritoriju ainaviskās vērtības, izvērtējot pieļaujamības iespēju veikt derīgo izrakteņu ieguvi īpaši aizsargājamo dabas teritoriju ainaviskajos apvidos, ja to pieļauj ĪADT normatīvie akti un saskaņojot ar Dabas aizsardzības pārvaldi.
- 23) Sekmēt racionālu un ilgtspējīgu novada bagāto ūdens resursu izmantošanu saimnieciskai darbībai, transportam, rekreācijai un vides aizsardzībai. Aktivizēt zivsaimniecības darbību novada teritorijā.
- 24) Ar teritorijas plānojuma palīdzību mazināt ūdens telpas publiskās izmantošanas un apbūves ietekmi uz ūdens objekta ekosistēmām, nosakot prasības apbūves izvietojumam, attālumiem līdz ūdensobjektiem, inženiertīklu nodrošinājumam u.tml.. Teritorijas plānojumā noteikt teritorijas, kurās atļauts izvietot peldbūves pakalpojumu objektu ierīkošanai. Izvērtēt dzīvojamās apbūves uz ūdens izvietojuma iespējas (atļaut uz konkrētiem ūdensobjektiem vai aizliegt, u.tml.).
- 25) Nepieļaut normatīviem neatbilstoši attīrītu kanalizācijas notekūdeņu noplūdi upēs, ezeros u.c. ūdeņos. Īpašu uzmanību pievērst ūdeņu kvalitātes saglabāšanai un paaugstināšanai, veikt pašvaldības vides monitoringu.
- 26) Sekmēt un monitorēt, lai ūdenstilpju un ūdensteču piekrastes īpašnieki (valdītāji, nomnieki) rūpētos par to, lai netiktu pieļauta piekrastes teritorijas pārekspluatācija rekreatīviem mērķiem un nepieaugtu antropogēnā slodze, lai netiktu pieļauta zivju resursu pārekspluatācija un ezeru aizaugšanas veicināšana.
- 27) Veicināt ūdeņu stāvokļa kvalitātes uzlabošanu novada ūdenstecēs un ūdenstilpēs (upēs, ezeros u.c.) Nepieļaut tādu objektu būvniecību un ekspluatāciju, kas var negatīvi ietekmēt normatīvajos aktos noteiktos ūdens kvalitātes mērķus.
- 28) Sekmēt plūdu un erozijas riska mazināšanu novada teritorijā, plānojot un īstenojot pretplūdu un preterozijas pasākumus.

Attēls 22. Dabas, ainaviski vērtīgo un kultūrvēsturiski nozīmīgo teritoriju attīstība

Attēls 23. Tūrisma teritoriju attīstība

4.6. Īpašas plānošanas teritorijas Daugavpilī

Daugavpils pilsēta noteikta kā īpašas plānošanas teritorija, tai skaitā, tās ietvaros noteiktas atsevišķas īpašas plānošanas teritorijas noteiktas vairākas **kultūrvēsturiskā mantojuma un dabas vērtību teritorijas**: kultūras pieminekļi un to aizsardzības zonas, bioloģiskajai un ainaviskajai daudzveidībai nozīmīgas teritorijas, kā arī **vides risku teritorijas**: **applūstošās teritorijas, rūpnieciskā riska un degradētās teritorijas**., kas nozīmīgas dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā, vides risku novēršanā.

Daugavpils tiks attīstīta kā kompakta pilsēta, primāri izmantojot esošos pilsētas apbūvētos resursus un maksimāli saglabājot bagāto dabas un kultūrvēsturisko mantojumu, visu nozaru attīstības politikās integrējot nosacījumus kultūrvēsturiskā mantojuma, bioloģiskās daudzveidības un vides kvalitātes saglabāšanai un aizsardzībai.

Nozīmīgākās īpašas plānošanas teritorijas un objekti ir:

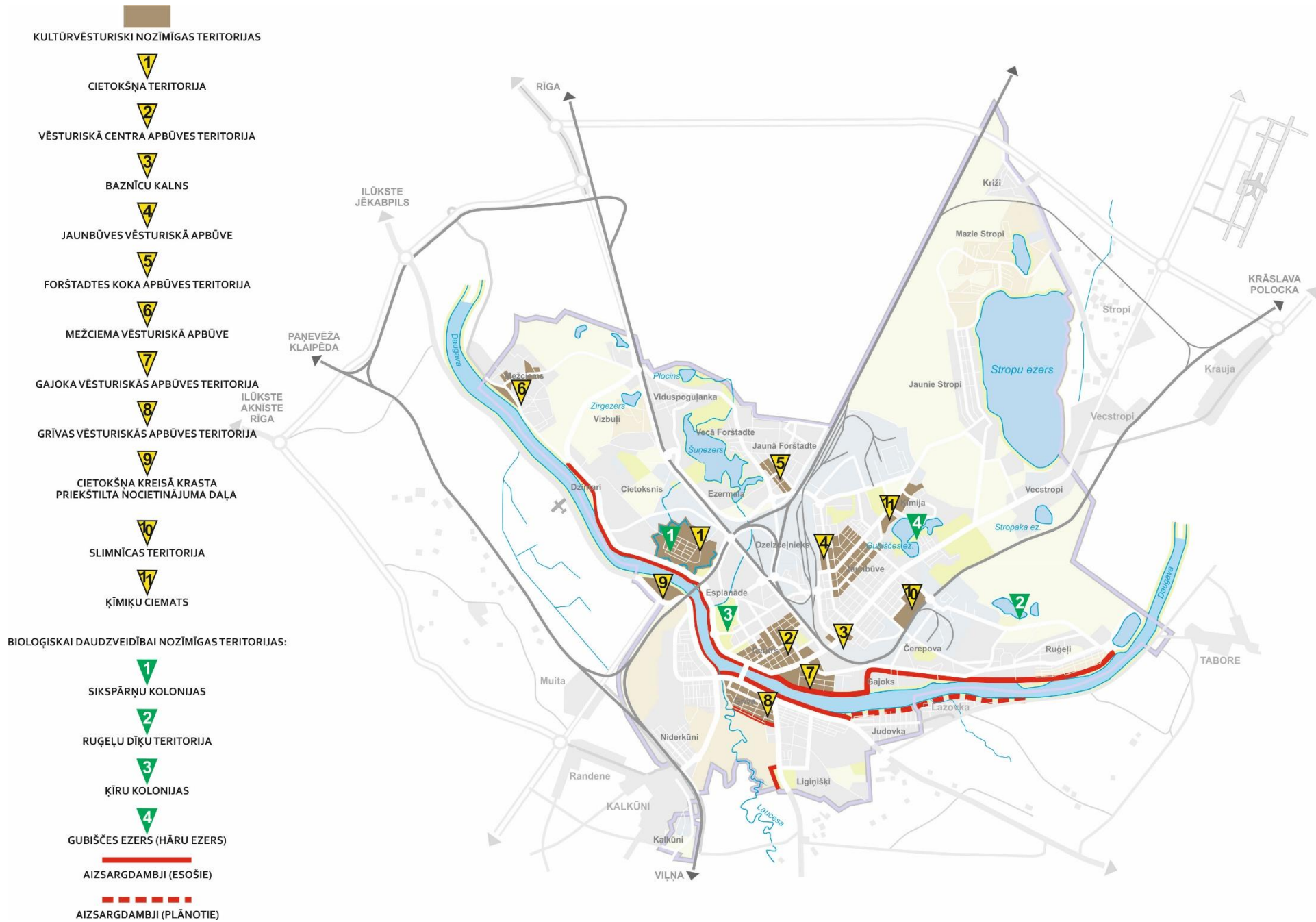
- ♦ 41 valsts nozīmes arhitektūras, mākslas, pilsētbūvniecības un vēstures pieminekļi: Daugavpils cietoksnis, Pilsētas vēsturiskā centra ēkas, Grīvas Sv. Jaunavas Marijas Romas katoļu baznīca, Jaunavas Marijas Bezvainīgas ieņemšanas Romas katoļu baznīca, Daugavpils Sv. Aleksandra Ņevska pareizticīgo baznīca, Svēto mocekļu Borisa un Gļeba pareizticīgo katedrāle, Mežciema ārstnieciskā ūdens procedūru dziedinātava u.c., kā arī 121 vietējās nozīmes arhitektūras pieminekļi¹³,
- ♦ bioloģiskajai daudzveidībai nozīmīgas teritorijas: Ruģeļu diķu teritorija, Baltijas sikspārņu kolonija Daugavpils cietokšņa

nocietinājumos, ķīru kolonijas Esplanādes purvā un Gubišces ezers,

- ♦ hidrotehniskās būves - pilsētas labā un kreisā krasta aizsargdambis (pilsētbūvniecības piemineklis), polderu sūkņu stacija (līmeņa regulēšanai Šuņicā), Stropu ezera hidrotehniskās iekārtas(iekonservētas), Laucesas upes aizsargdambis, Grīvas aizsargdambis, aizsargdambis no Gajoka līdz Ruģeļiem un plānotais aizsargdambis Judovkā,
- ♦ ūdens plūdu apdraudētās teritorijas (Daugavas ūdeņu applūstošās teritorijas un vietas ar paaugstinātu gruntsūdens līmeni: starp Nometņu ielu un Daugavu Gajokā un Ruģeļos, Laucesas upes abās pusēs izvietotās zemienes, Cietoksnim piegulošās teritorijas, Niderkūnu pļavas, Šuņicai pieguļošās teritorijas, Zirgeзера un Plocini ezeru krasti, Čerepovas dūņainā apkārtnē u.c.),
- ♦ meliorācijas noteku un grāvju sistēma Mazajos Stropos, Mežciemā, Niderkūnos un Grīvā,
- ♦ rūpnieciskās darbības riska objekti (gāzes uzpildes stacijas, gāzes termināli, naftas bāzes),
- ♦ degradētās teritorijas (pašlaik neizmatotās bijušās ražošanas teritorijas),
- ♦ Cietokšņa kreisā krasta priekštilta nocietinājuma daļa (Daugavgrīvas cietuma teritorija).

Īpašo plānošanas teritoriju attīstībā sekmējama sadarbība ar Augšdaugavas novada pašvaldību. Bagātais kultūrvēsturiskais un dabas mantojums ir būtisks priekšnosacījums tūrisma nozares, atpūtas un sporta infrastruktūras attīstībai.

¹³ Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija,2013.

Attēls 24. Īpašas plānošanas teritorijas Daugavpilī

Vadlīnijas īpašu teritoriju attīstības plānošanai Daugavpilī

- 1) Saglabāt Daugavpils pilsētas kultūrvēsturiskās un dabas vides identitāti un daudzveidību. Sabalansēt kultūrvēsturiskā mantojuma un bioloģiskās daudzveidības aizsardzības un Pašvaldības ekonomiskās attīstības prioritātes ilgtermiņā.
- 2) Plānojot saimniecisko darbību valsts aizsardzības kultūras pieminekļu teritorijās un to aizsardzības zonās, ņemt vērā šo teritoriju normatīvajos aktos un uzturēšanās režīma noteikumos iekļautās prasības teritoriju izmantošanai un apsaimniekošanai. Izstrādājot teritorijas plānojumu, iekļaut tajā nosacījumus pašvaldības nozīmes kultūrvēsturiskās apbūves apsaimniekošanai.
- 3) Veicināt bioloģiskajai daudzveidībai nozīmīgu teritoriju noteikšanu par pašvaldības nozīmes aizsargājamajām dabas teritorijām vai objektiem, saistošo noteikumu izstrādi to apsaimniekošanai.
- 4) Plūdu risku samazināšanai, nodrošināt Daugavas un Laucesas labā un kreisā krasta aizsargdambja atbilstošu apsaimniekošanu (regulāru apsekošanu, veģetācijas kontrolēšanu un likvidēšanu u.c.). Veikt pilsētas hidrotehnisko būvju izpēti, lai konstatētu vai nepieciešama aizsargdambju paplašināšana vai jauna izbūve. Gruntsūdens līmeņa samazināšanai saglabāt meliorācijas sistēmas un uzturēt tās atbilstošā tehniskā stāvoklī (grāvju tīrīšana un ūdenskrātuvju sakopšana u.c.).
- 5) Atbalstīt Daugavas upes monitoringa un gultnes izpēti veikšanu.
- 6) Atjaunot Cietokšņa nocietinājumu aizsargvalņu un aizsarggrāvju hidrosistēmu, Daugavpils cietokšņa kultūrvēsturiskā pieminekļa saglabāšanai.
- 7) Atbalstīt Cietokšņa kreisā krasta priekštilta nocietinājuma daļas (Daugavgrīvas cietuma teritorija) izmantošanu tūrisma mērķiem.
- 8) Veicināt degradēto teritoriju revitalizāciju un iesaistīšanu pilsētas attīstības apritē: primāri piedāvājot tās investoriem ražošanas un loģistikas attīstībai. Pēc iespējas samazināt risku rūpnieciskas avārijas gadījumā, rūpnieciskās darbības riska teritorijās nodrošinot nepieciešamos īpašos pasākumus objektu izvietojumam un transporta kustības organizēšanai.

4.7. Prioritāri attīstāmās teritorijas

Prioritāri attīstāmās teritorijas ir teritorijas vai areāli, kuru attīstība ir vitāli svarīga visai novada vai pat plašāka reģiona attīstībai, un kas izvirzāma kā prioritāte, ja tā cieši saistīta ar citiem attīstības aspektiem.

Prioritāri attīstāmās teritorijas un darbības funkcionālā telpā "Industrija" Daugavpilī:

- ◇ Ziemeļu rūpnieciskās zonas, Čerepovas rūpnieciskās zonas, Cietokšņa noliktavu zonas, Križu rūpnieciskās zonas un Valkas ielas rūpnieciskās zonas attīstība. Racionāli izmantot un iesaistīt ekonomiskajā apritē esošo industriālo zonu neizmantotās teritorijas ar tehnisko infrastruktūru.
- ◇ Eko-industriālā parka attīstība Daugavpils lidlauka teritorijā.
- ◇ Industriālo zonu pieejamības un transporta infrastruktūras attīstība. Konkrētas teritorijas un transporta risinājumus paredzēt teritorijas plānojumā.
- ◇ Industriālo zonu nodrošināšana ar atbilstošu energoapgādes jaudu.

Prioritāri attīstāmās teritorijas un darbības funkcionālā telpā "Daba" Daugavpilī

- ◇ Atpūtas vietu un peldvietu izveide pie pilsētas ūdens objektiem un „Zilā karoga” pludmaļu skaita palielinājums.
- ◇ Daugavas upes krasta labiekārtošana un promenādes zonu izveide.

- ◇ Parku un skvēru labiekārtošana: Aizpilsētas parks, Višķu ielas un Ziemeļu skvērs, Avotiņu skvērs, Sēlijas ielas skvērs, Vidzemes un Aveņu ielas skvērs.
- ◇ Stropu Mežaparka (pie Lielā Stropu ezera) pamata infrastruktūras sakārtošana iedzīvotāju atpūtai.
- ◇ Daugavpils pilsētas ezeru apsaimniekošana un bioloģiskās daudzveidības saglabāšana.

Prioritāri attīstāmās teritorijas un darbības funkcionālā telpā "Kodols" Daugavpilī

- ◇ Kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana un atjaunošana. Cietokšņa teritorijas kompleksa attīstība. Daugavpils pilsētas vēsturiskā centra infrastruktūras pilnveidošana.
- ◇ Satiksmes infrastruktūras uzlabošana: nodrošināts nepieciešamo autostāvvietu skaits (t.sk. tūristu autobusu), jauni transporta risinājumi ātrai, ērtai un drošai pilsētas centra sasniedzamībai visiem satiksmes dalībniekiem.
- ◇ Vides pieejamības nodrošināšana. Veloceļu integrēta attīstība un savienojamība.
- ◇ Zaļo zonu sakārtošana un labiekārtošana

Prioritāri attīstāmās teritorijas un darbības funkcionālā telpā "Mājoklis" Daugavpilī

- ◇ Daudzdzīvokļu namu renovācija un dzīvojamā fonda atjaunošana.
- ◇ Degradēto teritoriju sakārtošana.

- ◇ Autostāvvietu jautājuma sakārtošana pie daudzdzīvokļu mājām un apkaimju sabiedriskajos centros.
- ◇ Transporta un tehniskās infrastruktūra sakārtošana.
- ◇ Privātā sektora mājokļu vides sakārtošana, vienota labiekārtojuma stila veidošana ielas kvartāla robežās.
- ◇ Ģimenēm un bērniem draudzīgas infrastruktūras iekārtošana, izveidojot un attīstot zaļās zonas.

Prioritāri attīstāmās teritorijas un darbības satiksmes infrastruktūras attīstības plānošanā Daugavpilī

- ◇ Tranzīta plūsmas sakārtošana, Daugavpils pilsētas apvedceļa izbūve Augšdaugavas novada teritorijā.
- ◇ Pilsētas apkaimju satiksmes infrastruktūras sakārtošana (asfaltētas ielas, gājēju ietves, velosipēdistu ceļi).
- ◇ Pilsētas savienojamība ar TEN-T tīklu.
- ◇ Videi draudzīga transporta attīstība (tramvajs, elektromobili, velotransports utt.).
- ◇ Starptautiskās reģionālas lidostas attīstība.

Prioritāri attīstāmās teritorijas un darbības tehniskās infrastruktūras attīstības plānošanā Daugavpilī

- ◇ Ar centralizēto ūdensapgādi, kanalizāciju un siltumapgādi nodrošināto pilsētas teritoriju paplašināšana.
- ◇ Energoefektivitātes pasākumu ieviešana.
- ◇ Atjaunīgo energoresursu izmantošana.
- ◇ Ātrgaitas interneta pārklājuma attīstība, pieejamība visiem pilsētas iedzīvotājiem.

Prioritāri attīstāmās teritorijas un darbības īpašas plānošanas teritorijās Daugavpilī

- ◇ Applūšanas risku novēršana: Daugavas aizsargdambja pilnveidošana un paplašināšana.
- ◇ Daugavpils cietokšņa vaļņu saglabāšana, grāvju infrastruktūras sakārtošana un hidromezгла atjaunošana (vēsturiskā vaļņu - grāvja sistēmas pilnīga atjaunošana).

Prioritāri attīstāmās teritorijas un darbības industriālo teritoriju attīstības plānošanā Augšdaugavas novadā

- ◇ Viedo tehnoloģiju, pētniecības un inovāciju industriālā parka attīstība Lociku lidlauka teritorijā.
- ◇ Kūdras apstrādes un inovatīvu kūdras produktu ražošanas veicināšana Nīcgales pagastā, jaunuzņēmumu izveide pārejai uz klimatneitralitāti.
- ◇ Latgales lauksaimniecības precīzo tehnoloģiju pārnese un mācību centra izveide Višķu pagastā
- ◇ Degradēto teritoriju revitalizācija uzņēmējdarbības atbalsta veicināšanai (t.sk. industriālo zonu Nīcgales, Svences, Kalkūnes, Višķu, Naujenes pagastos, Ilūkstē u.c.).
- ◇ Atjaunīgo energoresursu infrastruktūras un teritoriju attīstība novada teritorijā /saules paneļu parki, vēja enerģijas parki u.c.
- ◇ Pārejas uz aprītes ekonomiku veicināšana novada teritorijā.

Prioritāri attīstāmās teritorijas un darbības dabas teritoriju attīstības plānošanā Augšdaugavas novadā

- ◇ Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, Natura 2000 daudzveidības saglabāšana un antropogēno slodzi mazinošas infrastruktūras attīstība.
- ◇ Dabas parka "Daugavas loki" attīstība, veicinot tā iekļaušanu UNESCO mantojuma Pasaules mantojuma starptautiskajā sarakstā.
- ◇ Atpūtas vietu un peldvietu izveide pie novada ūdens objektiem.

- ◇ Daugavas upes krastu labiekārtošana un atpūtas zonu izveide.
- ◇ Parku un publisko atpūtas vietu labiekārtošana:
- ◇ Augšdaugavas novada ezeru apsaimniekošana un bioloģiskās daudzveidības saglabāšana.
- ◇ Publiskās ārtelpas teritoriju sakārtošana un labiekārtošana.

Prioritāri attīstāmās teritorijas un darbības tūrisma teritoriju attīstības plānošanā Augšdaugavas novadā

- ◇ Kultūrvēsturiskā mantojuma objektu saglabāšana, vides pieejamības nodrošināšana un atjaunošana novada teritorijā, t.sk. - Jezuītu klostera, baznīcas drupu un apbedījumu restaurācija Brīvības ielā 6, Ilūkstē, Slutišķu vecticībnieku kultūras centra turpmākā attīstība u.c.
- ◇ Vēsturisko parku un muižu atjaunošana, izveidojot kopēju tīklveida tūrisma piedāvājumu – Dienvidlatgales vēsturisko muižu parku ķēdi.
- ◇ Dienvidlatgales ūdens ainavu ceļš- izveidojot kopēju tīklveida tūrisma piedāvājumu.

Prioritāri attīstāmās teritorijas un darbības mājokļu attīstības plānošanā Augšdaugavas novadā

- ◇ Kvalitatīva mājokļa piedāvājuma nodrošināšana katrā novada pagastā, t.sk eko ciematu attīstība novada teritorijā.
- ◇ Daudzdzīvokļu namu, publisko ēku energoefektivitātes paaugstināšana un renovācija.
- ◇ Autostāvvietu ierīkošana un iekšpagalmu/ielu atjaunošana daudzdzīvokļu māju pagalmos.
- ◇ Mūsdienīgas transporta un tehniskās infrastruktūra attīstība mājokļu attīstības veicināšanai.
- ◇ Ģimenēm un bērniem draudzīgas infrastruktūras iekārtošana, izveidojot un attīstot zaļās zonas.

Prioritāri attīstāmās teritorijas un darbības satiksmes infrastruktūras attīstības plānošanā Augšdaugavas novadā

- ◇ Daugavpils pilsētas apvedceļa izbūve Augšdaugavas novada teritorijā.
- ◇ Ceļu un ielu atjaunošana visā novada teritorijā.
- ◇ Videi draudzīga transporta infrastruktūras attīstība novadā (elektromobiļi, velotransports utt.).
- ◇ Starptautiskās reģionālas lidostas attīstība Naujenes pagastā.
- ◇ Videi draudzīga transporta attīstība, bezizmešu mobilitātes veicināšana/t.sk. skolēnu pārvadājumu nodrošināšanai/ un nepieciešamās infrastruktūras izveide.
- ◇ Veloceļu integrēta attīstība un savienojamība.

Prioritāri attīstāmās teritorijas un darbības tehniskās infrastruktūras attīstības plānošanā Augšdaugavas novadā

- ◇ Centralizētās ūdensapgādes, kanalizācijas un siltumapgādes pakalpojuma pieejamības nodrošināšanas paplašināšana novada teritorijā.
- ◇ Energoefektivitātes pasākumu ieviešana /publiskais sektors, privātais sektors.
- ◇ Atjaunīgo energoresursu izmantošana /publiskais, privātais sektors, ielu apgaismojums u.c.
- ◇ Ātrgaitas interneta /pēdējās jūdzes/ pārklājuma attīstība, IKT pieejamība novada teritorijā.
- ◇ Bijušās Daugavpils pilsētas atkritumu izgāztuves "Križi" un dūņu lauku teritorijas sakārtošana (Naujenes pagastā).
- ◇ Kopīgi risinājumi applūšanas risku mazināšanai un atbilstošas infrastruktūras izveidei.

- ◇ Tehniskās infrastruktūras uzlabošanas kompleksie pasākumi, lai pielāgotos klimata pārmaiņām, attīstīt ilgtspējīgu, pret klimatu izturīgu, drošu infrastruktūru.

Citas prioritāri attīstāmās teritorijas un darbības attīstības plānošanā Augšdaugavas novadā

- ◇ Infrastruktūras izveide iekļaujošiem un kvalitatīviem pakalpojumiem izglītībā, mācībās un mūžizglītībā, attīstot un stiprinot tālmācību, tiešsaistes izglītību novada izglītības iestādēs.
- ◇ Inovatīvas, iekļaujošas un kvalitatīvas speciālās profesionālās izglītības vides attīstība novada teritorijā.
- ◇ Nodrošināt mūsdienīgu veselības un sociālās aprūpes pakalpojumu, attīstot atbilstošu infrastruktūru.
- ◇ Veicināt radošo industriju un radošās uzņēmējdarbības attīstību novadā.
- ◇ Zemnieku, mājražotāju un amatnieku tirdzniecības vietas "Augšdaugavas labumi" izveide Ilūkstē un Daugavpilī.

1.pielikums. Pakalpojumu klāsts starptautiskas un nacionālas nozīmes attīstības centrā¹⁴ (Avots: Daugavpils IAS 2014-2030)

<p>Kultūra</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◇ Bibliotēku pakalpojumu kopums (lasīšanas iespējas, informācijas resursu izmantošanas pakalpojumi, izglītības, mūžizglītības un apmācības iespējas, saturīga brīvā laika pavadīšana, sociālie pakalpojumi, interneta pieejamība) - pilsētas bibliotēku tīkls (uz katriem 12 000 iedz. vismaz 1 bibliotēka), saskaņā ar Bibliotēku likumu akreditēta reģiona galvenā bibliotēka (metodiskais atbalsts) (P) ◇ Muzeji (kultūras mantojuma saglabāšana, izpēte un pieejamība sabiedrībai), kultūrvēsturiskā mantojuma pieejamība (kultūrtūrisms) (P) ◇ Kultūrizglītības un mākslinieciskās jaunrades izpaušanās iespēju pakalpojums¹⁵ (P) ◇ Kultūras un brīvā laika pieejamība, dziesmu svētku procesa pieejamība, kopienas socializēšanas pakalpojums (saieta nams, par teritoriālo pārklājumu lemj pašvaldība)¹⁶, profesionālās mākslas pieejamība (multifunkcionāls kultūras centrs, brīvdabas estrāde) (P) ◇ Radošā uzņēmējdarbība (P rada vidi) ◇ Profesionālās ievirzes mākslas un mūzikas izglītības pakalpojums, profesionālās izglītības pakalpojums (profesionālās ievirzes mūzikas un mākslas skolas, mūzikas un mākslas vidusskolas) (P/V) ◇ Profesionālās mākslas pieejamība (mūsdienīga koncertzāle, profesionālās aktivitātēm piemērota izstrāžu zāle, opera, teātri, laikmetīgais mākslas muzejs) (P/V) ◇ Profesionālas ievirzes un vidējā izglītība (kultūras vidusskola/ koledža, profesionālās vidusskolas, augstskolas) (V/P) ◇ Augstākā izglītība kultūras jomā (augstskola ar kultūras un mākslas specialitātēm) (V) ◇ Latvijas Nacionālās bibliotēkas pakalpojumu kopums (V) ◇ Arhīva pakalpojumu kopums (V)
<p>Veselība</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◇ Primārās veselības aprūpes pakalpojums (ģimenes ārsts, pediatrs, feldšerpunkts, kompensējamie medikamenti un ierīces, farmaceitiskā aprūpe, dežūrārsts ārpus ģimenes ārsta) (V)

¹⁴ iekavās ir norādīts pakalpojumu sniedzējs – pašvaldība (P) vai valsts (V)

¹⁵ Pašvaldības pašas veido kultūrizglītības piedāvājumu un to iespējamo apjomu (tas var tikt veidots sadarbībā ar IZM interešu izglītības, mākslas, mūzikas un dejas jomās utt.). Tā var būt privātā iniciatīva vai arī laba zīmēšanas studija kādā no kultūras iestādēm vai skolām).

¹⁶ Saieta vieta vai saieta nams var būt gan kultūras nams, ja tāds atrodas pilsētā, gan tā var būt cita ēka, ko pašvaldība atvēl pilsētas kultūras un sabiedrības aktivitātēm. Tā var būt arī skola. Tas jāizvērtē pēc vietējās pašvaldības iespējām, saieta nama lietderības – kādi pakalpojumi tiks piedāvāti un kāds būs apmeklējums.

	<ul style="list-style-type: none"> ◇ Medicīniskā aprūpe mājās (ģimenes ārsts, māsa) (V) ◇ Neatliekamā medicīniskā palīdzība (V) ◇ Ģimenes ārsta konsultatīvais tālrunis (V) ◇ Medicīniskā izglītība kā prakses vieta¹⁷ (V) ◇ Ambulatorie veselības aprūpes pakalpojumi (ārstu speciālistu konsultācijas un vizītes, diagnostiskie izmeklējumi un medicīniskās manipulācijas, medicīniskā aprūpe mājās, medicīniskā rehabilitācija ambulatorajā iestādē) (V) ◇ Pašvaldību deleģēto kontaktpersonu veselības veicināšanas jautājumos darbība (P) ◇ Zobārstniecības pakalpojums (V) ◇ Valsts asinsdonoru centra pakalpojumi asins un asins komponentu nodrošināšanā (V) ◇ Dienas stacionārā nodrošināta veselības aprūpe (ķirurģiskas operācijas, terapeitiska palīdzība u.tml.) un pacientu viesnīcas (izmitināšana ārstniecības iestādē) pakalpojums (V) ◇ Steidzamās medicīniskās palīdzības punktā nodrošināta veselības aprūpe (V)/stacionārais pakalpojums aprūpes slimnīcā/daudzprofilu slimnīcā (V) ◇ Medicīnas pakalpojumu eksports (V) ◇ Rehabilitācijas eksports (V) ◇ Stacionārais veselības aprūpes pakalpojums daudzprofilu slimnīcā (V) ◇ Veselības aprūpe specializētajā slimnīcā (medicīniskā rehabilitācija, psihiatrija, dzemdniecība) ◇ Klīnisko universitātes slimnīcu, specializēto slimnīcu nodrošinātā terciārā līmeņa veselības aprūpe (V) ◇ Multirezistentās tuberkulozes (MR - TB) ārstēšanas centrs (SIA „Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīca” stacionāra un „Tuberkulozes un plaušu slimību centrs” sastāvā) (V) ◇ Medicīniskā izglītība (medicīnas skolas, augstskolas) (V)
Sociālie pakalpojumi un citi	<ul style="list-style-type: none"> ◇ Aprūpe mājās (t.sk. drošības pogas, ēdiens mājās, mobilā brigāde) (P) ◇ Sociālā darba pakalpojums (P) ◇ Bāriņtiesa (P) ◇ Atbalsta pasākumi un konsultatīvā palīdzība (P)

¹⁷ Medicīniskās izglītības prakses vietas nodrošināšana ir izglītības iestādes un ārstniecības iestādes sadarbības jautājums, ņemot vērā ārstniecības iestādes spēju nodrošināt attiecīgās izglītības programmas praktiskās daļas apguvi, tajā esošos speciālistus un kapacitāti.

- ◇ Asistenta pakalpojums pārvietošanās atbalstam un pašaprūpes veikšanai vispārējās pamatizglītības, profesionālās pamatizglītības, vispārējās vidējās izglītības un profesionālās vidējās izglītības iestādēs (V);
- ◇ Asistenta pakalpojums personai ar I vai II invaliditātes grupu un personai no 5 līdz 18 gadu vecumam ar invaliditāti (P/V)¹⁸;
- ◇ Pilnā apjoma sociālā dienesta pakalpojumu pilns apjoms (sociālais darbs un pakalpojumu nodrošināšana, atbilstoši personu vajadzībām) (P)
- ◇ Daudzfunkcionāli pakalpojumu centri (P)
- ◇ Sociālās rehabilitācijas pakalpojumi ar minimālu medicīnas tehnoloģiju pielietojumu, (rehabilitācijas vienības) (P)
- ◇ Sociālās rehabilitācijas pakalpojumi personām ar funkcionālajiem traucējumiem (P)
- ◇ Sociālās rehabilitācijas pakalpojums neredzīgām un nedzirdīgām personām, atkarīgām personām, no prettiesiskām darbībām cietušie bērniem, no prettiesiskām darbībām cietušām pilngadīgām personām (V)
- ◇ Psihologa konsultācijas bērniem, kuriem pirmreizēji noteikta invaliditāte, un viņu vecākiem (P/V)¹⁹
- ◇ Grupu mājas (dzīvokļi) (P/V)
- ◇ Servisa dzīvokļi (P)
- ◇ Dienas aprūpes centri dažādām personu grupām (P)
- ◇ Bērnu pieskatīšanas pakalpojumi (P)
- ◇ Motivācijas un atbalsta pasākumi riska grupu klientiem (P)
- ◇ Suldotulka pakalpojums profesionālās pamatizglītības, profesionālās vidējās izglītības un augstākās izglītības programmu apguvei (V)
- ◇ Suldotulka pakalpojums līdz 10 stundām mēnesī saskarsmes nodrošināšanai ar citām fiziskajām un juridiskajām personām (V)
- ◇ Ilgstošā sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija institūcijā (P/V)
- ◇ Īslaicīgā sociālā aprūpe ar izmitināšanu/atelpas pasākumi (P/V)
- ◇ Pusceļa mājas
- ◇ Nakts patversmes vai patversmes pakalpojumi (P)
- ◇ Krīzes centru pakalpojumi, uzticības tālrunis, psihosociālā palīdzība (P)

¹⁸ Pakalpojumu organizē pašvaldības, no valsts budžeta tiek finansēti pakalpojumi līdz 40 stundām nedēļā.

¹⁹ Pakalpojumu organizē pašvaldības, no valsts budžeta finansē 2 konsultācijas.

	<ul style="list-style-type: none"> ◇ Specializētās darbnīcas (P) ◇ Tehniskie palīglīdzekļi (vismaz izbraukumu veidā) (V) ◇ Atskurbtuves (P) ◇ Cilvēku tirdzniecības upuru sociālā rehabilitācija (V) ◇ Sociālā rehabilitācija personām ar funkcionāliem traucējumiem darbaspējīgā vecumā, politiski represētām personām ČAES avārijas seku likvidēšanas dalībniekiem un ČAES avārijas rezultātā cietušajām personām līdz 18 gadu vecumam, atbalsts personām ar invaliditāti un prognozējamo invaliditāti (V) ◇ Vardarbību veikušu personu sociālā rehabilitācija (V) ◇ Profesionāla rehabilitācija (V)
Izglītība, zinātne, jaunatne un sports	<ul style="list-style-type: none"> ◇ Pirmsskolas izglītība (P) ◇ Sākumskolas izglītība (1.-6.klase) (P) ◇ Pamatskolas izglītība (P) ◇ Vispārējā vidējā un profesionālā izglītība (P/ V) ◇ Pamatskolas un vispārējā vidējā izglītība valsts ģimnāzijās (P) ◇ Speciālā izglītība (P) ◇ Profesionālās ievirzes sporta izglītība (sporta skolas un sporta klubi) (P) ◇ Interesešu izglītības pieejamība (P) ◇ Darbs ar jaunatni (neformālās izglītības piedāvājums jauniešiem, lietderīga brīvā laika pavadīšana) (P) ◇ Pieaugušo formālā un neformālā izglītība (P) ◇ Multifunkcionālie jauniešu centri (P) ◇ Profesionālās izglītības kompetences centri (P) ◇ Pirmā un otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība reģionālajās augstākās izglītības iestādēs (V) ◇ Akadēmiskā izglītība reģionālajās augstākās izglītības iestādēs (V) ◇ Pētījumu veikšana attiecīgajā zinātnes nozarē (valsts nozīmes pētniecības centri) (V) ◇ Pieaugušo un nepilngadīgo izglītība ieslodzījumu vietās (V) ◇ Sporta pakalpojumi izglītības iestāžu sporta bāzēs (sporta zāles, sporta laukumi utt.) kontekstā ar izglītības iestāžu tīklu (P/V) ◇ Reģionālas nozīmes sporta bāzes (P/V)

	<ul style="list-style-type: none"> ◇ Augstas klases sportistu sagatavošana (V) ◇ Nacionālas nozīmes sporta bāzes (P)
--	--

2. pielikums. Pakalpojumu klāsts reģionālas nozīmes attīstības centrā

Pārvalde - pašvaldības un valsts pakalpojumi	<ul style="list-style-type: none"> ◇ pašvaldības un valsts pārvaldes iestādes vai valsts pārvaldes institūciju reģionālās struktūrvienības ◇ pašvaldības un valsts pakalpojumu pieejamība, t.sk. VPVKAC
Izglītība	<ul style="list-style-type: none"> ◇ pirmsskolas izglītības iestāde ◇ vispārējās vidējās izglītības iestāde ar sporta bāzi ◇ profesionālās ievirzes izglītības iestādes (māksla, mūzika, sports) ◇ profesionālās izglītības apguves iespēja ◇ interešu izglītība, jauniešu centrs, mūžizglītības centrs
Sociālā aizsardzība un pakalpojumi	<ul style="list-style-type: none"> ◇ Sociālā dienesta pakalpojumi ◇ sociālās aprūpes centrs ◇ bāriņtiesas pakalpojumi
Veselības aprūpe	<ul style="list-style-type: none"> ◇ lokāla daudzprofilu vai specializēta slimnīca vai primārās veselības aprūpes iestāde ◇ ambulatorās veselības aprūpes iestādes ◇ neatliekamā medicīniskā palīdzība ◇ veterinārās medicīnas pakalpojumi ◇ aptieka
Kultūra, atpūta, sports	<ul style="list-style-type: none"> ◇ kultūras iestāde (kultūras (tautas) nams) ◇ bibliotēka ◇ tūrisma informācijas centrs ◇ publiska interneta pieejamība ◇ sporta bāze (stadions, peldbaseins u.c.) ◇ publiski pieejamas atpūtas un sporta teritorijas, t.sk., bērnu rotaļu laukumi, āra treniņi, pie ūdeņiem ◇ nevalstisko organizāciju atbalsta centrs

Sabiedriskā kārtība un drošība	<ul style="list-style-type: none"> ◇ valsts policija un pašvaldības policija ◇ valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta brigāde
Komercpakalpojumi	<ul style="list-style-type: none"> ◇ sabiedriskās ēdināšanas iestāde (kafejnīca, bistro u.tml.) ◇ tirdzniecības un pakalpojumu objekti (veikali, pakomāts u.tml.) ◇ sadzīves pakalpojumu objekti (frizētava, apavu darbnīca u.tml.) ◇ naktsmītnes (viesnīca, viesu māja, motelis u.tml.) ◇ pasta nodaļa ◇ finanšu pakalpojumi (bankas filiāle, bankomāts, vai cits pakalpojums) ◇ vietējais masu medijs (laikraksts, radio, TV)
Mājvieta un tehniskā infrastruktūra	<ul style="list-style-type: none"> ◇ dzīvojamais fonds ◇ centralizētie komunālie pakalpojumi (ūdensapgāde, kanalizācija, siltumapgāde, gāzesapgāde u.c.) ◇ efektīva un moderna energoapgādes un sakaru infrastruktūra (t.sk. internets) ◇ ielu apgaismojums ◇ sabiedriskā transporta pieejamība ◇ melnā seguma ceļš līdz nacionālas nozīmes centram - Daugavpils pilsētai
Uzņēmējdarbības vide	<ul style="list-style-type: none"> ◇ teritorijas, kas paredzētas ražošanas objektu un citas uzņēmējdarbības attīstībai ◇ karjeras izglītības un biznesa konsultāciju centrs (t.sk. lauksaimniecības)

3. pielikums. Pakalpojumu klāsts novada nozīmes attīstības centros

Pārvalde - pašvaldības un valsts pakalpojumi	<ul style="list-style-type: none"> ◇ pilsētas vai pagasta pārvalde ◇ pašvaldības un valsts pakalpojumu pieejamība (Bāriņtiesa, Būvvalde, Valsts un pašvaldības vienotais klientu apkalpošanas centrs)
Izglītība, zinātne, pētniecība	<ul style="list-style-type: none"> ◇ vispārējās vidējās vai profesionālās vidējās izglītības iestāde; ◇ pirmskolas izglītības iestāde; ◇ interešu izglītība, jauniešu centrs; ◇ profesionālās ievirzes izglītības iestāde vai pakalpojums ◇ mūžizglītības pakalpojumi / pieaugušo izglītības un informācijas centrs

Sociālā aizsardzība un pakalpojumi	<ul style="list-style-type: none"> ◇ Sociālā dienesta pakalpojumi ◇ Bāriņtiesas pakalpojumi ◇ sociālās aprūpes centrs ◇ multifunkcionāls dienas centrs
Veselības aprūpe	<ul style="list-style-type: none"> ◇ primārās veselības aprūpes iestāde ◇ aptieka
Kultūra, atpūta, sports	<ul style="list-style-type: none"> ◇ kultūras iestāde (kultūras (tautas) nams, estrāde) ◇ bibliotēka ◇ tūrisma informācijas centrs/punkts ◇ publiska interneta pieejamība ◇ publiski pieejamas atpūtas un sporta teritorijas, sporta aktivitāšu centrs ◇ nevalstisko organizāciju atbalsta centrs
Sabiedriskā kārtība un drošība	<ul style="list-style-type: none"> ◇ pašvaldības policijas inspektora pakalpojumi ◇ brīvprātīgie ugunsdzēsēji
Komercpakalpojumi	<ul style="list-style-type: none"> ◇ sabiedriskās ēdināšanas iestāde (kafejnīca, bistro u.tml.) ◇ tirdzniecības un pakalpojumu objekti (veikali, pakomāts, ielu tirdzniecības vieta u.tml.) ◇ sadzīves pakalpojumu objekti (frizētava, apavu darbnīca u.tml.) ◇ finanšu pakalpojumi (bankomāts, vai cits pakalpojums) ◇ pasta pakalpojumu sniegšanas vieta ◇ naktsmītnes (viesu māja, motelis, kempings u.tml.)
Mājvieta un tehniskā infrastruktūra	<ul style="list-style-type: none"> ◇ dzīvojamais fonds ◇ centralizētās ūdensapgādes sistēmas ◇ efektīva un moderna energoapgādes un sakaru infrastruktūra (t.sk. internets) ◇ ielu apgaismojums ◇ sabiedriskā transporta pieejamība – pieturvieta, autobusa reisi dienā līdz Daugavpilij un/vai reģionālas nozīmes centram/iem ◇ melnā seguma ceļš līdz nacionālas nozīmes centram - Daugavpils pilsētai un reģionālas nozīmes centram/iem
Uzņēmējdarbības vide	<ul style="list-style-type: none"> ◇ teritorijas, kas paredzētas ražošanas objektu attīstībai ◇ karjeras izglītības un biznesa konsultāciju centrs (t.sk. lauksaimniecības)

4. pielikums. Pakalpojumu klāsts vietējas nozīmes attīstības centros

Pārvalde - pašvaldības un valsts pakalpojumi	<ul style="list-style-type: none"> ◇ pašvaldības pakalpojumu sniegšanas vieta
Izglītība, zinātne, pētniecība	<ul style="list-style-type: none"> ◇ pirmsskolas izglītības pakalpojumu nodrošināšana vai iespēja nogādāt uz tuvāko izglītības iestādi ◇ pamatskola vai nodrošināts transports bērnu nogādāšanai uz tuvāko skolu ◇ brīvā laika pavadīšanas, interešu un/vai mūžizglītības centrs
Sociālā aizsardzība un pakalpojumi	<ul style="list-style-type: none"> ◇ sociālā darbinieka pieņemšanas vieta ◇ bāriņtiesas pakalpojumu saņemšanas vieta
Veselības aprūpe	<ul style="list-style-type: none"> ◇ ģimenes ārsta prakses vieta vai feldšerpunkts ◇ aptieka
Kultūra, atpūta, sports	<ul style="list-style-type: none"> ◇ saietu vieta kultūras un sabiedrisko pasākumu norisei ◇ bibliotēka ◇ publiska interneta pieejamība ◇ publiski pieejamas atpūtas un sporta teritorijas
Sabiedriskā kārtība un drošība	<ul style="list-style-type: none"> ◇ pašvaldības policijas inspektora pakalpojumi ◇ brīvprātīgie ugunsdzēsēji
Komercpakalpojumi	<ul style="list-style-type: none"> ◇ pakalpojumi un mazumtirdzniecība ◇ finanšu pakalpojumi (skaidras naudas izņemšanas vieta) ◇ pasta pakalpojumu sniegšanas vieta ◇ naktsmītnes
Mājvieta un tehniskā infrastruktūra	<ul style="list-style-type: none"> ◇ dzīvojamais fonds ◇ centralizētās ūdensapgādes sistēmas ◇ efektīva un moderna energoapgādes un sakaru infrastruktūra (t.sk. internets) ◇ ielu apgaismojums ◇ sabiedriskā transporta pieejamība – pieturvietas, autobusa reisi dienā līdz Daugavpīlij un/vai reģionālas, novada nozīmes centriem ◇ melnā seguma ceļš līdz nacionālas nozīmes centram - Daugavpils pilsētai un reģionālas, novada nozīmes centriem
Uzņēmējdarbības vide	<ul style="list-style-type: none"> ◇ teritorijas, kas paredzētas ražošanas objektu attīstībai ◇ lauksaimniecības konsultācijas

5. pielikums. Pakalpojumu klāsts kopienas attīstības centros

Izglītība, zinātne, pētniecība	<ul style="list-style-type: none">◇ pirmsskolas, sākumskolas izglītības pakalpojumu nodrošināšana vai iespēja nogādāt uz tuvāko izglītības iestādi
Kultūra, atpūta, sports	<ul style="list-style-type: none">◇ saieta vieta kultūras un sabiedrisko pasākumu norisei◇ bibliotēka◇ publiska interneta pieejamība◇ publiski pieejamas atpūtas un sporta teritorijas
Komercpakalpojumi	<ul style="list-style-type: none">◇ pakalpojumi un mazumtirdzniecība
Mājvieta un tehniskā infrastruktūra	<ul style="list-style-type: none">◇ dzīvojamais fonds◇ sakārtota un vides aizsardzības prasībām atbilstoša infrastruktūra◇ ielu apgaismojums◇ efektīva un moderna energoapgādes un sakaru infrastruktūra (t.sk. internets)◇ sabiedriskā transporta pieejamība, pieturvietas◇ melnā seguma ceļš līdz nacionālas nozīmes centram - Daugavpils pilsētai un reģionālas, novada, vietējas nozīmes centriem
Uzņēmējdarbības vide	<ul style="list-style-type: none">◇ teritorijas, kas paredzētas uzņēmējdarbības attīstībai

Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2030. gadam sagatavoja SIA "Reģionālie projekti" komanda, līdzdarbojoties Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada pašvaldību attīstības plānošanas speciālistiem!

